

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไฟ
ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

โดย

นายทศพล โลกเขา และคณะ

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

รายงานฉบับสมบูรณ์

รายงานตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2552 – วันที่ 31 มกราคม 2554

โครงการศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไฟ
ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

โดย

นายทศพล โคเคาและคณะ

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไผ่ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาข้อมูล การเจริญเติบโต การขยายพันธุ์ ประโยชน์ ของไม้ไผ่ และหาแนวทางในการอนุรักษ์ไม้ไผ่ร่วมกับคนในชุมชน โดยผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ ได้รู้ข้อมูล การเจริญเติบโต การขยายพันธุ์ ประโยชน์ของไม้ไผ่ และ มีส่วนร่วมจากชาวบ้านในชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูไม้ไผ่ โดยทีมวิจัยได้ใช้วิธีการดำเนินการทั้งหมด 8 วิธี คือ ประชุม, อบรม, ศึกษาดูงาน, สอบถาม สัมภาษณ์, สังเกต สำรวจ, ระดมพลังเก็บข้อมูล, สังเคราะห์ข้อมูล, และ เวทีคืนข้อมูลชาวบ้าน จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันครอบครัวที่สานฝ้ายไม้ไผ่บ้านค่ายรวมมิตร มีทั้งหมดมี 36 ครอบครัว ทำเป็นประจามี 15 ครอบครัวใช้ไม้ไผ่ประมาณ 50 ลำต่อวัน เป็นไผ่ในชุมชน 20250 ลำ (ต่อปี) ไผ่นอกชุมชน 249,750 ลำ (ต่อปี) ซึ่งอัตราการนำเข้าไม้ไผ่ในจากภายนอกมีมูลค่ากว่า 4 ล้านบาทต่อปี จากข้อมูลดังกล่าว ทีมวิจัย จึงเสนอทิศทางการพัฒนาไม้ไผ่บ้านค่ายรวมมิตร 3 แนวทาง คือ แนวทางที่หนึ่ง - การเพาะ,การปลูกเพิ่ม, การปลูกทดแทนจากต้นที่ถูกตัดไป ,แนวทางที่สอง - การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของไม้ไผ่ และ แนวทางที่สาม - ตัดไม้ไผ่ที่สามารถใช้งานได้เท่านั้น ซึ่งปัจจุบันชาวบ้านเริ่มปลูกไม้ไผ่ตามบ้านและสวนยางพารา บ้านละ 40-200 ต้น โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การลดการนำเข้าไม้ไผ่จากนอกชุมชน ซึ่ง หมายความว่า หากลดการนำเข้าลงได้มากเท่าไร หมายถึงว่าเงินที่จะต้องจ่ายออกไปจำนวนเกือบ 4 ล้านบาท ก็จะลดลงตามไปด้วย ส่วนเศษไม้ไผ่สามารถนำมาผลิตเป็นปุ๋ยชีวภาพ และผลิตภัณฑ์ต่างๆได้

ด้านทีมวิจัยมีความภูมิใจที่ได้ร่วมโครงการวิจัย ทำให้มีความมั่นใจในพัฒนาการ ภูมิใจในความเปลี่ยนแปลงในทางที่พัฒนา จนเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในสังคม ทั้งในระดับเพื่อน ๆ ครูอาจารย์ และสถานศึกษา ได้เป็นตัวแทน เป็นหัวหน้า นอกจากนั้น ผู้ปกครองเข้าใจและชื่นชมภูมิใจกับพัฒนาของนักวิจัย และได้รับคำชื่นชมจากผู้ใหญ่ในชุมชน.

สิงหาคม 2555

คำนำ

รายงานชิ้นนี้ จัดทำขึ้น เพื่อเสนอรายละเอียดของ โครงการศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไผ่ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล ของนักเรียนโรงเรียนสตูลวิทยา อันเนื่องมาจาก โครงการศึกษาวิธีการพัฒนาการเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัยของนักเรียนโรงเรียนสตูลวิทยา ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล อันเป็น โครงการวิจัยหลักของชุดโครงการวิจัยในครั้งนี้

เนื้อหาภายในเล่ม ว่าด้วยข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับบ้านค่ายรวมมิตร การใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่ ปริมาณการผลิต กลุ่มลูกค้า ปริมาณการนำเข้าไม้ไผ่ และจำนวนไม้ไผ่ที่ผลิตได้ในชุมชน ซึ่งในท้ายเล่มมีการอภิปรายผลข้อมูล และเสนอแนวทางการฟื้นฟูไม้ไผ่บ้านค่ายรวมมิตร เอาไว้ด้วย ทีมวิจัยหวังว่า รายงานเล่มนี้ คงจะเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนนักเรียนที่ต้องการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย และคงจะเป็นฐานข้อมูลเพื่อฟื้นฟูไม้ไผ่บ้านค่ายรวมมิตร ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ทีมวิจัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 โครงการศึกษา	1
บทที่ 2 วิธีการและผลการดำเนินงาน	4
บทที่ 3 ผลการดำเนินงาน	30
บทที่ 4 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	40
ภาคผนวก	
บุคคลานุกรม	51
แบบสัมภาษณ์	57
ภาพประกอบ	65
รายชื่อและประวัติทีมวิจัย	71

บทที่ 1

โครงการวิจัย

หลักการและเหตุผล

ชุมชนบ้านคำยวมมิตร ตั้งอยู่ที่หมู่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล เป็นชุมชนที่เกิดจากชาวบ้าน บ้านย่านซื่อได้เข้ามาบุกเบิก หักร้างถากถางป่าเพื่อทำสวนยางพาราและได้มีชาวบ้านจากที่ต่าง ๆ เข้ามาอาศัยอยู่ร่วมกันทำให้มีชื่อเรียกว่า บ้านคำยวมมิตร ตั้งอยู่ระหว่างเขตแดนจังหวัดสตูลและสงขลา สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขาและพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสวนยางพาราและสวนผลไม้ มีภูเขาสามยอดและติดต่อกับเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง มีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ คลองช้างและคลองกระเกด

อาณาเขตติดต่อ ทิศเหนือติดต่อกับ หมู่ที่ 7 บ้านคลองแก้ว ต.เขาพระ อ.รัตภูมิ จ.สงขลา, ทิศใต้ติดต่อกับ หมู่ที่ 2 และ หมู่ที่ 11 ต.ทุ่งนุ้ย อ.กวนกาหลง จ.สตูล, ทิศตะวันออกติดต่อกับ บ้านวังพา ต.ทุ่งตำเสา อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา และทิศตะวันตกติดต่อกับบ้านน้ำหรา ต.ทุ่งนุ้ย อ.กวนกาหลง จ.สตูล

จำนวนประชากรรวม 915 คน จาก 290 ครัวเรือน เป็นชาย 476 คน หญิง 439 คน นับถือศาสนาพุทธ 427 คน และศาสนาอิสลาม 488 คน วัฒนธรรมและประเพณี มี ฮารีรายอ เมลิด การถือศีลอด ศาสนาพุทธ มีประเพณีชักพระฟังลูกนิมิต ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า และมีการทำบุญในวันสำคัญต่างๆชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนผลไม้ สวนยางพาราและสวนผักเป็นอาชีพหลักและทำการจักสานเป็นอาชีพเสริมแต่บางบ้านก็ทำการจักสานเป็นอาชีพหลัก

ต้องการศึกษาการขยายพันธุ์ไม้ไผ่ในหมู่บ้านคำยวมมิตร และบ้านสวนเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการปลูกไม้ไผ่ในชุมชน เพื่อจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับไม้ไผ่ในชุมชน เพื่อส่งเสริมรายได้อาชีพหัตถกรรมจักสานของคนในชุมชนบ้านคำยวมมิตรและบ้านสวนให้คงอยู่ต่อไป เนื่องจากชุมชนบ้านคำยวมมิตร เป็นชุมชนที่มีการนำไม้ไผ่นำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันส่งผลให้ปัจจุบัน ความต้องการไม้ไผ่ของคนในชุมชนเพิ่มมากขึ้นจนจำนวนไม้ไผ่ในชุมชนไม่เพียงพอต่อ

ความต้องการนำมาเป็นวัตถุดิบจนทำให้ชุมชนขาดแคลนไม้ไผ่ จึงมีการสั่งซื้อไม้ไผ่จากนอกพื้นที่ เช่นจาก สงขลา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี เป็นต้น และทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น

ไม้ไผ่ในชุมชนบ้านค่ายรวมมิตรส่วนใหญ่เป็นไม้ไผ่บางหรือไม้ไผ่โป๊ะ ซึ่งไม้ไผ่สามารถ ออกเองได้ตามธรรมชาติ และความต้องการของชาวบ้านมีมากขึ้น ถ้าชาวบ้านร่วมกันปลูกจะสามารถ ลดต้นทุนและปัญหาดังกล่าวได้

โครงการนี้จึงมีขึ้นมาเพื่อต้องการช่วยเหลือชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ที่ประสบกับปัญหาการ ขาดแคลนไม้ไผ่ที่จะนำไปประกอบอาชีพ โครงการจึงเกิดขึ้นมาเพื่อกระตุ้นและชักชวนให้ชาวบ้าน ในชุมชนร่วมกันอนุรักษ์และฟื้นฟู การปลูกไม้ไผ่โดยการศึกษาวิธีการพัฒนาการเรียนรู้ด้วย กระบวนการวิจัยของกลุ่มไม้ไผ่และถ้าชาวบ้านทำได้การสั่งซื้อไม้ไผ่จากต่างที่ก็จะลดน้อยลง ราคา ต้นทุนก็จะลดน้อยลง การขายสินค้าก็จะมีผลกำไรเพิ่มขึ้นและความเป็นอยู่ก็จะดีขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูล การเจริญเติบโต การขยายพันธุ์ ประโยชน์ ของไม้ไผ่
2. เพื่อหาแนวทางในการอนุรักษ์ไม้ไผ่ร่วมกับคนในชุมชน

คำถามวิจัย

การศึกษาข้อมูลพันธุ์ไม้ ประโยชน์ การขยายพันธุ์และการอนุรักษ์ไม้ไผ่โดยการมีส่วนร่วม ของชาวบ้านค่ายรวมมิตร ทำอย่างไร

คำถามรอง

1. ประเภทของไม้ไผ่ที่มีอยู่ในชุมชน มีกี่ประเภท อะไรบ้าง
2. ผลผลิตของชุมชนที่ได้จากไม้ไผ่
3. ไม้ไผ่ที่นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์มีอะไรบ้าง
4. ส่วนของไม้ไผ่ที่สามารถนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆได้
5. ความต้องการใช้ไม้ไผ่ในแต่ละวัน

6. ผลผลิตที่ได้ในแต่ละวัน
7. จำนวนไม้ไผ่ในปัจจุบันมีมากน้อยเพียงใดเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
8. จำนวนไม้ไผ่ที่สั่งมาจากนอกพื้นที่ในแต่ละวัน
9. ในปัจจุบันมีการขยายพันธุ์ไม้ไผ่หรือไม่
10. ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างไร

ขอบเขตในการศึกษา

ชุมชนบ้านคำยวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รู้ข้อมูล การเจริญเติบโต การขยายพันธุ์ ประโยชน์ ของไม้ไผ่
2. มีส่วนร่วมจากชาวบ้านในชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูไม้ไผ่

บทที่ 2

วิธีการและผลการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมที่ทีมวิจัยโครงการศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไผ่ชุมชน บ้ายคำยรวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล ได้ใช้วิธีการและกิจกรรม เพื่อการศึกษาและหาแนวทางการใช้ประโยชน์และฟื้นฟูปริมาณไม้ไผ่บ้านคำยรวมมิตร โดยมีวิธีการ ดำเนินการทั้งหมด 8 วิธี คือ

ประชุม : วิธีการประชุมใช้ในการประชุมทีมทำงานภายในกลุ่ม , ประชุมร่วมกับทีม วิจัยหลัก และทีมพี่เลี้ยง เพื่อวางแผน ออกแบบ ถอดบทเรียนการจัดกิจกรรมในช่วงก่อน ระหว่าง และหลังการดำเนินการ

อบรม : วิธีการอบรมใช้เพื่อเพิ่มเติมทักษะการทำงานของนักวิจัย คือ อบรมการเขียน รายงาน , อบรมการจัดเก็บข้อมูล และอบรมพลังกลุ่มและความสุข อันเป็นกระบวนการเรียนรู้ตนเอง และเพื่อนร่วมงาน เป็นการเติมทักษะเฉพาะในด้านการทำงานเป็นทีม วิธีการอบรมข้างต้น เป็น วิธีการที่ทางพี่เลี้ยงการศึกษา สกว.สตูล ดำเนินการ เพื่อเติมเต็มศักยภาพของนักวิจัย

ศึกษาดูงาน : วิธีการศึกษาดูงาน เป็นการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบวิจัย โดยมี กลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม กับ 3 แหล่งศึกษาเรียนรู้ คือ กลุ่มนักเรียน ที่โรงเรียนบ้านตะโละไส, กลุ่ม ชาวบ้าน ที่ชุมชนบ้านทางยาง, กลุ่มเยาวชน ที่อำเภอคีรีรีตัน สุราษฎร์ธานี โดยวิธีการศึกษาดูงาน เป็นการเรียนรู้ประสบการณ์จริงของนักวิจัยต่างพื้นที่ เพื่อรับแนวคิด วิธีการ มาปรับใช้ในงานวิจัย ของทีม.

สอบถาม สัมภาษณ์ : วิธีสอบถาม สัมภาษณ์ ใช้ในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้อง เช่น ชาวบ้านที่ทำการจักสานในบ้านคำยรวมมิตร, เจ้าของร้านขาย ผลิตภัณฑ์จากไม้ โดยวิธีการดังกล่าว ถูกใช้หลายครั้งในขั้นตอนการเก็บข้อมูล และเป็นวิธีที่สามารถ พัฒนาทักษะการตั้งคำถาม การถาม การบันทึก และการนำเสนอ แก่นักวิจัยในทีม.

สังเกต สำรวจ : วิธีการสังเกต สำรวจ ใช้ในการลงสำรวจพื้นที่ตลาดนัดป๊อ เพื่อสังเกต ลักษณะพื้นที่ การจัดร้าน สินค้าที่จำหน่าย เป็นวิธีที่ช่วยเพิ่มเติมข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม สัมภาษณ์ โดยนับเป็นวิธีการเก็บข้อมูลจริงประกอบงานวิจัย.

ระดมพลังเก็บข้อมูล : วิธีระดมพลังเก็บข้อมูล นับเป็นวิธีพิเศษ เกิดขึ้นเพื่อเก็บข้อมูล เพิ่มเติมในเวลาว่างๆ โดยการระดมกลุ่มวิจัยราจร , ป่อน้ำร้อน, ตลาดนัดป๊อ , น้ำตกธารา สวรรค์ เข้าร่วมกับทีมไม้ไผ่ โดยมีทีมวิจัยหลัก (ทีมครูชะอุม) และพี่เลี้ยงสกว.สตูล เป็นที่ปรึกษา

การเก็บข้อมูล โดยหมุนเวียนการเก็บข้อมูลระหว่างทีมจนครบทั้ง 5 โครงการ นอกจากนี้ยังเป็นวิธีที่สร้างการเรียนรู้ระหว่างประเด็น ส่งผลให้ทีมวิจัยมีความสนิทสนมกับเพื่อนต่างโครงการอีกด้วย.

สังเคราะห์ข้อมูล : วิธีการสังเคราะห์ข้อมูล เป็นวิธีการนำข้อมูลที่เก็บจากกลุ่มเป้าหมาย มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์รวม เพื่อสรุปเป็นองค์ความรู้ โดยวิธีการสังเคราะห์จะมีทีมพี่เลี้ยงสกว.สตูล เข้าร่วม โดยประเด็นการสังเคราะห์มี 2 ส่วน คือ องค์ความรู้จากข้อมูล และองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นกับนักวิจัยแต่ละคน นอกจากนี้ วิธีการสังเคราะห์ยังใช้ในการหาแนวทางการดำเนินการต่อจากข้อมูล.

เวทีคืนข้อมูลชาวบ้าน : วิธีการเวทีชาวบ้าน ดำเนินการโดยทีมวิจัย เพื่อคืนข้อมูลที่เก็บจากผู้เกี่ยวข้อง อันเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และเป็นการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม โดยใช้การลงพื้นที่จัดเวที.

ซึ่งการดำเนินการโครงการวิจัยที่ผ่านมา มีกิจกรรมที่ดำเนินการตามวิธีดังกล่าว แบ่งตามระยะเวลา กลุ่มเป้าหมาย และวัตถุประสงค์การดำเนินการ ทั้งหมด 7 กิจกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กิจกรรมก่อนการได้รับอนุมัติโครงการวิจัยฯ ประกอบด้วย

1.1 กิจกรรมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการวิจัย ทำเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2551 เวลา 08.30 - 12.00 น. ณ หอประชุมเก่าโรงเรียนสตูลวิทยา ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เพื่อฟังคำชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการวิจัยฯ โดยมีผู้เข้าร่วม นักเรียนที่สนใจ 97 คน ทีมวิจัย 6 คน ครูที่ปรึกษา 8 คน สกว.สตูล 4 คน ที่ปรึกษาทีมวิจัย 1 คน

ก่อนวันจัดกิจกรรม ได้มีการประชุมเตรียมการ ที่ร้าน sd475 เลขที่ 475 ม.7 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล ทีมวิจัยและ ทีมผู้ประสานงาน สกว. ร่วมกันพิจารณา บทบาทหน้าที่ และ วางแผนการดำเนินกิจกรรม (โดย(เพิ่มเติมกำหนดการวันนี้) (การจัดสถานที่ มอบหมายให้ทีมวิจัยนักเรียน คือ น.ส.เอมวิการ์ อินทรช และน.ส.ฐาปณี ไชยจิตต์, เลี้ยงอาหารเที่ยงด้วยขนมจีนแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน) ซึ่งกิจกรรมในวันที่ 20 ธันวาคม 2551 ได้ดำเนินการตามแผนงาน

โดยนักเรียนบอกความหมายคำว่าวิจัยโดยให้เขียนใส่ในกระดาษเป็นรายบุคคลจากนั้นให้นั่งเป็นกลุ่มกว้าง ๆ ตามความสมัครใจนักเรียน จากนั้นให้นักเรียนดูภาพโครงกระดูก 1 กอง จากโปรเจกเตอร์ แล้วให้นักเรียนทุกกลุ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับโครงกระดูกที่เห็นให้ได้มากที่สุด สุดท้ายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอโดยยืนอยู่ที่กลุ่มของตัวเอง

ภาคบ่ายทีมวิจัย ทีมผู้ประสานงาน สกว. ได้ประชุมสรุปงานกิจกรรมชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องงานวิจัย

กิจกรรมชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องงานวิจัยมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ สถานที่กว้างเกินไป มีปัญหาเรื่องระบบเสียง ทีมวิจัยได้ปรับแก้โดยการให้วิทยากร (ทีมผู้ประสานงาน สกว. และทีมวิจัย) ชี้แจงเป็นรายกลุ่ม จำนวน 12 กลุ่ม , สมาชิกทีมวิจัยเด็กแต่ละกลุ่ม (ซึ่งเลือกเข้าทีมแบบยังไม่แน่นอน) มีพื้นที่อยู่อาศัยที่หลากหลายและมีความแตกต่างกันทางไกลกันมาก ทีมผู้ประสานงาน สกว. และทีมวิจัยจึงได้ปรับแก้โดยการวิเคราะห์พื้นที่ เวลาที่สอดคล้องสัมพันธ์ภายในกลุ่ม โดยให้ยึดพื้นที่และห้องเรียนเป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่ม , ภาพปริศนาจากโปรเจกเตอร์ไม่ชัดเจน (ภาพเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์การตั้งคำถาม) เพราะแสงภายนอกจากหอประชุมมากเกินไป จึงปรับแก้โดยการให้เด็กทุกกลุ่มทุกคนลุกขึ้นมาดูที่หน้าจอของโน้ตบุ๊ก (รุ่นวายพอสสมคร), เรื่องหรือประเด็นที่เด็กบางกลุ่มมีความสนใจอยากศึกษา ไม่สอดคล้องหรือสัมพันธ์กับท้องถิ่น เช่น เรื่องดอกไม้, การผสมสีอาหาร และจำนวนนักเรียนผู้สนใจมีจำนวนมากจึงยากแก่การควบคุม (ประมาณ 97 คน) ปรับแก้โดยการจัดให้นั่งเป็นกลุ่มตามเรื่องที่สนใจ

กิจกรรมครั้งนี้ได้รับความสนใจจากรองผู้อำนวยการและครูที่นักเรียนเสนอให้เป็นครูปรึกษา แต่ก็มีข้อเสนอแนะหลายประเด็นเช่นเดียวกัน เช่น รองฯ อรุณ ไช้หวันหลง (รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ) อยากเห็นงานวิจัยเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เป็นหน้าเป็นตาของโรงเรียนสตูลวิทยาและสามารถทำให้เป็นกิจกรรมเด่นของโรงเรียนได้ งานวิจัยก็คืองานของวิชาการ นอกจากนั้น อนริดา ลัสมาน (สอนวิชาภาษาไทย) เห็นด้วยว่าเป็นกิจกรรมที่ดี ให้เด็กได้เรียนตามความสนใจของเขา, อ.จริยากร ประกอบชัยชนะ (สอนวิชาภาษาต่างประเทศ) เห็นว่างานวิจัยนี้น่าสนใจมาก แต่มีอุปสรรคคือ มีภาระงานประจำล้นมือ, อ.ราเหม ดอละ (สอนวิชาการงานอาชีพ) เห็นว่าเป็นช่องทางให้เด็ก ๆ ได้เลือกในการแสวงหาความรู้อย่างแท้จริง

กิจกรรมชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องงานวิจัย ได้ผลตามวัตถุประสงค์ ได้มีการสร้างความเข้าใจปรับเปลี่ยนความเข้าใจจากความคิดเบื้องต้นของนักเรียน และนักเรียนเกิดแรงบันดาลใจที่จะเรียนรู้งานวิจัยในโอกาสต่อไป กิจกรรมวันนี้ นักเรียนได้สื่อถึงเรื่องหรือประเด็นที่สนใจ ซึ่งมีทั้งหมด 12 เรื่อง คือ ป่าชายเลน ต.พิมาน อ.เมือง , น้ำตกธาราสวรรค์ ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง ,

ห้องสมุดประชาชน ต.คลองขุด อ.เมือง, ขยะรีไซเคิล ต.คลองขุด อ.เมือง, ตลาดนัดปื ต.คลองขุด อ.เมือง, การจรรยาบรรณโรงเรียนสตูลวิทยา ต.คลองขุด, นกน้ำหนองปลักพระยา ต.ควนโพธิ์ อ.เมือง, การปลูกไม้ไผ่ ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง, ปาล์มน้ำมัน ต.นิคมพัฒนา อ.มะนัง, การพัฒนาชุมชน ต.คลองขุด อ.เมือง, หล้าทะเล ต.ตันหยงโป อ.เมือง, การจักสานไม้ไผ่ ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง

1.2 กิจกรรมศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านตะโล๊ะไธ ตำบลปากน้ำ อำเภอละรุ จังหวัดสตูล เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2552 เวลา 08.00 - 15.30 น. ณ โรงเรียนบ้านตะโล๊ะไธ ตำบลปากน้ำ อำเภอละรุ มีผู้เข้าร่วม คือ นักเรียนตัวแทน 24 คน กลุ่มละ 2 คน ทีมวิจัยใหญ่ 6 คน ที่ปรึกษาทีมวิจัย 1 คน สกว.สตูล 3 คน

ก่อนการจัดกิจกรรม ได้มีการประชุมทีมวิจัยฯ ร่วมกับทีมผู้ประสานงาน สกว. สตูล เพื่อจัดแบ่งบทบาทหน้าที่ ให้คุณสมพงษ์ หลีเคราะห์ ติดต่อประสานงานสถานที่โรงเรียนตะโล๊ะไธ, คุณนันทนา ชมชื่น ติดต่อประสานงานพาหนะ, คุณชะอุ่ม พิศาลสินธุ์ จัดทำหนังสือขออนุญาตผู้ปกครอง / ครูผู้สอน / บันทึกข้อความชี้แจงต่อผู้บริหารสถานศึกษา / ควบคุมเวลา, คุณฉวีณิษฐ์ สุวรรณศรี จัดเตรียมเอกสาร / ค่าใช้จ่าย, คุณสำสุมเดิน มนูญดาหิ และ คต. สมักร สะคน ควบคุมดูแลความเรียบร้อย, คุณเอมวิการ์ อินทรคชและคุณฐาปณี ไชยจิตต์ เป็นผู้จัดบันทึก

วันดำเนินการ นัดหมายพร้อมกันหน้าศูนย์วัฒนธรรม โรงเรียนสตูลวิทยา จ.สตูล เวลา 08.00 น. ออกเดินทาง เวลา 08.30 น. ถึงโรงเรียนตะโล๊ะไธ เวลา 09.45 น. โดยกิจกรรมตลอดภาคเช้า สมาชิกผู้ดูงาน 44 คน (ไม่รวมพนักงานขับรถ 3 คน) เข้าฟังการบรรยาย และการกล่าวต้อนรับจาก ผอ. ครู โรงเรียนบ้านตะโล๊ะไธ พร้อมชมสื่อ วิดีทัศน์ ฟังการบรรยายจากตัวแทนครู และนักเรียน จำนวน 5 คน (จาก ป.1, ป.4, ป.5, ป.6) กิจกรรมตลอดภาคบ่าย เป็นกิจกรรมชมการสาธิตการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยฯ ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สาธิต กระบวนการสอนแบบเด็กมีส่วนร่วมและชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สาธิตการคัดเลือกเรื่อง โดยมีนักเรียนทีมวิจัยจำนวน 9 คน เข้าร่วมกิจกรรมสาธิตการคัดเลือกเรื่อง ทุกขั้นตอนด้วยความสนใจ สนุก และตื่นเต้น เวลา 14.30 น. สรุปรงาน โดยแยกสรุปรงานเป็นทีมวิจัยครู – ทีมวิจัยเด็ก และเดินทางกลับ เวลา 15.30 น.

การศึกษาดูงานที่โรงเรียนตะโละโส มีปัญหา / อุปสรรค – ข้อขัดข้อง ที่สำคัญคือ เวลามีน้อย นอกจากนั้น ทำให้ทราบถึงพื้นฐานของเด็กสตูลวิทยาหลายด้าน เช่น ส่วนใหญ่ขาดความอดทนค่อนข้างเฉื่อย (ครูต้องคอยกระตุ้นเตือน) ไม่กล้าแสดงออก ไม่มีการจดบันทึก มีความกระตือรือร้นเป็นระยะ(ช่วงวิทยากรครูโรงเรียนบ้านตะโละโส บรรยายเด็กสตูลวิทยาไม่ค่อยสนใจ แต่ช่วงเด็กนักเรียนตะโละโสบรรยาย เด็กสตูลวิทยาปรบมือแสดงความประทับใจอย่างถล่มทลายต่อเนื่องและยาวนาน) แต่ผลที่ได้จากการศึกษาดูงานครั้งนี้ นับว่าได้ผลตามวัตถุประสงค์ คือ ทีมวิจัย ครูที่ปรึกษา และนักเรียนได้เรียนรู้รับทราบกระบวนการวิจัย 10 ขั้นตอน ทีมวิจัยฯ และครูที่ปรึกษา รับทราบความแตกต่างของ สกว.กับวิจัยฯ ทางวิชาการ ได้ข้อคิดว่า ต้องมองถึงที่มาของความสำเร็จ ไม่ใช่มองที่ความสำเร็จ นอกจากนั้นนักเรียนสตูลวิทยาหลายคนได้เกิดเป็นคำถามที่อยากรู้ อยากทดลองปฏิบัติ เช่น นายมนูญ แสงโชติ (ถามนักวิจัยตะโละโสว่า ก่อนทำวิจัยฯและหลังวิจัยฯมีความรู้สึกที่ต่างกันไหม)

จากกิจกรรมศึกษาดูงานโรงเรียนตะโละโส ทีมวิจัยได้ข้อเสนอแนะที่หลากหลาย เช่น ทำไมต้องพาไปดูงานเด็กประถม (โรงเรียนตะโละโส) ทั้ง ๆ ที่เราเป็นโรงเรียนมัธยม (โรงเรียนสตูลวิทยา) ซึ่งทีมวิจัยได้ตอบแก้ความรู้สึกนี้ว่า เพราะเขาทำก่อนและมีประสบการณ์เรื่องนี้มากกว่าเรา, ครูที่ปรึกษาแต่ละท่านล้วนแล้วชื่นชมบทบาท ความสามารถของเด็กและครูตรงเรียนตะโละโส พุดคุยซักถามกันเองว่าเมื่อไหร่เด็กเราจะเป็นอย่างนี้บ้าง อยากให้เด็กโรงเรียนเราเป็นอย่างนี้บ้าง กล้าแสดงออก, สำหรับนักเรียนสตูลวิทยาได้กล่าวว่า โรงเรียนตะโละโสทำวิจัยฯมา 2 ปี ได้พบสิ่งดี เด็กโรงเรียนสตูลวิทยาวิดกว่า เวลา 6 เดือนของการวิจัยจะทำอะไร และทีมวิจัยได้กล่าวว่า การวิจัยของสตูลวิทยาน่าจะออกรูปแบบเป็นของตัวเอง ไม่จำเป็นต้องเหมือนกับโรงเรียนตะโละโส เพราะความแตกต่างของบริบท สุดท้ายการศึกษาดูงานทำให้นักเรียนเกิดความประทับใจของความสามารถในด้านการพูดการแสดงออก/ความกล้าแสดงออก/การหาประเด็นที่จะศึกษา ของน้อง ๆ โรงเรียนบ้านตะโละโสและได้เกิดแรงบันดาลใจคิดที่จะทำวิจัยมากยิ่งขึ้น

1.3 กิจกรรมพัฒนาโจทย์ จัดขึ้นทั้งหมด 7 ครั้ง โดยใช้วิธีการประชุมรวมกลุ่มนักเรียนที่สนใจ หลังจากนั้นเริ่มต้นพัฒนาโจทย์วิจัยร่วมกับทางพี่เลี้ยงสกว.สตูล คณะทีมวิจัยหลัก “โครงการศึกษาวิธีการพัฒนาการเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัยของนักเรียน โรงเรียนสตูลวิทยา ตำบลคลองขุด

อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล” เพื่อถกแถลงหาประเด็นเรื่อง โดยมีรายละเอียดวันเวลา สถานที่ วิธีการ และผลการพัฒนาโจทย์ ดังนี้

กิจกรรมพัฒนาโจทย์ครั้งที่ 1 วันเสาร์ที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2552 ณ ห้องโสตฯ โรงเรียนสตูลวิทยา โดยมีผู้เข้าร่วม 46 คน ประกอบด้วย นักเรียน 32 คน ทีมวิจัย 6 คน ที่ปรึกษา 1 คน สกว.สตูล 4 คน ครูที่ปรึกษา 7 คน เพื่อให้ให้นักเรียนคิดสิ่งที่ตนเองสนใจให้ชัดเจนภายใต้กรอบองค์ประกอบของโครงการ โดยการตั้งชื่อเรื่องตามความสนใจของแต่ละกลุ่ม ตั้งหลักการและเหตุผล ตั้งวัตถุประสงค์ ตั้งคำถามหลักและคำถามรอง ตั้งขอบเขตของพื้นที่ในการศึกษา ทำให้มีเรื่องที่นักเรียนสนใจ 8 เรื่อง ได้แก่ เรื่องจระเข้ ตลาดนัดบีบี หยู้ทะเล ปาชายเลน ไม้ไฟ ขยะรีไซเคิล ระบบนิเวศ และห้องสมุดชุมชนตำบลคลองขุด หลังจากได้เรื่องที่ตนเองสนใจ จากนั้นก็ได้มีการทำกิจกรรมร่วมกันคือการเล่นเกมส์ผจญภัย ได้แก่ เรียงไม้จัมปให้เป็นรูปต่าง ๆ โดยมีคำสั่งจาก สกว.สตูล ว่าบังคับให้ประกอบเป็นรูปตามที่กำหนด แต่ห้ามพูดโดยกำหนดให้ทำรูปเครื่องบิน และอนุญาตให้พูดกันได้โดยกำหนดรูปปลา เกมต่อไป คือ ให้ลากเส้นผ่านจุดโดยใส่ในกระดาษบรูฟ โดยลากเส้น 9 จุดให้เป็นรูปอะไรก็ได้โดยห้ามซ้ำเส้นเดิมแต่ต้องผ่านทั้ง 9 จุด ผลที่ได้คือ ได้รู้ถึงองค์ประกอบของโครงการ แต่เราไม่ได้รายละเอียดที่เหมาะสม และยังทำให้เรารู้จักการวางแผน การแก้ปัญหาได้สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน รวมไปถึงความสนุกสนานการทำงานที่มีความสามัคคีรู้จักการทำงานเป็นทีม

กิจกรรมพัฒนาโจทย์ ครั้งที่ 2 วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2552 ณ หอประชุมใหม่ โรงเรียนสตูลวิทยา ผู้เข้าร่วมมี 34 คน นักเรียน 8 กลุ่ม 22 คน สกว.สตูล 4 คน ทีมวิจัย 6 คน ครูที่ปรึกษา 2 คน เพื่อพัฒนาโจทย์ให้มีความสมบูรณ์และชัดเจนยิ่งขึ้น โดยการนำหัวเรื่องที่เกิดจากการคิดครั้งที่ 1 ที่เราสนใจนำมาตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องของกลุ่มตัวเอง พูดถึงความสำคัญ เหตุผล และกำหนดขอบเขตการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหัวข้อของโครงการที่เราจะศึกษา เพื่อเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ผลที่ได้คือ ได้รู้จักการวิเคราะห์ รู้จักตั้งคำถามให้สอดคล้องกับโครงการ รู้เหตุผลที่เราได้เลือกทำโครงการว่ามีความเป็นมาอย่างไร ทำไมเราถึงเลือกทำโครงการนี้ ปัญหาและอุปสรรค บรรยายภาคร้อนคิดอะไรไม่ค่อยออก สมาชิกบางกลุ่มมาไม่ครบ นักวิจัยมาไม่ตรงเวลาที่กำหนด ไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์ ยังไม่สนิทกับสมาชิกในกลุ่มจึงไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าถาม ข้อเสนอแนะ อยากให้ทุกคนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นเป็นมิตรที่ดีต่อกัน

กิจกรรมพัฒนาโจทย์ครั้งที่ 3 วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ณ โรงอาหารโรงเรียนสตูลวิทยา โดยมีผู้เข้าร่วม จำนวน 36 คน คือ นักเรียน 26 คน ทีมวิจัย 6 คน ที่ปรึกษา 1 คน สกว. สตูล 2 คน ครูที่ปรึกษา 1 คน เพื่อพัฒนาหลักการและเหตุผลให้ชัดเจนขึ้น โดยการแยกกลุ่มเพื่อเขียนหลักการและเหตุผลของแต่ละกลุ่ม และทบทวนคำถามที่ตั้งไว้เพราะคนที่มาครั้งนี้ในการพัฒนาโจทย์ครั้งที่ 2 ไม่ได้มาร่วมกิจกรรม จากนั้นทุกกลุ่มได้ช่วยกันเติมรายละเอียดขององค์ประกอบโครงการ แต่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์เพราะขาดข้อมูล ขาดความเข้าใจ รายละเอียดน้อย **ผลที่ได้** ทำให้เราได้รู้ถึงองค์ประกอบของข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้อง รู้ว่าโครงการยังขาดข้อมูลต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา เมื่อรู้เช่นนั้นแล้วทางกลุ่มก็พยายามหาข้อมูลที่ยังขาด และมาช่วยกันปรับแก้ให้ถูกต้องโดยมีการลงพื้นที่บ่อยขึ้นเพื่อที่จะหาข้อมูลให้ได้มากที่สุด

กิจกรรมพัฒนาโจทย์ครั้งที่ 4 วันที่ 2 - 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 ณ หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล โรงเรียนสตูลวิทยา มีผู้เข้าร่วมจำนวน 40 คน นักเรียน 30 คน ทีมวิจัย 6 คน ที่ปรึกษา 1 คน สกว.สตูล 4 คน เพื่อ ความสมบูรณ์ของโครงการ โดย น้ำพอง(สมพงษ์ หลีเคราะห์) แนะนำเรื่องการเขียนรายละเอียดหลักการและเหตุผล เรื่อบอกให้เรา รู้จักชุมชน บอกให้เรา รู้จักเรื่องราวที่เราจะทำ สภาพปัญหาของชุมชนที่เราได้ทำ จะทำอย่างไร ทำโดยใคร เมื่อทำแล้วจะเกิดอะไร วิธีการทำงาน โดยระดมรายละเอียดของแต่ละข้อ จัดลำดับรายละเอียด ก่อน - หลัง ปรับและเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ **ผลที่ได้**ทำให้เราได้เห็นถึงความชัดเจนของการเขียนวัตถุประสงค์ เห็นถึงความชัดเจนของการเขียนหลักการและเหตุผล รวมไปถึงผลที่คาดว่าจะได้รับ คำถามหลักคำถามรอง วันนี้มีการนัดหมายให้นำโครงการที่ได้กลับไปพิมพ์เอง แล้วนำมาเสนอ ในวันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

กิจกรรมพัฒนาโจทย์ครั้งที่ 5 วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 ณ หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล โรงเรียนสตูลวิทยาผู้เข้าร่วมทั้งหมด 31 คน สกว.สตูล 2 คน ทีมวิจัย 5 คน ที่ปรึกษา 1 คน ทีมเด็ก 18 คน **วัตถุประสงค์** เพื่อสืบเนื่องงานจากการพัฒนาโจทย์ครั้งที่ 4 การเตรียมการ เตรียมอุปกรณ์ โทรนัดทีมวิจัย เตรียมสมุดบันทึก ปากกา เกิดผลอะไรบ้าง ได้รู้ถึงองค์ประกอบของข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้อง ได้รู้ถึงองค์ประกอบของโครงการ แต่เราไม่ได้รายละเอียดที่เหมาะสม **ขั้นตอนการดำเนินงาน** แผนพับได้รับการแนะนำปรับปรุงแก้ไขบางส่วนแล้ว **ปัญหาและอุปสรรค** นักเรียนขาดประสบการณ์ และทักษะในการออกนำเสนอโครงการ นักวิจัยขาดความเข้าใจ

ในการนำเสนอโครงการ เนื้อหายังไม่ชัดเจนพอ ข้อเสนอแนะ ต้องมีคำคม เพื่อดึงดูดความสนใจ การแบ่งหน้าที่ต้องให้ชัดเจนต้องเชื่อมโยงคำ

กิจกรรมพัฒนาโจทย์ครั้งที่ 6,7 วันที่ 11, 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 ณ หอศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดสตูล โรงเรียนสตูลวิทยา เพื่อชักชวนการพูดนำเสนอโครงการด้วย power point ซึ่งจะจัดให้มีขึ้นในวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 ขั้นตอนการดำเนินงาน ได้มีการปรับแก้แผนผัง การเตรียมการ เตรียมข้อมูลที่มีอยู่มาด้วยเพื่อเติมเข้าไปในแผนผัง ปัญหาอุปสรรค มีเนื้อหาใน power point มากจนเกินไป ผลที่ได้ ได้รู้ถึงข้อผิดพลาดของ power point ได้มีมิตรภาพที่ดีจากเพื่อนๆ ข้อเสนอแนะจากทีมใหญ่ ให้มีท่าทางในการนำเสนอมากขึ้น ผู้นำต้องเสนอลีลา ท่าทางในการพูด ต้องดึงดูดผู้ฟังให้ได้

1.4 กิจกรรมพลังกลุ่ม วันที่ 14 - 15 มีนาคม พ.ศ. 2552 ณ รีสอร์ทชุมชนบ่อเจ็ดลูก ตำบลปากน้ำ อำเภอลงขัน จังหวัดสตูล เพื่อสร้างความสามัคคีในการทำกิจกรรมพลังกลุ่มร่วมกัน โดยการทำกิจกรรมข้ามทะเลน้ำพิช โดยทำให้เราฝึกการวางแผน การคาดการณ์ล่วงหน้า ฝึกความอดทน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ได้แก่ เปิดปกป้องพื้นที่ ในเกมนี้ได้ฝึกในเรื่องการสื่อสาร การร่วมด้วยช่วยกัน ความสามัคคี ฝึกทักษะในการวางแผนกิจกรรมต่อหุ่นยนต์ โดยใช้วิธีการสื่อสารเป็นหลัก กิจกรรมเก้าอี้ดนตรี เป็นการฝึกทักษะการรับรู้ ด้านการฟัง สมาธิ ไหวพริบ ความรวดเร็ว กิจกรรมฟังเพลง **ผลที่ได้** ได้ฝึกการรับรู้ด้านการฟังกตึกาในการทำกิจกรรมฝึกทักษะ การสื่อสารและความสามัคคีจะต้องมีเทคนิคในการจำ การบอกต่อ การส่งสัญญาณ การทำงานเป็นทีม (แบ่งหน้าที่ ไม่เกี่ยวข้องกัน การไว้นือเชื่อใจ การเสียสละ การให้อภัย)

1.5 กิจกรรมเวทีนำเสนอโครงการศึกษาพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยของนักเรียน โรงเรียนสตูลวิทยาและโครงการวิจัยของนักเรียน 6 โครงการ วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 เวลา 13.00 - 15.30 น. ณ ห้องโสตฯ โรงเรียนสตูลวิทยา ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล มีผู้เข้าร่วมจำนวน 88 คน ประกอบด้วย นักเรียน 30 คน สกว.สตูล 7 คน ผู้ปกครอง 17 คน สพท.สตูล 1 คน เทศบาลตำบลคลองขุด 1 คน ตำรวจ 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหัวทาง) 2 คน อบจ.สตูล 2 คน ครูโรงเรียนสตูลวิทยา 4 คน คุณครูที่ปรึกษา 3 คน โรงเรียนเครือข่ายงานวิจัยฯ รร.บ้านเขาเงิน 1 คน รร.บ้านไทรงาม 1 คน รร.

อนุบาลสตูล 3 คน รร.บ้านกาณะ 1 คน เครือข่ายวิทยุชุมชน 1 คน ทีมวิจัย 6 คน ที่ปรึกษา 1 คน ที่ปรึกษา สกว.สตูล 1 คน เพื่อ นำเสนอโครงการให้กับ สกว พิจารณา โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม แยกเอกสารและแผ่นพับเนื้อหาของโครงการ ครูชะอุ่มนำเสนอโครงการศึกษาพัฒนาการเรียนรู้ด้วย กระบวนการวิจัยของนักเรียนโรงเรียนสตูลวิทยา ของทีมใหญ่ ต่อจากนั้นทีมวิจัยนักเรียนทุกกลุ่ม เสนอโครงการต่าง ๆ ของกลุ่มด้วยตนเอง ด้วย Power point และได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ สกว. สตูล ผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา ผลที่ได้ ทำให้เกิดความมั่นใจและภูมิใจในโครงการของตนเอง ได้ฝึก วิธีการนำเสนอข้อมูลโครงการต่อสาธารณชน

2.กิจกรรมกับทีมวิจัยหลัก

2.1 กิจกรรมอบรมวิธีการจัดเก็บข้อมูล วันเสาร์ – อาทิตย์ที่ 3 – 4 ตุลาคม พ.ศ. 2552 เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองปลักพระยา เขาพระยาบังสา ตำบลลุง อำเภอมือ เมือง จังหวัดสตูล ผู้เข้าร่วม 34 คน คือ กลุ่มอาจารย์ 8 คน , กลุ่มข้าราชการ 5 คน กลุ่มตลาดนัดบีบี 6 คน กลุ่มไม้ไผ่ 4 คน กลุ่มบ่อน้ำร้อน 3 คน ทีมวิจัยใหญ่ 5 คน สกว.สตูล 5 คน ครูที่ปรึกษาวิจัย และที่ปรึกษา สกว.สตูล 1 คน (อ.สมเจตนา มุณีโมนัย) เพื่อให้รู้การจัดเก็บข้อมูลในการลงพื้นที่

วิทยากร คือ อ.สมเจตนา มุณีโมนัย ได้ชี้แนะให้เด็กวิจัยเข้าใจในระดับหนึ่งว่า การลงพื้นที่ศึกษาจะเป็นเรียนรู้และเห็นด้วยตาตนเอง (ส คือ ตนเอง , อิกุ คือ ดูให้เห็น คือ การศึกษา , การเรียนรู้ อิกุ คือ ศึกษาให้เห็นด้วยตนเอง คือ วิจัย ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง) นักวิจัยจะต้องเข้าไปดูให้เห็นถึงพื้นที่วิจัย เห็นบุคคลผู้เป็นแหล่งข้อมูล / ผู้เกี่ยวข้อง ได้แนวทางและวิธีการในการบันทึกข้อมูลตามที่อาจารย์สมเจตนาได้แนะนำเช่นว่า

องค์ประกอบในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย **What** - อะไร , **How** - ทำอย่างไร , **Who** - ใคร – ใครทำ – ทำกับ, **When** - เมื่อไหร่ - **Where** – ที่ไหน, **Why** – ทำไม - ทำทำไม – วัตถุประสงค์ :

นอกจากนั้นอาจารย์สมเจตนาให้คำแนะนำว่า ถามให้ตรงเรื่อง ถามเรื่องที่ต่อเรื่องขยายออกไปได้ สงสัยอะไรก็ถามได้ อะไรที่คิดได้ตอนนั้นก็ให้ถาม ถามแล้วต้องจด ฟังอย่างเดียวก็น่าจะลืม การจดบันทึกเป็น Mind map ก็ได้ วาดเป็นรูปก็ได้ ได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการลงพื้นที่สนุก ตื่นเต้น ได้ถามจริง ๆ ได้ถ่ายรูปจากสถานที่และเหตุการณ์จริง ๆ

2.2 กิจกรรมรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1 วันเสาร์ที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ โรงเรียนบ้านคำขรรมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัด

สตูล ผู้เข้าร่วม 38 คน ประกอบด้วย กลุ่มไม้ไผ่ 4 คน , กลุ่มตลาดนัดบีบี 6 คน , กลุ่มจรรยา 5 คน , กลุ่มธาราสวรรค์ 4 คน , กลุ่มบ่อน้ำร้อน 7 คน , ครูที่ปรึกษาทีมวิจัยเด็ก 3 คน , สกว.สตูล 5 คน , ทีมวิจัยใหญ่ 5 คน เพื่อรายงานความก้าวหน้าของโครงการ ผลที่ได้ ได้เข้าใจวิธีการออกมาสรุปกิจกรรมอย่างถูกต้อง ว่าการสรุปกิจกรรมจะต้องมีองค์ประกอบคือ วันที่ทำกิจกรรม จำนวนผู้เข้าร่วม วัตถุประสงค์ การเตรียมการ กิจกรรมครั้งนี้เกิดผลอะไรบ้าง อุปสรรคในการทำงาน และข้อเสนอแนะ ได้รู้วิธีการประชุมทีมและประชุมสรุปข้อมูล และรู้ว่าที่เราไปลงพื้นที่แล้วได้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์หรือเปล่า เห็นมิติใหม่ของเด็กโรงเรียนสตูลวิทยานำโทรศัพท์มาบันทึกเสียงจากเมื่อก่อนจะมีโทรศัพท์ไว้เพียงแต่ความบันเทิง

2.3 กิจกรรมรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 2 วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2552 เวลา 08.00 – 14.00 น. ณ ไระสมบุรณ์ ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล จำนวนผู้เข้าร่วม 32 คน ประกอบด้วย ทีมวิจัย 5 คน , กลุ่มไม้ไผ่ 3 คน , กลุ่มตลาดนัดบีบี 5 คน , กลุ่มจรรยา 4 คน , กลุ่มธาราสวรรค์ 2 คน , กลุ่มบ่อน้ำร้อน 7 คน , สกว.สตูล 3 คน , ที่ปรึกษา สกว.สตูล 1 คน , ครูที่ปรึกษาทีมวิจัยเด็ก 1 คน , สังเกตการณ์ 5 คน เพื่อ รายงานความก้าวหน้า วิเคราะห์การประชุมทีม สรุปประชุมทีมลงพื้นที่ จัดเวที ผลที่ได้ ได้นำเสนอความคืบหน้าเรื่องคำถามที่ได้ไปถามกลุ่มชาวบ้านที่ปลูก ได้นำข้อมูลต่าง ๆ มานำเสนอเป็นข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่สอบถามสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับความบกพร่อง ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้วิธีการนำเสนอแบบใหม่ คือในการนำเสนอเราไม่ควรจะพูดติด ๆ ขัด ๆ เราจะต้องพูดในเรื่องของหัวข้อแล้วค่อยขยายความ ได้แนวการสรุปงานเพื่อนำเสนอใหม่ (แผนผัง) ได้แนวทางในการสรุปแบบเรียงตามเรียงความ ทำให้รู้ข้อผิดพลาดของตัวเองและของกลุ่ม คือ ไม่จดบันทึกไม่รอบคอบ ไม่สังเกต ไม่จัดเก็บข้อมูลให้ดี ทำให้ข้อมูลเพี้ยนๆ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น พูดเสียงเบาและติดขัด

2.4 กิจกรรมอบรมการเขียนรายงานที่สวนสาหร่ายน้ำ วันเสาร์ที่ 20-21 มีนาคม พ.ศ. 2553 เวลา 09.00 - 22.00 น. ณ สวนสาหร่ายน้ำ ตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวนผู้เข้าร่วมทั้งหมด 27 คน ประกอบด้วย กลุ่มวิจัยไม้ไผ่ 2 คน, กลุ่มวิจัยตลาดนัดบีบี 3 คน, กลุ่มวิจัยจรรยา 4 คน, กลุ่มวิจัยบ่อน้ำร้อน 2 คน, กลุ่มวิจัยธาราสวรรค์ 3 คน, ทีมวิจัยใหญ่ 2 คน, สกว.สตูล 5 คน, ที่ปรึกษา สกว. 1 คน, ครูที่ปรึกษา 3 คน สังเกตการณ์ (นิมาตย์ หมาดสง่า) เพื่อ ศึกษาและอบรมวิธีการเขียนรายงาน ผลที่ได้ ได้รู้แนวการเขียนวิธีรายงาน ดังนี้ เริ่มจากเลือกกิจกรรม(มีวิธีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาอย่างไร โดยการสัมภาษณ์) ทำอะไรบ้างเพื่อให้ข้อมูล (ทำโดยการลงสัมภาษณ์ สอบถาม) โดยการสัมภาษณ์ แม้คำขายของริมทาง ผู้นำชุมชน ผู้จักสาน ชาวบ้านที่

ปลูก หลังจากได้ข้อมูล นำข้อมูลมาเขียนเป็นองค์ความรู้ เพื่อให้ได้คำตอบของคำถาม ปัญหาอุปสรรค มีข้อมูลไม่พร้อมเกี่ยวกับปริมาณไม้ไผ่ในชุมชน ข้อเสนอแนะ ควรเตรียมข้อมูลและเตรียมความพร้อมให้ดี

3.กิจกรรมกับ สกว.สตูล

3.1 กิจกรรมการศึกษาดูงานที่สุราษฎร์ธานี วันเสาร์ที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2552 ณ ชุมชนบ้านยาง อำเภอกีรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเวลา 2 วัน 1 คืน คือ วันที่ 12 – 13 กันยายน พ.ศ. 2552 ผู้เข้าร่วม 42 คน ประกอบด้วย กลุ่มไม้ไผ่ 3 คน ,กลุ่มตลาดนัดบีบี 6 คน ,กลุ่มธาราสวรรค์ 5 คน ,กลุ่มจระจร 4 คน ,กลุ่มบ่อน้ำร้อน 7 คน, สกว.สตูล 5 คน ,ที่ปรึกษา สกว.สตูล 1 คน ,ครูที่ปรึกษาทีมวิจัยเด็ก 3 คน , ทีมวิจัยใหญ่ 3 คน ,สังเกตการณ์ 5 คน

วัตถุประสงค์ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และวิธีการทำวิจัย และเพื่อดูแนวทางในการทำวิจัยเพื่อนำมาปรับใช้ มีการเตรียมการโดยการนัดประชุมโดยครูชะอุ่ม และทีมวิจัยแต่ละทีมเตรียมอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น สมุดจดบันทึก กล้องถ่ายภาพ และเครื่องใช้ส่วนตัว

สิ่งที่ได้รับ ได้รู้จักกลุ่มน้ำคลองยัน ได้รู้จักวังกระท้อน ได้รู้จักวังปลา ได้เห็นหมูลุม ได้ลงพื้นที่จริงได้เห็นสถานที่ที่จะลงพื้นที่จริงและได้แลกเปลี่ยนวิธีการขั้นตอนในการทำวิจัย และได้มิตรภาพจากนักวิจัย และได้เห็นข้อบกพร่องของทีมตัวเอง ทั้งในด้านการกล้าแสดงออก ความอดทน

กิจกรรมครั้งนี้ประสบปัญหาหรืออุปสรรค คือ ระยะทางไกล สถานที่ผิดความคาดหมายทำให้ ของที่นำมาใช้ไม่ได้ และระยะเวลารับประทานอาหารมีน้อย(เย็นวันเสาร์ 12 กันยายน พ.ศ. 2552) ข้อเสนอแนะ ควรเพิ่มระยะเวลาในการไปดูงานและเพิ่มกิจกรรมภาคกลางคืนให้มากขึ้น ความกล้าแสดงออกเด็ก โรงเรียนสตูลวิทยา และการเตรียมการก่อนลงพื้นที่ควรเตรียมให้พร้อม

3.2 กิจกรรมอบรมการบริหารจัดการโครงการ วันอาทิตย์ที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2552 เวลา 08.30 – 15.00 น. ณ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด หมู่ที่ 6 ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล โดยมีสมาชิกกลุ่มธาราสวรรค์ สมาชิกกลุ่มอื่น คือ บ่อน้ำร้อน กลุ่มจระจร กลุ่มตลาดนัดบีบี กลุ่มไม้ไผ่ ทีม สกว.สตูล และทีมวิจัยใหญ่ กิจกรรมวันนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเรียนรู้การบริหารจัดการโครงการวิจัย เรียนรู้กระบวนการการทำงาน เรียนรู้วิธีการเขียนในเสร็จรับเงิน เตรียมการ โดยนัดหมายกันภายในกลุ่มโดยการโทรศัพท์ประสานกัน เตรียมอุปกรณ์ เอกสาร ปากกา สมุดบันทึก ผลที่ได้ จากอบรมการบริหารจัดการโครงการ คือ รู้ว่าการประชุมทีม ถิ่นน้ำกับขนมได้ ถิ่นข้าวไม่ได้

ลงพื้นที่ กินข้าวและน้ำได้ ชื่อของอุปกรณ์ประกอบการลงพื้นที่เช่น สมุด ปากกา ชื่อได้ และชื่อทุกอย่างต้องมีหลักฐานเป็นใบเสร็จ หรือใบสำคัญ ทีมวิจัยต้องเขียนค่าเดินทางเป็นรายคน ค่าอาหาร หัวหน้ากลุ่มเขียนคนเดียวก็ได้ การเขียนใบเสร็จต้องมีสถานที่อยู่และเจ้าของร้านต้องลงชื่อด้วย ปัญหาหรืออุปสรรค ในกิจกรรมอบรมการบริหารจัดการโครงการ สมาชิกเกี่ยงกันทำงาน เรื่องไม่ยอมเขียน

3.3 กิจกรรม สกว.ภาคติดตามงาน วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ณ หอศูนย์วัฒนธรรม โรงเรียนสตูลวิทยา ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล โดยมีทีมวิจัยทีมใหญ่ (ครูชะอุม, ครูสุนทรี, ครูกมล, ครูจิรภัทร์, ครูทศพล และครูหทัยชนก) และทีมวิจัยนักเรียน ทั้ง 5 โครงการจำนวน 16 คน เข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ กลุ่มวิจัยทุกกลุ่มแต่ละกลุ่มเล่าที่มาของโครงการให้ สกว. ภาค ฟังและหลังจากนั้น สกว.ภาค ได้มีการเสนอแนวทางที่เราสามารถจะหาข้อมูลได้ดีว่านี่ผลที่ได้คำติชมจาก สกว.ภาค คำแนะนำและให้ปรับปรุงในเรื่องของปัญหา คำถามบางเรื่องให้ถามจากแหล่งข้อมูลโดยตรง จะได้ไม่เสียเวลา คุณมานพ สกว.ภาค จากจังหวัดตรัง ให้คำถามกับทีมวิจัยว่าเราทำเสร็จแล้วใครเป็นคนแก้ เมื่อเขาเป็นคนแก้เราสามารถนำมาเรียนรู้ได้อย่างไร ถ้าเราจะพัฒนาเราจะพัฒนาอย่างไร ถ้าเราเก็บแค่ เราสามารถนำไปแก้ไขได้ไหม ทุกกิจกรรมเราจะมีเป้าหมายวางเอาไว้และแต่ละกลุ่มได้ข้อแนะนำ กลุ่มจรรยาได้ข้อแนะนำว่า เราต้องทำอะไรบ้าง หน่วยหลักคือใคร และจะดึงเขามามีส่วนร่วมได้อย่างไร ทำไมเราไม่คิดโครงการอื่น ทำไมถึงมาเลือกโครงการนี้ ความคิดเห็นจากหน่วยงานต่างๆ ทำไมไม่มีจรรยาหน้าโรงเรียน แต่ที่ตลาดนัดบีบี มีจรรยา

3.4. กิจกรรมเวทีสังเคราะห์ประเด็นการศึกษา วันที่ 18-19 กันยายน พ.ศ. 2553 ณ บาริสอร์ท ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล ร่วมกิจกรรมการสังเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยโดยมีโรงเรียนที่มีโครงการการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยกับ สกว.สตูล เข้าร่วมกิจกรรม เช่น โรงเรียนอนุบาลสตูล โรงเรียนจริยศาสตร์ โรงเรียนบ้านตะโล๊ะไธ โรงเรียนสันติศาสตร์ โรงเรียนสันติสุข เป็นต้น นำสมพงษ์ หลีเคราะห์ได้กล่าวกำหนดการทั้ง 2 วัน

อ.สมเจตนา ให้ข้อคิด วงการต่าง ๆ ออกแบบเหมือน ๆ กันหมด คือการทำลายวัฒนธรรม ปัจจุบัน โลก สังคม อยู่ใน “ขาลง” ช่วงบ่าย อ.สมเจตนาตั้งประเด็นคำถาม อ.ชะอุม สรุปประเด็นเมื่อช่วงเช้า ย้อนถึงอดีต และได้ฝากไว้ว่า “ตระหนักรู้คุณค่าประสามิตร ทำ พูด คิด เหมือนหรือต่างก็สร้างสรรค์ จับ “จุดดี”มีอยู่เข้าคู่กัน เก็บ “จุดด้อย”คอยวันเปลี่ยนเป็นดี”

4. กิจกรรมการลงพื้นที่

4.1 กิจกรรมนัดหมายกลุ่มเป้าหมาย วันศุกร์ที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2552 ณ หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านคำยรวมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล ผู้เข้าร่วม (จันจิรา จิระพงษ์ อดัญญา) เพื่อ ลงพื้นที่นัดหมายกลุ่มเป้าหมาย จัดกิจกรรมเวทีทำความเข้าใจโครงการฯ วิจัยนักเรียน

4.2 กิจกรรมเวทีสร้างความเข้าใจโครงการฯ วิจัย วันอาทิตย์ที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2552 ณ มัสยิดบ้านคำยฯ หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านคำยรวมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล เวลา 18.00 – 20.00 น. พบผู้ปกครองและผู้นำชุมชน

4.3 กิจกรรมลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้นำชุมชน วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2552 ณ บ้านคำยรวมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล เพื่อลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้จักสาน โดยมีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 3 คน (จันจิรา สุขสวัสดิ์, อดัญญา บุญศรี, จิระพงษ์ พรหมจรรย์) โดยแบ่งหน้าที่ดังนี้ จันจิรา สุขสวัสดิ์ และอดัญญา บุญศรี มีหน้าที่สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านโดยใช้คำถามในรูปแบบสอบถามคือ วันใดที่ไม่ได้หมด คนที่นี่จะอยู่กันอย่างไร และทำอย่างไรให้ชาวบ้านหันมาปลูกไม้ไผ่กันเยอะ ๆ เป็นต้น จิระพงษ์ พรหมจรรย์ มีหน้าที่ไปสัมภาษณ์ประธานกลุ่มสตรีสานฝาไม้ไผ่จากการไปสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านได้คำตอบว่า ต้องซื้อไม้ไผ่จากที่อื่นมาทดแทนเพราะเป็นอาชีพที่ยั่งยืน จากการไปสัมภาษณ์ประธานกลุ่มสตรีสานฝาไม้ไผ่ได้คำตอบว่า ส่วนใหญ่ชาวบ้านคำยรวมิตรจะสั่งซื้อไม้ไผ่มาจากพื้นที่ใกล้เคียง เช่น อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง เป็นต้น และผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่ได้จากไม้ไผ่มี ฝาสาน สุ่มไก่ ไม้กวาด เป็นต้น และนำคำตอบที่ได้มาตอบลงในแบบสอบถาม ผลที่ได้ คือไม้ไผ่ในชุมชนมีไม่เพียงพอต้องสั่งซื้อจากนอกพื้นที่ และได้รู้สภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชนและได้รู้จักผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้ไผ่

4.4 กิจกรรมสัมภาษณ์แม่ค้าขายของริมทาง วันศุกร์ที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2552 เวลา 08.00 - 14.00 น. ณ บ้านคำยรวมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล ผู้เข้าร่วม 15 คน ทีมวิจัยไม้ไผ่ 4 คน (จันจิรา สุขสวัสดิ์, อดัญญา บุญศรี, จิระพงษ์ พรหมจรรย์, อติศักดิ์ มรรคาเขต) แม่ค้าขายของริมทาง วัตถุประสงค์ ในการจัดกิจกรรม เพื่อลงพื้นที่สัมภาษณ์แม่ค้าขายของริมทาง , สำรวจสภาพความเป็นอยู่ของชาวบ้าน, สรุปรงานการลงพื้นที่สัมภาษณ์แม่ค้าขายของริมทาง การเตรียมการ ก่อนการลงพื้นที่สัมภาษณ์ โดยการประชุมก่อนการลงพื้นที่สัมภาษณ์ ประชุมเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2552 มีการแบ่งหน้าที่และเตรียมแบบสอบถาม และเตรียมอุปกรณ์ เช่น ปากกา ดินสอ เป็นต้น ผลที่ได้ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้า OTOP ฝาสาน ไม้กวาด เสื่อ สุ่ม สินค้าที่ขายดีที่สุด คือ ฝาสาน ไม้กวาด หมวก เสื่อ ผลิตภัณฑ์ที่ซื้อมาจากที่อื่น คือ หวาย หมวก กระด้ง ไม้ตีหมอน เข็ม เข็มพะ ฝาชี กลอง สินค้าบางอย่างซื้อมาจากต่างพื้นที่ เช่น ควนกาหลง ลำปาง สิงห์บุรี พัทลุง ระนอง อัญประเทศ จนถึงประเทศเขมร มีรายได้ในแต่ละเดือนประมาณ 6,000 บ. 10,000 บ. และ 30,000 บ.

4.5 กิจกรรมลงพื้นที่สำรวจและสอบถาม ผู้จักสานและผู้ปลูก วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2552 ณ บ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล ผู้เข้าร่วม 4 คน ทีมวิจัย ไม้ไผ่ 4 คน (จันจิรา สุขสวัสดิ์, อณัฐชา บุญศรี, จิระพงษ์ พรหมจรรย์, อติศักดิ์ มรรคาเขต) วัตถุประสงค์ เพื่อลงพื้นที่สำรวจพื้นที่การปลูกไม้ไผ่และลักษณะไม้ไผ่สอบถามชาวบ้านที่ปลูกไม้ไผ่ การเตรียมการและการวางแผนงาน โดยแบ่งหน้าที่การทำงานออกเป็น 2 ทีม ทีมที่ 1 มี (จันจิรา สุขสวัสดิ์, อณัฐชา บุญศรี) ทีมที่ 2 (จิระพงษ์ พรหมจรรย์, อติศักดิ์ มรรคาเขต) โดยแต่ละทีมต้องไปสอบถามชาวบ้านที่ปลูกไม้ไผ่ตามประเด็นคำถามของชาวบ้านที่ปลูก และมีการถ่ายภาพไม้ไผ่ ส่วนคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เช่น ไม้ไผ่ที่ปลูกกว่าจะตัดมาใช้งานได้ใช้ระยะเวลากี่ปี - ดินประเภทใดเหมาะแก่การปลูกไม้ไผ่ มีแนวทางฟื้นฟูไม้ไผ่อย่างไร ลักษณะดินและป่าที่นี้เป็นอย่างไร ผลที่ได้ ไม้ไผ่ที่ปลูกกว่าจะตัดมาใช้งานได้ต้องใช้ระยะเวลา 2 - 3 ปี และรู้ว่าดินทุกประเภทสามารถปลูกไม้ไผ่ได้ เช่น ดินเหนียว ดินทราย และดินร่วน เป็นต้น

4.6 กิจกรรมลงพื้นที่สัมภาษณ์ชาวบ้านที่ปลูกไม้ไผ่ วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2552 ณ บ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล เพื่อลงพื้นที่สัมภาษณ์ชาวบ้านที่ปลูกไม้ไผ่โดยมีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 4 คน (จันจิรา สุขสวัสดิ์, อณัฐชา บุญศรี, จิระพงษ์ พรหมจรรย์, อติศักดิ์ มรรคาเขต) โดยมีการแบ่งหน้าที่ดังนี้ จิระพงษ์ พรหมจรรย์, อติศักดิ์ มรรคาเขต มีหน้าที่สัมภาษณ์ชาวบ้านที่ปลูกไม้ไผ่ จันจิรา สุขสวัสดิ์, อณัฐชา บุญศรี มีหน้าที่จดบันทึกทุกประโยคที่ชาวบ้านตอบลงในแบบสอบถาม มีการเตรียม แบบสอบถามเกี่ยวกับชาวบ้านที่ปลูกไม้ไผ่ในการสอบถามมีคำถามดังนี้ จำนวนไม้ไผ่ที่ปลูกในดินของตัวเองมีเท่าไร เดือนหนึ่งตัดได้กี่ต้น มีวิธีการปลูกไม้ไผ่กี่วิธี บรรยายากในการสอบถาม สบายมาก เป็นกันเอง ชาวบ้านให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดีตอบทุกคำถามที่เราถาม รู้สึกเป็นมิตรกับคนในชุมชน ผลที่ได้คือ ไม้ไผ่ที่ปลูกในพื้นที่ ของแต่ละครัวเรือน มี 10 กอ ปลูกโดยวิธีการปลูก ปลูกตามร่องยาง สามารถตัดไม้ไผ่บางส่วนมาใช้งานได้ วิธีการปลูกไม้ไผ่ มีหลายวิธีแต่วิธีที่ปลูกได้ง่ายและสะดวกที่สุด คือ การเพาะเมล็ด

4.7 กิจกรรมลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้จักสานผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่ วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2552 ณ บ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล มีวัตถุประสงค์ เพื่อลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้จักสาน มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 4 คน (จันจิรา สุขสวัสดิ์, อณัฐชา บุญศรี, จิระพงษ์ พรหมจรรย์, อติศักดิ์ มรรคาเขต) มีการเตรียมการ โดยมีการวางแผนก่อนลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้จักสาน ผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่ที่บ้านค่ายรวมมิตรมีการแบ่งหน้าที่ จันจิรา สุขสวัสดิ์ หน้าที่สัมภาษณ์ผู้จักสาน อณัฐชา บุญศรี หน้าที่จดบันทึกลงในแบบสอบถาม จิระพงษ์ พรหมจรรย์ หน้าที่สัมภาษณ์ผู้จักสาน และจดบันทึกลงในแบบสอบถาม อติศักดิ์ มรรคาเขต หน้าที่สัมภาษณ์ผู้จักสานและจดบันทึกลงในแบบสอบถาม นำแบบสอบถามไป 14 ชุด แบ่งให้ จิระพงษ์ พรหมจรรย์ และอติศักดิ์ มรรคาเขต

7 ชุด จันจิรา สุขสวัสดิ์ อณัฐชา บุญศรี 7 ชุด จากนั้นนำเอกสารและแบบสอบถามของผู้จักสานผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่ไปสัมภาษณ์กับชาวบ้านค่ายรวมมิตรในแบบสอบถามมีคำถามดังนี้

คนเริ่มทำอาชีพจักสานเมื่อไร ทำมากี่ปีแล้ว ,ไม้ไผ่ที่ใช้ นำมาจากสถานที่ใดบ้าง,คนที่สั่งซื้อไม้ไผ่มาจากที่ไหน ไม้ไผ่เพียงพอหรือไม่, คิดที่จะปลูกเพิ่มหรือไม่ และ ปลูกด้วยวิธีใด

แล้วนำคำตอบมาเขียนลงในแบบสอบถามผู้จักสาน หลังจากนั้นตรวจสอบว่าข้อใดยังไม่ได้คำตอบเพื่อที่จะไปสอบถามเพิ่มเติม ผลที่ได้ ทำให้รู้จักวางแผนก่อนที่จะไปสัมภาษณ์หรือทำอะไร ควรวางแผนให้รอบคอบ และได้รู้จักกับคนในชุมชนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทราบถึงปัญหาของไม้ไผ่ว่า ไม้ไผ่ในชุมชนมีไม่เพียงพอต้องสั่งซื้อจากนอกพื้นที่ เช่น ท่าแพ มะนัง นครศรีธรรมราช และ เป็นต้น

4.8 กิจกรรมสัมภาษณ์และถ่ายรูปสินค้าที่ขายในริมทาง วันเสาร์ที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2553 เวลา 08.30 - 16.00 น. ณ มัสยิดบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล ผู้เข้าร่วม(จันจิรา สุขสวัสดิ์, อณัฐชา บุญศรี, จิระพงษ์ พรหมจันทร์ อติศักดิ์ มรรคาเขต) เพื่อ สัมภาษณ์และถ่ายรูปสินค้าที่ขายในริมทาง

4.9 กิจกรรมลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้จักสาน วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 ณ บ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล (ยัน กิต จุก กิฟ)

4.10 กิจกรรมลงพื้นที่ สัมภาษณ์ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 ณ บ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล (ยัน กิต จุก กิฟ)

4.11 กิจกรรมลงพื้นที่ สัมภาษณ์เพิ่มเติม วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 ณ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล ผู้เข้าร่วม จันจิรา อณัฐชา

4.12 กิจกรรมสัมภาษณ์ชาวบ้านที่ปลูกไม้ไผ่ วันอาทิตย์ที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 ณ หมู่ที่ 8 ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล ผู้เข้าร่วม (จันจิรา สุขสวัสดิ์, อณัฐชา บุญศรี, จิระพงษ์ พรหมจันทร์ อติศักดิ์ มรรคาเขต) เพื่อ สัมภาษณ์ชาวบ้านที่ปลูกไม้ไผ่

4.13 กิจกรรมสัมภาษณ์และถ่ายรูปผลิตภัณฑ์ วันอังคารที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2553 ณ ร้านขายสินค้า ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล ผู้เข้าร่วม (จันจิรา สุขสวัสดิ์, อณัฐชา บุญศรี, จิระพงษ์ พรหมจันทร์ อติศักดิ์ มรรคาเขต) เพื่อ สัมภาษณ์และถ่ายรูปสินค้าที่ขายในริมทาง

4.14 กิจกรรมลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ลงสมัคร วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ณ บ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล ผู้เข้าร่วม (อณัฐชา จันจิรา ศิริลักษณ์ ครูชะอุ่ม ญาณินท์) ได้รู้จักประวัติของชุมชน ประวัติการทำฝาสานของชุมชนบ้านค่ายฯ

ผู้เริ่มต้น นายสมปอง คุ่มกัน น้องชายลุงสมพร ทำเพื่อยังชีพ ใช้วัสดุในท้องถิ่น เคียวนี้คนอพยพมาอยู่มากขึ้นโดยญาติชักชวนญาติ การทำฟาสานไม้ไผ่จึงขยาย

4.15 กิจกรรมลงพื้นที่เชิญชาวบ้านร่วมกิจกรรมคืนข้อมูล วันเสาร์ที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ณ บ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล สมาชิกกลุ่ม (จันจิรา อนุรักษ์ ศิริลักษณ์) เชิญแม่ค้า ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน คนปลูกไม้ไผ่ คนทำฟาสาน และนัดหมายเวลา 18.00 น. เป็นต้นไป

5.กิจกรรมจัดเวที

5.1 กิจกรรมจัดเวทีชี้แจงโครงการ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2552 เวลา 13.00 – 15.30 น. ณ ศูนย์การเรียนรู้ บ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล ผู้เข้าร่วมทั้งหมด 29 คน ประกอบด้วย ทีมวิจัยใหญ่ 4 คน, สกว. 2 คน ,กลุ่มเป้าหมาย 15 คน, ผู้ปกครอง 4 คน, ทีมวิจัยไม้ไผ่ 4 คน (วัตถุประสงค์ เพื่อชี้แจงโครงการให้กลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครองทราบในสิ่งที่เราทำ เพื่อให้เราหาข้อมูลได้ง่ายและสะดวกขึ้น ผลที่เกิดขึ้น กลุ่มเป้าหมายและผู้ปกครองทราบวัตถุประสงค์ที่เราทำโครงการนี้ ปัญหาและอุปสรรค กลุ่มเป้าหมายที่เราเชิญไม่มาฟังการชี้แจง เพราะวันนั้นในหมู่บ้านมีการประชุมจึงมีผู้ร่วมประชมน้อยกว่าที่คาดหวังไว้

5.2 กิจกรรมคืนข้อมูลสู่ชุมชน วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2553 เวลา 18.00 - 22.30 น. ณ ศูนย์พัฒนาเด็กบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล จำนวนผู้เข้าร่วม ทีมวิจัยไม้ไผ่ 2 คน ทีมวิจัยตลาดนัดบีบี 1 คน ทีมวิจัยใหญ่ 2 คน วัตถุประสงค์ เพื่อคืนข้อมูลที่นักวิจัยได้สำรวจสอบถามข้อมูลการสานฟาสานไม้ไผ่ การปลูกไม้ไผ่และการอนุรักษ์ไม้ไผ่ เป็นต้น คืนให้แก่ชุมชน มีการเตรียมการโดยการ นัดหมายชาวบ้าน เตรียมข้อมูล เตรียมอุปกรณ์ ผลที่ได้ ได้ข้อมูลและข้อคิดบางประการจากผู้ร่วมเวที เช่น ไม้ไผ่(การทำฟาสาน)เป็นสินค้า OTOP ระดับประเทศที่จังหวัดตรัง มีการใช้เครื่องแทนดอกแต่ที่จังหวัดสตูล ไม่มีการใช้เครื่องแทนดอก เพราะไม่ได้ผล ไม้ไผ่มีจำนวนไม่แน่นอนส่วนมากจะสั่งซื้อจากนอกพื้นที่ ลำละ 16 บาท ไม้ไผ่ต้นละ 100 บาท ไม้ไผ่ที่ใช้ได้คือ 2 ปีขึ้นไป ถ้าเราปลูกไม้ไผ่ต้องใช้เวลา 5 ปี ส่วนใหญ่จะปลูกในร่องยาง

6.กิจกรรมประชุมทีม

กิจกรรมประชุมทีม ใช้วิธีการประชุมในการดำเนินการ โดยการประชุมทีมที่ผ่านมาจากทีมวิจัยทั้งหมด 45 ครั้ง เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2552 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ.2554 เรียงตามวัตถุประสงค์การดำเนินงาน อันเป็นการวางแผน เตรียมการ สรุปรว ทบทวน เขียนรายงาน เคลียร์เอกสารการเงิน ดังรายละเอียดในตารางด้านล่าง

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	วัน/เดือน/ปี	สถานที่
1	ประชุมทีม ตั้งคำถามในการที่จะนำไปสอบถาม สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย	2 ตุลาคม พ.ศ. 2552	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
2	ร่วมประชุมวางแผนเพื่อลงพื้นที่งานวิจัย	12 ตุลาคม พ.ศ. 2552	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
3	วางแผนการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ค่ายรวมมิตร	20 ตุลาคม พ.ศ. 2552	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
4	สรุปงานการประชุมชาวบ้านเข้าร่วมประชุมชี้แจงโครงการ	21 ตุลาคม พ.ศ. 2552	บ้านประธานกลุ่มสตรีสานผ้าไหมฝ้าย หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย
5	สรุปงานการดำเนินงานของ วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2552 และสรุปงานการลงพื้นที่ที่สัมภาษณ์ ครั้งที่ 1 ในวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2552 และการลงพื้นที่สัมภาษณ์ครั้งที่ 2 วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2552	25 ตุลาคม พ.ศ. 2552	บ้านค่ายรวมมิตร
6	สรุปงานในการลงพื้นที่สัมภาษณ์ ในวันที่ 29 ตุลาคม 2552 และวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2552	1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552	บ้านค่ายรวมมิตร
7	สรุปงานการติดตามความก้าวหน้า ครั้งที่ 1 ในวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552	10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552	มัสยิดบ้านค่ายรวมมิตร
8	เตรียมการวางแผนลงพื้นที่	13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
9	ทบทวนงานที่ผ่านมาใน 1 เดือน	20,21,27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
10	เรียนรู้วิธีการตรวจสอบข้อมูล	29 พฤศจิกายน พ.ศ.	ศูนย์การเรียนรู้ บ้านค่ายรวม

		2552	มิตร
11	เรียบเรียงคำตอบตามกลุ่มเป้าหมาย	7 ธันวาคม พ.ศ. 2552	ศูนย์การเรียนรู้ บ้านค่ายรวมมิตร
12	เตรียมการรายงานความก้าวหน้าโครงการ	18 ธันวาคม พ.ศ. 2552	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
13	วิเคราะห์สถานการณ์งานวิจัยจากรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 2	25 ธันวาคม พ.ศ. 2552	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
14	นัดหมายทำงานสรุปคำถาม	8 มกราคม พ.ศ.	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
15	ตรวจคำถามและวางแผนการลงพื้นที่เก็บข้อมูล	9 มกราคม พ.ศ. 2553	มัสยิดบ้านค่ายรวมมิตร
16	รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย	10 มกราคม พ.ศ. 2553	บ้านเลขที่ 95/1 หมู่ที่ 11 ตำบลทุ่งนุ้ย
17	ตรวจสอบคำถามที่ยังไม่ได้คำตอบ	15 มกราคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
18	จัดเรียงข้อมูล	16 มกราคม พ.ศ. 2553	มัสยิดบ้านค่ายรวมมิตร
19	เขียนแผนกิจกรรมที่ได้ลงพื้นที่และดำเนินการ	22 มกราคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
20	เขียนรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2	24,27,29,30 มกราคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
21	วิเคราะห์ประเด็นการเขียนรายงาน	5,12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
22	สรุปงานที่ได้ และเตรียมอบรมการเขียนรายงาน	19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
23	ตรวจสอบข้อมูลที่ยังไม่ได้คำตอบ และกิจกรรมที่ยังไม่ได้เขียนรายงาน	26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
24	เตรียมการไปอบรมการเขียนรายงาน (ณ สวนสาขาน้ำ)	18,19 มีนาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
25	เขียนรายงานกิจกรรม 7 ข้อ	24,25,26,27 มีนาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
26	ฝึกการสรุปงานด้วย Mind Map	29 มีนาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
27	เตรียมการระดมพลังกลุ่มไม้ไผ่ซึ่ง	30 เมษายน พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล

	กำหนดจัดในวันที่ 1 – 2 พฤษภาคม		
28	ทบทวนงานข้อมูลที่ได้	14 พฤษภาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
29	วิเคราะห์ข้อมูลคำตอบที่ได้จากการ สอบถาม นัคลงสัมภาษณ์แกนนำที่ จัดทำฟาสานไม้ไผ่ในวัน อาทิตย์ 16 พฤษภาคม	15 พฤษภาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
30	ทบทวนงานข้อมูลที่มีอยู่	21 พฤษภาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
31	ตรวจสอบคำถามกลุ่มเป้าหมาย โครงการฯ	22 พฤษภาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
32	สรุปการติดตามของ สกว.	28 พฤษภาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
33	ทบทวนงานตรวจเช็คข้อมูล กับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4,11 มิถุนายน พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
34	เตรียมการเดินทาง ไปสรุปข้อมูลที่เขต ห้ามล่าสัตว์ป่าหนองปลักพระยา	18 มิถุนายน พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
35	ตรวจเช็คข้อมูลที่ได้ทั้งหมด ให้ตรงกับ วัตถุประสงค์ของโครงการ	23 - 24 มิถุนายน พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
36	ตรวจเช็คข้อมูลที่ได้	25 ,27 - 28 มิถุนายน , 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
37	เขียนข้อมูลเขียนความเรียงของข้อมูล	5,6,7 กรกฎาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
38	เตรียมข้อมูลงาน 100 ปี สตูลวิทยา	22 – 23,24,28-30 กรกฎาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
39	เตรียมการเวทีคืนข้อมูล	6 สิงหาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
40	ทบทวนงาน	13 สิงหาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
41	ทบทวนข้อมูล ชักซ้อม เพื่อนำเสนองาน มหกรรมวิชาการแสดงผลงานนักเรียน	20,25,27,30,31 สิงหาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล

	ครั้งที่ 3 จังหวัดสตูล ณ โรงเรียน พิมานพิทยาสรรค์		
42	วิเคราะห์การนำเสนองานที่ ณ โรงเรียน พิมานพิทยาสรรค์	3,10 กันยายน พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
43	เคลียร์บัญชี	12,17 กันยายน, 4,5,7,18,20,25,28 ตุลาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
44	เคลียร์ ข้อมูล	4,11,12,18,25 พฤศจิกายน, 2,16,18,19 ธันวาคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
45	เขียนรายงานฉบับใหญ่	25,27,29,30 ธันวาคม ,9,10,13,14,16,20,23,25- 26,27,29,30,31 มกราคม พ.ศ. 2553	หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล

7. กิจกรรมเพิ่มเติม

7.1 กิจกรรมเวทีพิจารณาโครงการ วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2552 เวลา 08.30 – 15.30 น. ณ หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล โรงเรียนสตูลวิทยา ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล มีผู้เข้าร่วมจำนวน 39 คน นักเรียน 30 คน ทีมวิจัย 6 คน สกว.สตูล 2 คน สกว.ภาค 1 คน เพื่อนำเสนอโครงการของแต่ละกลุ่ม โดยการให้นักเรียนทำข้อมูลของแต่ละโครงการฉบับไม่สมบูรณ์ (ฉบับลายมือ) 6 โครงการ คือ ธาราสวรรค์ บ่อน้ำร้อน ไม้ไผ่ บีบี ภูเขาทะเล จราจร ฝักการนำเสนอ ให้กับทีมวิจัย สกว.สตูล และ สกว.ภาค ได้พิจารณา รวมไปถึงให้คำแนะนำ เกี่ยวกับโครงการของแต่ละกลุ่ม **ผลที่ได้** คือ ได้รับความบกพร่องของกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มธาราสวรรค์มีเนื้อหากว้างเกินไป ทำให้ศึกษาได้ยาก มีคำแนะนำคือกำหนดขอบเขตของการศึกษาให้ชัดเจนและความน่าจะเป็นในการศึกษามีมากขึ้น กลุ่มตลาดนัดบีบี ได้รับคำแนะนำว่าต้องปรับและเพิ่มเติมเนื้อหาให้สมบูรณ์ และขาดข้อมูลในการนำเสนอและได้นำคำแนะนำ นั้นมาปรับปรุงให้ดีขึ้น กลุ่มไม้ไผ่ ได้รับคำแนะนำในเรื่องการทำความเข้าใจกับชุมชนชาวบ้านในพื้นที่ และการไม่เดินเวทีในการนำเสนอโครงการ

7.2 กิจกรรมเขียนรายงานเพิ่ม วันที่ 24, 25, 26 มีนาคม พ.ศ. 2553 ณ หอศูนย์วัฒนธรรมโรงเรียนสตูลวิทยา ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล หลังจากกลับจากสวนสายน้ำ เขียนแบบรายงาน 7 ข้อ โดยทีมใหญ่ให้เพิ่มเติมข้อมูลที่ได้ให้ละเอียดมากขึ้น (วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2553 ทีม สกว.สตูล 4 คน)

7.3 กิจกรรมเขียนสรุปงานด้วย Mind Map วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2553 ณ หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด โรงเรียนสตูลวิทยา ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล กลุ่มไม้ไผ่ 3 คน (อณัฐชา จันจิรา) สกว.สตูล 2 คน (มานพ พึ่งปี) ทีมวิจัยใหญ่ 2 คน (ญาณินท์ อ.ชะอุม) เพื่อฝึกการสรุปงานด้วย Mind Map **ผลที่ได้** การฝึกการสรุปงานด้วย Mind Map ซึ่งพวกเราทุกคนบอกว่าทำง่ายกว่าการเขียนรายงานปกติ เข้าใจได้ดีกว่าและขยายความได้มากขึ้นด้วย

7.4 กิจกรรมระดมพลังเก็บข้อมูลบ่อน้ำร้อน วันที่ 2-3 เมษายน พ.ศ. 2553 ผู้ร่วมกิจกรรมประกอบด้วย ทีมไม้ไผ่ (จันจิรา อณัฐชา) ทีมวิจัยใหญ่ ทีม สกว.สตูล ทีมผู้ใหญ่บ้าน เพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมจากนักท่องเที่ยว และบุคคลในเป้าหมาย คือ ผู้ดูแลบ่อน้ำร้อน ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4 บ้านน้ำร้อน แม่ค้า นักท่องเที่ยว และคนมาใช้บริการบ่อน้ำร้อนจำนวน 23 ราย ได้แนวทางการสัมภาษณ์ที่มีชีวิตชีวาจากนักท่องเที่ยวและผู้มาใช้บริการแช่น้ำร้อน มีข้อเสนอแนะจากผู้มาใช้บริการบ่อน้ำร้อนบางท่านว่า ให้บริหารจัดการบ่อน้ำร้อนใหม่หมด เปิดสปา สร้างห้องใหม่ที่มิดชิด ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เลิกการใส่ถุงพลาสติกและโฟม แต่ให้ใช้ถ้วยชามแทน ต้องการถังขยะเพิ่ม เพราะที่อยู่ยังไม่เพียงพอ และยังมีขยะเกลื่อนกลาด ทำให้ดูไม่สะอาดตา และไม่น่าพอใจต่อผู้ที่มาเยี่ยมชม

7.5 กิจกรรมระดมพลังเก็บข้อมูลของตลาดนัดปีปี วันจันทร์ - อังคารที่ 19 - 20 เมษายน พ.ศ. 2553 มีผู้เข้าร่วมจำนวน 16 คน คือ กลุ่มไม้ไผ่ 1 คน (จันจิรา สุขสวัสดิ์) สกว.สตูล 3 คน (สมพงษ์ หลีเคราะห์, มานพ ติยะสุ, อับดุลอาซิก) ทีมวิจัยใหญ่ 2 (ญาณินท์ สุวรรณศรี, ครูชะอุม พิศาลสินธุ์, ที่ปรึกษา 2 เพื่อ ช่วยกันเก็บข้อมูลที่ยังไม่ได้คำตอบ

ผลที่ได้ คือ เรื่องการจราจร คาบตำรวจวัช ช่วยเป็น หน่วยงานอื่นที่มาช่วย มีหน่วย อปพร. แต่ตอนนี้ไม่มีแล้ว การจราจรจกยานยนต์ซ้อนกัน ถ้ามีคนนั่งอยู่บนรถจราจรจะตกเดือน ผ่อนผัน เพราะที่จอดรถไม่พอ แต่ถ้าไม่มีคนอยู่บนรถก็จะดำเนินคดีตามกฎหมาย ปกัษาหารือกับ

เจ้าของตลาด 2 – 3 ครั้งตั้งแต่เปิดตลาด ถ้าต้องการ พบ. ต้องไปที่สถานีตำรวจที่หน่วยจราจร การปฏิบัติหน้าที่ได้รับมอบหมายจากผู้กำกับ ในการมาดูแลความสะอาดจะมีการหมุนเวียนกัน 2 คน ใน 1 วัน ภายใน 2 ชม.ต่อ 1 คน (เวลาบ่าย 3 โมง – 6 โมงเย็น) ในการที่จราจรมาอำนวยความสะดวกทางเจ้าของตลาดไม่มีค่าตอบแทนให้ การเกิดอุบัติเหตุ ส่วนใหญ่เกิดจากรถจักรยานยนต์ เกิดจากคนทุกเพศทุกวัย ประมาณ 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ บางสัปดาห์ก็ไม่มี เกิดจากความประมาทของผู้ขับขี่ การดื่มสุรา ข้อเสนอแนะ อยากให้เจ้าของตลาดเข้มงวดกับที่จอดรถของพ่อค้าแม่ค้า มีการจัดการในการให้บริการอย่างไร เปลี่ยนกัน 2 ชุด 3 – 6 โมงเย็น หน่วยงานอื่นเข้ามาช่วย มีแต่อปพร. แต่ตอนนี้ไม่มาแล้ว การจอดรถซ้อนคัน ถ้าชั่วคราวมีคนขับจะเตือนถ้าจอดเฉย ๆ ไม่มีคนขับจะจับ อุบัติเหตุเกิดไม่บ่อย / ไม่เกิดเลย การมาทำหน้าที่ได้รับมอบหมายจากสารวัตร ถ้าต้องการให้ไปติดต่อกับโรงพัก การควบคุมดูแลบางครั้งจะเป็นสายตรวจและจราจร การตอบแทนพิเศษจะได้จากเจ้าของตลาดเป็นน้ำดื่ม อุปสรรคในการทำงานพ่อค้า - แม่ค้าไม่ปฏิบัติตามเกี่ยวกับการจอดรถ

7.6 กิจกรรมระดมพลังเก็บข้อมูลจราจร วันที่ 27 - 28 เมษายน พ.ศ. 2553 หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล โรงเรียนสตูลวิทยา หมู่ที่ 6 ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ผู้เข้าร่วมกลุ่มไม้ไผ่ 2 คน (จันจิรา สุขสวัสดิ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี) เพื่อ ช่วยทีมจราจรเก็บข้อมูลส่วนที่ยังตกค้าง โดยทีมวิจัยจราจรมีการสัมภาษณ์สำนักงานต่างๆ โดยมีทั้งหมด 4 โซน ผลที่ได้ จากกิจกรรมระดมพลังเก็บข้อมูล ได้ข้อมูลสภาพการจราจร หน้าโรงเรียนสตูลวิทยา คือ การเกิดอุบัติเหตุ วิธีการแก้ไข ช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุยังได้ได้ฝึกการพูดการสัมภาษณ์ ได้ความคิดเห็นของแต่ละบุคคลว่าเขามีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง

7.7 กิจกรรม ระดมพลังเก็บข้อมูลไม้ไผ่ วันที่ 1 - 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ณ โรงเรียนบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล และพื้นที่ใกล้เคียง มีสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด 17 คน เป็น สมาชิกกลุ่มไม้ไผ่ คือ จันจิรา อดิษฐ์ชา จิระพงษ์ ศิริลักษณ์ เห็นปัญหาของกลุ่มไม้ไผ่ คือ ข้อมูลได้มากแล้ว แต่ จันจิราหัวหน้าทีมฯ ไม่เข้าใจ จึงแบ่งงานให้เพื่อนลงไปเก็บซ้ำอีก แต่บางข้อ ก็ได้คำถามใหม่ คำตอบใหม่

7.8 กิจกรรมระดมพลังเก็บข้อมูลให้กลุ่มธาราสวรรค์ วันที่ 12 - 13 มิถุนายน พ.ศ. 2553 ณ หมู่ที่ 5 บ้านพรุ ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล โดยมีการ เตรียมการ วันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2553 เวลา 15.10 น. ในคาบชุมนุม ได้มีการแบ่งกลุ่ม เตรียมเก็บข้อมูลใน

วันรุ่งขึ้น โดยมีครูชะอุมเป็นพี่เลี้ยง มีนักเรียนจำนวน 10 คน ที่ทำเรื่องการเกษตรยังขาดข้อมูล ในกลุ่มนี้ มี วรรณทร์, จันจิรา, สารีญา, ศิริพร ทั้งนี้มีกลุ่มชาวบ้าน กลุ่มแม่ค้า และมีการคิดข้อมูลทั้งหมด แล้วได้แบ่งกลุ่มเก็บข้อมูลที่กำหนด

วันที่ 12 มิ.ย. 2553 ได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแม่ค้า กลุ่มเกษตรและกลุ่มผู้นำชุมชน ทั้งนี้ได้ออกเดินทาง เมื่อเวลา 07.00 น. กับรถจำนวน 2 คัน (รถคุณครูชะอุม ครูกมล) เข้าร้านนัดหมายกันที่โรงเรียน ก่อนออกเดินทาง แล้วออกเดินทางมายังหมู่ 5 (บ้านพรุ) ณ ศาลาเอนกประสงค์

มาถึงจุดหมายเราได้แบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม ตามที่กำหนดไว้ คือ กลุ่มแม่ค้า กลุ่มเกษตร และกลุ่มผู้นำชุมชน แล้วเริ่มเก็บข้อมูล ขณะเก็บข้อมูลอยู่นั้นฝนได้ตกลงมา ทั้งนี้คุณสมพงศ์และคุณพิเชษฐ์ ได้ตามมาสมทบแล้ว เทียงวันเรากลับมายังศาลาเอนกประสงค์อีกครั้งเพื่อรวบรวมข้อมูลเป็นความเรียง หลังการเก็บข้อมูลเราได้ข้อมูลที่น่าสนใจเป็นจำนวนมาก เช่น ข้อมูลเรื่องการจัดการทรัพยากรน้ำของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านพรุว่า ในฤดูแล้งเราจะไม่มีน้ำใช้สอดคล้องกับข้อมูลของ องค์การบริหารส่วนตำบลควนกาหลง เช่นกัน

สำหรับการลงพื้นที่เก็บข้อมูลของกลุ่มเกษตรกรนั้น มีข้อสังเกตว่าถ้าเป็นการสัมภาษณ์คนที่คุ้นเคยจะได้ข้อมูลง่ายกว่า สนุกเป็นกันเอง ไม่ตึงเครียด กล่าวเพิ่มเติมสำหรับข้อมูลน้ำตกธาราสวรรค์นั้น ชาวบ้านในพื้นที่(บ้านพรุ) จะให้ข้อมูลได้ดี ความน่าสนใจ ในการไปเยือนเส้นทางน้ำตกธาราสวรรค์นั้น พวกเราบางคนรู้สึกว่ายาวไปเที่ยวต่างประเทศ

ส่วนข้อมูลการใช้น้ำจากน้ำตกธาราสวรรค์มีบางส่วนที่ให้ข้อมูลได้ และบางส่วนรู้สึกไม่เกี่ยวข้องมากนักเพราะไม่ได้ใช้น้ำจากน้ำตกฯ แต่เป็นน้ำจากห้วยน้ำแดงแทน

ระหว่างการเดินทางเก็บข้อมูลหลังฝนตก กลุ่มของน้ำไทได้ออกเก็บข้อมูลการใช้น้ำกับชุมชนข้างมัสยิด (หมู่ 5) ขณะนั้นฝนหยุดแล้ว เราจึงกลับมาที่ศาลาเอนกประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูล แต่ก็ยังเป็นข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์นัก

ไม่นานหลังจากนั้น น้ำพงษ์ (สมพงษ์) ก็ได้ขับรถออกไปรับน้ำนุหลัน ส่วนกลุ่มของครูชะอุม ป้าไท (ญาณินท์) และคุณครูกมลได้ออกเดินทางไปยังที่พัก ซึ่งป้าไท (ญาณินท์) บอกว่าอยู่ในป่ายาง สงบ เหมาะกับการถอดบทเรียน วิเคราะห์ข้อมูล ทางไกล ถนนคด ดินแดนสนุกปนเสียว

7.9 กิจกรรมสรุปข้อมูล วันที่ 19 - 20 มิถุนายน พ.ศ. 2553 ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองปลักพระยา เขาพระยาบึงสา ตำบลคลอง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ผู้ร่วมกิจกรรมจำนวน 18 คน เป็นสมาชิกกลุ่มไม้ไผ่ คือ จันจิรา อณัฐชา การสรุปข้อมูลวันนี้ กลุ่มไม้ไผ่ได้จัดทำเป็นตารางดังนี้

ชื่อ - สกุล	อยู่ที่นี้มานานกี่ปี	ตัดได้แล้วกี่ปี	ตัดได้แล้วกี่กอ	ตัดได้กอละกี่ลำ	รวม

ปัญหาและอุปสรรค ที่ทำให้ทีมวิจัยแต่ละทีมพบว่าพวกเรามีอุปสรรคในเรื่องของเวลา เพราะภาระการเรียนที่มาก ไม่มีเวลาว่าง พวกเราจึงลงความเห็นกันว่า เราต้องมาทำงานกลางคืน กิจกรรมสรุปข้อมูล

7.11 กิจกรรมนำเสนอโครงการในงาน 100 ปีโรงเรียน สตูลวิทยา วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 เวลา 08.30 – 16.00 น. ณ โรงเรียนสตูลวิทยา หมู่ที่ 6 ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เวลา 08.30 - 16.00 น. ผู้เข้าร่วม 2 คน (จันจิรา สุขสวัสดิ์, อณัฐชา บุญศรี) เพื่อ ให้ทีมวิจัยแต่ละกลุ่มนำเสนองาน ที่ทีมวิจัยได้ศึกษามาโดยกลุ่มแรกที่น่าสนใจ คือ โครงการการศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไผ่ แล้วต่อยอดโครงการอื่นๆ จนครบทั้ง 5 โครงการ หลังจากนั้นทีมวิจัยกลุ่มแรกจะนำเสนออีกครั้ง **ผลที่ได้** นำเสนองานวิจัยของโครงการศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไผ่ ให้เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ได้รับฟัง ฟังทักทาย การพูด ความกล้าแสดงออก มีความมั่นใจในการนำเสนอในงานในสถานที่ๆ มีคนจำนวนมาก

7.12 นำเสนอผลงานมหกรรมวิชาการนักเรียน วันที่ 1 - 2 กันยายน พ.ศ. 2553 ณ โรงเรียนพิมานพิทยาสรรค์ ตำบลพิมาน อำเภอเมือง จังหวัดสตูล มีสมาชิก ทุกกลุ่มเข้าร่วม

7.13 กิจกรรมตรวจสอบกิจกรรมที่ทำมาแล้วทั้งหมด เพื่อการเคลียค่าใช้จ่าย ณ หอศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2553 เวลาทั้งวัน ผู้เข้าร่วม ป้าไท(ญาติพันธ์) ครูชะอุ่ม ผลกิจกรรม คือ

ลำดับที่	กิจกรรม	วันที่	สถานที่
1	ประชุมวางแผนเตรียมการลงพื้นที่ครั้งที่ 1	2 ต.ค. 2552	หอศูนย์
2	อบรมและฝึกปฏิบัติวิธีการจัดเก็บข้อมูล	3 - 4 ต.ค. 2552	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขา

			พระยาบังสา
3	รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1	7 พ.ย. 2552	โรงเรียนบ้านค่ายรวมมิตร
4	รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 2	19 ธ.ค. 2552	ณ ไร่สมบุรณ์
5	เรียบเรียงคำตอบของแต่ละกลุ่ม	13 ธ.ค. 2552	หอศูนย์
6	เรียบเรียงคำถาม	17 ธ.ค. 2552	หอศูนย์

7.14 กิจกรรมเพิ่ม – การเขียนรายงาน วันที่ 20 – 22 ธันวาคม พ.ศ. 2554 ณ ศูนย์การท่องเที่ยวนาทอน ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล ผู้เข้าร่วม สมาชิกบ่อน้ำร้อน 2 คน คือ ตลาดนัดบีบี 3 คน, จราจร 1 คน, ชารา 1 คน , ไม้ไผ่ 2 คน , ทีมวิจัยใหญ่ สกว.สตูล ที่ปรึกษา สกว.สตูล สมาชิกสภาตำบล 2 คน มีการเตรียมการโดยเตรียมจัดรวบรวมข้อมูลจากกระดาษาบรูป และจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหมดใส่กล่องใหญ่ (ทีมใหญ่ย้ำว่าห้ามขาดต้องเก็บเอาไปให้หมด ย้อนกลับมาเอาไม่ได้) คุณสมพงษ์ (สกว.สตูล) มาแนะนำวิธีการเขียนรายงาน ณ หอศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดสตูล สิ่งที่ต้องคิด ต้องเตรียม ต้องดู เช่น วัตถุประสงค์ คำถามหลัก คำถามรอง ข้อมูลคำตอบต่าง ๆ ต้องเอาไปให้หมด

รูปแบบของรายงานประกอบด้วย บทที่ 1 ตัวโครงการ ,บทที่ 2 เอกสาร/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ,บทที่ 3 กิจกรรมทั้งหมดทุกกิจกรรม ,บทที่ 4 คำถามหลัก คำถามรอง ,บทที่ 5 วัตถุประสงค์ของโครงการ (ตอบโจทย์)

ก่อนนี้ ในคาบชุมนุม สกว.สตูล เคยมาแนะนำ ให้แต่ละกลุ่มสำรวจต้นทุนของกิจกรรม / วัตถุประสงค์ทั้งหมด อะไรไม่มีจะทำได้ทำเพิ่ม

วิธีการที่ใช้สำหรับการเขียนรายงานคือ สำรวจต้นทุน (คำถามทุกคำถาม ทั้งคำถามหลัก คำถามรอง ,วัตถุประสงค์ทุกข้อ, กิจกรรมทุกๆ กิจกรรม) , สำรวจว่า ได้ หรือไม่ได้ ได้ ได้อะไรอย่างไร ที่ไม่ได้ ต้องทำให้ได้ ,กิจกรรมทั้งหมดของแต่ละทีม ทำออกมาเป็น Mind Map โดยจัดเป็นกลุ่มเป็นชุด เพื่อป้องกันการตกหล่น ตอนแรกให้แยกเป็น 3 ชุด คือ กิจกรรมของทีมตัวเอง เช่น ประชุมทีม ลงพื้นที่ สัมภาษณ์สำรวจ และจัดเวที ต่อมาปรับเปลี่ยน แยกละเอียดขึ้น เป็น 5 - 6 ชุด คือ กิจกรรมประชุมทีมของกลุ่มตัวเอง, กิจกรรมที่ทำกับครูชุมชน, กิจกรรมลงพื้นที่ของตัวเอง กิจกรรมที่ทำกับ สกว.สตูล และกิจกรรมที่ทำเพิ่มเติมนอกจากแผน และให้แต่ละกลุ่ม ลงรายละเอียดแต่ละกิจกรรมให้ได้มากที่สุด ใน Mind Map ส่วนใดมีข้อมูลแล้วอยู่ที่ใดตรงไหนให้หมายเหตุไว้จะได้ไม่ต้องเขียนซ้ำให้เสียเวลา ใช้วิธีการตัดติดก็มี

บทที่ 4 สกว.สตูล แนะนำให้วิเคราะห์จากชื่อโครงการ โดยให้พิจารณาคำหลัก คำถามหลักคำถามรอง วัตถุประสงค์ และ แต่ละประเด็นก็ให้แตกประเด็นย่อยๆ ให้ได้รายละเอียดให้มากที่สุด เพื่อให้เห็นว่าเราต้องเขียนถึงเรื่องอะไรบ้าง

บทที่ 3

ผลการดำเนินงาน

การศึกษาข้อมูล การใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไผ่ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล ทีมวิจัยได้ข้อมูลต่าง ๆ ปรากฏเป็นผลการดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของบ้านค่ายรวมมิตร
2. ข้อมูลไม้ไผ่บ้านค่ายรวมมิตร
3. ประวัติการสานฝาไม้ไผ่บ้านค่ายรวมมิตร
4. ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่
5. ความต้องการใช้ไม้ไผ่
6. วิธีการขยายพันธุ์ไม้ไผ่

1.ข้อมูลทั่วไปบ้านค่ายรวมมิตร

สมัยสงครามครั้งที่ พ.ศ.2484 เป็นจุดที่ตั้งค่ายของทหารกองร้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช มาป้องกันข้าศึก ณ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนบ้านค่ายรวมมิตร หลังจากนั้นจึงมีคนจากหลายพื้นที่เข้ามาอาศัยอยู่รวมกัน เกิดความสามัคคี ประองคอง พึ่งพากัน จึงเรียกชุมชนนี้ว่าบ้านค่ายรวมมิตร

ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ตั้งอยู่ที่ หมู่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล เป็นชุมชนที่เกิดจากชาวบ้าน บ้านย่านซื่อได้เข้ามาบุกเบิก หักร้างถากถางป่าเพื่อทำสวนยางพาราและได้มีชาวบ้านจากที่ต่างๆเข้ามาอาศัยอยู่รวมกันทำให้ชื่อเรียกว่า บ้านค่ายรวมมิตร บ้านค่ายรวมมิตรตั้งอยู่ระหว่างเขตแดนจังหวัดสตูลและสงขลา สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขาและพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสวนยางพาราและสวนผลไม้ มีภูเขาสามยอดและติดต่อกับเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง มีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ คลองช้างและคลองการะเกด

อาณาเขต ทิศเหนือติดต่อกับ ม.7 บ้านคลองแก้ว ต.เขาพระ อ.รัตภูมิ จ.สงขลา ,ทิศใต้ติดต่อกับ ม.2 และม.11 ต.ทุ่งนุ้ย อ.กวนกาหลง จ.สตูล ,ทิศตะวันออกติดต่อกับบ้านวังพา ต.ทุ่งตำเสา อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา , ทิศตะวันตกติดต่อกับบ้านน้ำหრა ต.ทุ่งนุ้ย อ.กวนกาหลง จ.สตูล

ประชากรจำนวนประชากรรวม 943 คน จาก 246 ครัวเรือน เป็นชาย 499 คน หญิง 444 คน นับถือศาสนาพุทธ 283 คน และศาสนาอิสลาม 660 คน ณ เดือน กันยายน พ.ศ. 2552 ชาวบ้านใน

ชุมชนแห่งนี้ส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนผลไม้ สวนยางพาราและสวนผักเป็นอาชีพหลักและทำการจักสานเป็นอาชีพเสริมแต่บางบ้านก็ทำการจักสานเป็นอาชีพหลัก

มีวัฒนธรรมอิสลาม เช่น ฮารีรายอ เมลิด การถือศีลอด ศาสนาพุทธ เช่น ประเพณีชักพระ ฝังลูกนิมิต ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า และมีการทำบุญในวันสำคัญต่างๆ ,กลุ่มอาชีพและทางสังคม มีกลุ่มจักสาน ,กลุ่มออมทรัพย์,กลุ่มรับซื้อน้ำยางพารา

สถานที่สำคัญในชุมชน มีสำนักสงฆ์,มัสยิด,วัด,โรงเรียนบ้านค่าย เป็นสถานที่เล่นกีฬาของวัยรุ่นในช่วงตอนเย็น เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อ วิ่ง ฯลฯ โดยมีมัสยิดบ้านค่ายรวมมิตรตั้งอยู่ ณ ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้าน มีโต๊ะอิหม่าม 1 คน ชื่อนาย โส๊ะ ยูโสะ เป็นประธานของมัสยิดเมื่อก่อนเป็นสถานที่เล็กๆเพื่อประกอบศาสนกิจในชุมชนสามารถรองรับคนได้ประมาณ 30- 40 คนเมื่อผู้คนเพิ่มมากขึ้นมัสยิดก็ขยายใหญ่ขึ้น เพราะมีประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามประมาณ 70 เปอร์เซ็น

ทรัพยากรธรรมชาติบ้านค่ายรวมมิตร มีลักษณะดินและป่าเป็นดินที่อุดมสมบูรณ์สมัยอดีตเหมาะแก่การเพาะปลูกพืชไร่ แต่ปัจจุบันป่าเสื่อมโทรมไปมากเพราะขาดการดูแล ความรักเอาใจใส่ และถูกทำลายจากคนในพื้นที่และคนต่างถิ่น โดยการเข้ามาบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า เพราะจะนำพื้นที่ส่วนเหล่านั้นไปปลูกยางพารา และสวนผลไม้ เช่น ส้มโอ ลองกอง มะพร้าว มะละกอ เป็นต้น

ยังมีลำคลองที่ไหลผ่านหมู่บ้านซึ่งเป็นคลอง 3 สาย ชื่อว่า คลองช้าง คลองการะเกด คลองวังภา คลองช้างไหลมาจากน้ำตกโตนงาช้าง น้ำตกบริพัตร และน้ำตกวังภา อยู่ติดกับภูเขาด้านทิศตะวันออก เป็นแหล่งอาหาร และเป็นสายน้ำที่ใช้ในการอุปโภคและบริโภคของคนในชุมชน โดยการทำประปาภูเขาเพื่อส่งน้ำมายังในชุมชน และคลองการะเกดไหลมาจากเขื่อนเตยดำและริมน้ำสายเล็กๆหลายๆสายไหลมารวมกันติดกับสำนักสงฆ์ไตรบรรพตอยู่บริเวณเขาสามยอด และส่วนคลองวังภาเป็นแหล่งต้นน้ำบนยอดเขาบริเวณทิศตะวันตกติดกับบ้านวังภา อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา ภูเขาสามยอด เป็นภูเขาที่สวยงามมากมีปลายยอดเป็นเหลี่ยมเท่ากัน 3 ยอด และวางเรียงกัน สามารถมองเห็นชัดเจนในบริเวณด้านหลังของสวนวายุภักดิ์

หมู่บ้านค่ายรวมมิตรได้มีผู้ใหญ่บ้านมาทั้งหมด 3 คน โดยมีผู้ปกครองคนแรก คือ นายโฮย หมู่เก็ม สอง นายพิศ หมู่เก็ม สาม นายสะอาดหรี สาติน (คนปัจจุบัน)

2. ข้อมูลไม้ไผ่บ้านค่ายรวมมิตร

2.1 ไม้ไผ่บ้านค่ายรวมมิตรในอดีต

มีสภาพพื้นที่ที่ใช้ปลูกไม้ไผ่จำนวน 100 ไร่ ไม้ไผ่และป่าไม้ไม่มีความอุดมสมบูรณ์เพราะเมื่อก่อนชาวบ้านไม่เห็นคุณค่าของไม้ไผ่จึงมีการลักขโมยและตัดไม้ไผ่ทิ้ง

ประเภทไม้ไผ่ในชุมชนมี 6 ประเภท ได้แก่ ไม้ไผ่มัน(ไผ่ตากวาง) ไม้ไผ่บาง ไม้ไผ่ตง ไม้ไผ่น้ำเต้า ไม้ไผ่สีสุก ไม้ไผ่งาช้าง ที่นำมาทำฟาสาน คือ ไม้ไผ่บาง, ไม้ไผ่มัน ซึ่งมีในพื้นที่โดยขึ้นตามธรรมชาติ และปลูกโดยคนในชุมชน

ประเภทไม้ไผ่นอกชุมชน ได้แก่ ไผ่สีสุก, ไผ่ตง, ไผ่เหลือง, ไผ่เลี้ยง, ไผ่ลวก, ไผ่รวกดำ, ไผ่ป่า, ไผ่ลั่นทม, ไผ่ข้าวหลาม, ไผ่เสียว, ไผ่น้ำเต้า, ไผ่ผาก, ไผ่โป(ทอง), ไผ่โคลนลาย, ไผ่บาง

2.2 ชนิดและพันธุ์ไม้ไผ่ และลักษณะของไม้ไผ่แต่ละชนิด

ไผ่สีสุก มีลำต้นสีเหลือง ส่วนใบมันจะตรงมีสีเหลืองอ่อนประโยชน์ของไผ่สีสุก ใช้ทำเหนียวหลาม

ไผ่ตง มีลักษณะลำต้นใหญ่และหนามิขนาดใหญ่มากประมาณ 5 นิ้ว และมีขนาดใหญ่กว่าไม้ไผ่ชนิดอื่น ๆ ประโยชน์ไม้ไผ่ตง ทำเสาบ้าน หรือเสาอื่น ๆ

ไผ่เหลือง มีลำต้นสีเหลืองประโยชน์ของไม้ไผ่เหลือง คือใช้ไว้ประดับ

ไผ่เลี้ยง มีลักษณะลำต้นเล็กขนาดเท่าหัวแม่มือต้นสูงไม่เกิน 5 เมตร ประโยชน์ของไผ่เลี้ยง คือ ทำเป็นไม้กวาดหยักใบ

ไผ่รวก จะอยู่ตามภูเขา ลำต้นยาว 10 - 19 เมตร ไผ่รวกจะขึ้นตามสภาพของดิน ประโยชน์ของไผ่รวก คือทำไม้กวาด

ไผ่รวกดำ จะอยู่ตามภูเขา ลำต้นยาว 10 -15 เมตร ขึ้นตามสภาพของดิน ไผ่รวกดำ มีลักษณะสีดำ ประโยชน์ของไผ่รวกดำ คือทำไม้กวาด

ไผ่ป่า มีลักษณะลำเล็ก ๆ สีเขียวตรงข้อสีน้ำตาล ลำต้นสูง 5 เมตร และมีขนาดหนา รูปล้องมีนูนคืบและตัน ประโยชน์ คือ ทำกรงไก่-

ไผ่ลั่นทม ลำต้นเป็นทรงพุ่ม ต้นจะแตกออกห่าง ๆ ขยายพันธุ์โดยใช้หน่อ ประโยชน์ของไม้ไผ่ลั่นทม คือ ใช้เป็นไม้ประดับ

ไผ่ข้าวหลาม อยู่คล้ายไผ่งาช้าง มีลักษณะสีเหลือง ประโยชน์ของไม้ไผ่ข้าวหลาม คือ ใช้ทำข้าวหลาม

ไผ่เสียว ลักษณะคล้ายไผ่ตง แต่ลำต้นสั้นกว่า ประโยชน์ของไผ่เสียว คือ ทำเฟอร์นิเจอร์

ไผ่น้ำเต้า มีลักษณะรูปลักษณ์น้ำเต้า คอปอง ลำต้นสูงประมาณ 1 เมตร ประโยชน์ คือ ไม้ประดับ

ไผ่ผาก มีลักษณะลำต้นยาว 10 เมตร ไม้กลาย ลำต้นแข็งและใหญ่ 2 - 3 นิ้ว ประโยชน์ คือ ใช้ทำบันได

ไผ่โป(ไผ่ทอง) มีลักษณะคล้ายไผ่โป๊ะ ลำต้นสีเหลืองและออกทอง ๆ ลำต้นจะมีขนาดใหญ่ ประโยชน์ คือ ไม้ประดับ

ไฟโคนลาย ลักษณะ จะมีข้อสั้น จะมีคายและกิ่งมาก ขยายพันธุ์โดยใช้หน่อ ประโยชน์ คือ ปลูกไว้กินหน่อ ใบบางลำต้นมีสีเขียว ข้อจะตรงขนาดข้อของลำต้นจะเท่ากันหมดใน 1 กอ ประโยชน์ คือ ทำฟาสาน, คืมไก่, ไม้กวาด

2.3 การใช้ประโยชน์จากไม้ไฟ

ลำต้น ใช้มาทำเก้าอี้ โต๊ะ ชั้นวางหนังสือ ค้ามไม้กวาด ไม้เท้า ที่เขียนหรือ แก้วกัน รวดตากผ้า ท่อส่งน้ำ กระปุกอมสิน , หน่อ นำมารับประทาน ,เนื้อไม้ไฟ ใช้มาทำระนาด ปั่นก หวีเสียด ตะเกียบ ทัพพี ช้อน

3.ประวัติการสานฝ้ายไม้ไฟบ้านค่ายรวมมิตร

การสานฝ้ายไม้ไฟได้เริ่มต้นขึ้นครั้งแรกที่หมู่ที่ 8 บ้านค่ายรวมมิตร ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล โดยการแนะนำจากคุณอุโมล กาญจนวานิช เจ้าของลำปารีสอร์ท อ.เมือง จ. พัทลุง ได้แนะนำ นายอนันต์ คุ่มกัน ถอดลายลูกแก้วมาจากย่านลิเภา ซึ่งอยู่ที่ไม้เท้าของน้องชาย โดยการถ่ายทอดจากการสานแข่ง เพื่อนำมาเป็นฟาสาน โดยการทำครั้งแรกทำเป็นลายสาม และพัฒนามาเป็นลายลูกแก้วธรรมดาโดย ตระกูลคุ่มกัน ผู้ให้กำเนิดฟาสานไม้ไฟลายลูกแก้ว บ้านค่ายรวมมิตร คือ นายเพียร คุ่มกัน(นายอนันต์ คุ่มกัน)โดยการ สานทำเป็นฝ้าย และประกอบเป็นบ้านหลังแรกของลำปารีสอร์ท โดยใช้ไม้ไฟที่อยู่ในพื้นที่บ้านค่ายรวมมิตร

ไม้ไฟคือวัตถุดิบของชาวบ้านที่ทำจักสาน เมื่อก่อนต้นไม้ไฟจะขึ้นเองตามธรรมชาติและสภาพของดินในสวนของชาวบ้านเอง ที่ปลูกกันเองแต่ก็ไม่เยอะ ชาวบ้านจะเริ่มทำจักสานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540, 2541,2543,2544,2545,2546 ตามลำดับการเข้ามาของสมาชิก บางคนเริ่มทำตั้งแต่อายุ 9 ปี ความรู้หรือภูมิปัญญาในการจักสานได้มาจากบรรพบุรุษและทางโรงเรียนบ้านค่ายรวมมิตรก็ได้มีการอบรมให้เหมือนกันและมีความคิดที่จะถ่ายทอดให้กับรุ่นลูก หลานต่อไป

ต่อมาฟาสานเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และสร้างรายได้ให้กับกลุ่มในชุมชน โดยเป็นอาชีพเสริมที่มีรายได้ดี ทางกลุ่มยังไม่หยุดยังในการพัฒนาทุก ๆ ด้านของการจักสาน บางลายพัฒนาขึ้นมาเอง ประมาณ 10 ลาย เช่น ลายลูกแก้ว ลาย 2 ลาย 3 ลายพิทูล ลายเกล็ดปลา ลายลูกแก้วล้อมเดือน โดยมีแนวคิดใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อพัฒนาสินค้า เลยได้เก็บส่วนที่เหลือใช้จากการสานฝ้าย มาเป็นงานวางของ เสนอไม้ไฟ และเป็นไม้กวาด โดยการเวทีการประกวดได้อันดับที่ 1 ของภาคใต้

คุณสมปอง คุ่มกัน ประธานกลุ่มเกษตรกรรมทางเลือกบ้านค่าย ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ. สตูล ซึ่งเป็น 1 ใน 3 คนแรก ที่ร่วมบุกเบิกการสานฝ้ายไม้ไฟ เมื่อเกือบ 20 ปี ที่ผ่านมา จนเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายตราบนานี้ได้ เปิดเผยที่มาที่ไปให้ฟังว่า เมื่อประมาณ ปี 2529 ได้เริ่มคิดกัน 3 คน ซึ่งเป็นสมาชิกภายในครอบครัว "คุ่มกัน" ที่จะทำสานฝ้ายด้วยไม้ไฟ ซึ่งก่อนหน้านี้ได้มีการสานแข่งมา

ก่อน จุดเริ่มต้นทำฟางไม้ไผ่สืบเนื่องมาจากคุณเปี้ยก เจ้าของลำปำรีสอร์ท พัทลุง มาเสนอให้ทดลองทำ โดยไม่สนใจว่าจะออกมาในรูปแบบลวดลายใดคุณเปี้ยกเหมาหมด ผมยังจำได้ว่าตอนที่สานฟางไม้ไผ่แผ่นแรกนั้น สานลายลูกแก้ว คนทั้งครอบครัวมาช่วยกันหมดทุกคน เพราะเป็นสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นในชุมชน

คุณสมปอง ยังเล่าให้ฟังต่ออีกว่า “ประมาณปี 2531 ทางศูนย์1115 ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคใต้ได้เข้ามาในชุมชน สนับสนุนในเรื่องเทคนิค ลวดลาย ต่าง ๆ ในการสานฟางไม้ไผ่ ช่วงนี้เองที่ได้มีการพัฒนาเครื่องมือในการฟางไม้ไผ่ให้ออกมาซี่เท่า ๆ กัน โดยพัฒนามาจากอุปกรณ์บีบน้ำมะนาว แต่ทำด้วยเหล็ก ซึ่งเรียกว่าดอกจำปา (รูปแบบคล้าย ๆ ดอกจำปา) ใช้ในการผ่าซี่ไม้ไผ่ และเกิดการสูญเสียไม้ไม่น้อยลง ต่อมาผมได้มีโอกาสศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมกับวิทยากรศูนย์ศิลปชีพบางไทร ตอนเริ่มต้นการฝึกอบรมมีผู้เข้าร่วมประมาณ 40 กว่าคน แต่ฝึกอบรมจบหลักสูตร จริง ๆ มีผมกับเพื่อนอีกคนเท่านั้น นอกนั้นออกกลางคัน เมื่อมีการพัฒนาลวดลายต่าง ๆ ออกมามากได้ความรู้ในการพัฒนาลวดลายมาก และบางลายพัฒนาขึ้นมา และอีกหลาย ๆ ลาย ที่พัฒนาขึ้นมาเองแต่ไม่ได้ตั้งชื่อ ทางศูนย์ส่งเสริม ฯ เคยเสนอให้ผมจดทะเบียน (จดลิขสิทธิ์) ลวดลายเหล่านี้ แต่ผมไม่ทำ เพราะคิดว่าเมื่อเรามีความรู้แล้ว น่าที่จะเผยแพร่ให้กับคนอื่น ๆ ได้เรียนรู้ด้วย”

4.ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ สามารถแบ่งตามการนำชิ้นส่วนต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ ได้ดังนี้

ผลิตภัณฑ์เครื่องจักรสานจากตอก ได้แก่ กระจาด, กระจุง, กระจด, กระจ้าผลไม้, กระจ้าจ่ายตลาด, ชะลอม, เข่งใส่ขยะ, กรงไก่, ฟาसान

ผลิตภัณฑ์จากลำต้นและกิ่งของไม้ไผ่ ได้แก่ แก้วอี้, โต๊ะ, ชั้นวางหนังสือ, ค้ำไม้กวาด, ไม้เท้า, ที่เขียนบุรี, แจกัน, ราวตากผ้า, ท่อส่งน้ำ

ผลิตภัณฑ์เนื้อไม้ไผ่ ได้แก่ เครื่องดนตรี, หวีเสนียด, ตะเกียบ, ทัพพี, ช้อน

ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้ไผ่ ได้แก่ ไม้กวาด, ฟาसान, กระจด, กระจ้าผลไม้, ราวตากผ้า, ไม้เท้า, โต๊ะ, แก้วอี้, ทัพพี, ช้อน ฯลฯ

ไม้ไผ่ที่นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ในชุมชนบ้านคำขรมมิตร ได้แก่ ไม้กวาด ฟาसान แก้วอี้ โซฟา โต๊ะ กรงไก่ กระจ้าทอม และ เข่ง ส่วนเศษไม้ไผ่ที่เหลือนำมาทำเป็น ปุ๋ยชีวภาพ, ที่ตั้งโทรศัพท์, ถาด, พวงกุญแจ

ส่วนผลิตภัณฑ์ที่รับมาจากนอกชุมชน คือ หวาย หมวก กระจด เจีย เขาชะปะ ฟาชี กลอง สาน จูด โมบาย ปั่นก ซ้อมาจาก เขมร กลุ่มผลิตภัณฑ์สินค้าต่างจังหวัด เช่น ลำปาง สระแก้ว(อรัญประเทศ)

สิงห์บุรี พัทลุง ระนอง และตีหมาน ผู้ที่เปิดร้านค้าเปิดเผยกับทีมวิจัยว่า ผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่ หวาย จะขายดีเป็นพิเศษ , ผลิตภัณฑ์จากไม้ที่ขายดี มีไม้กวาดลานวัด ไม้กวาดจุด ไม้กวาด ฝาสาน สำหรับฝาสานลายที่ถูกค่านิยมกันมากตามลำดับคือ ลายลูกแก้ว ลายสาม ลายลูกแก้วฝูง ลายปีกเหยี่ยว ส่วนสินค้าที่ขายดีที่สุด ไม้กวาดผูกหวด ไม้กวาดผูกเอ็น ไม้กวาดผูกหวาย ฝาสาน หมวก เสื้อ และไม้กวาดธรรมดา สำหรับ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้า OTOT คือ ฝาสาน ไม้กวาด เสื้อ ฝาชี สุ่ม และไซ

กลุ่มคนที่เป็นลูกค้าประจำคือ เจ้าของรีสอร์ท ร้านค้าวัสดุก่อสร้างที่รับไปขายต่อ พ่อค้า ลูกค้าจร โรงเรียนควนโดน โรงเรียนควนกาหลง นักท่องเที่ยว เจ้าของกิจการ ร้านค้า และมาจากหลายจังหวัดด้วยกัน เช่น สงขลา พัทลุง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส กระบี่ พังงา รายได้เฉลี่ยในแต่ละเดือน 10,000 – 60,000 บาท

ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในชุมชน คือ สุ่มไก่ ไม้กวาดลานวัด ฝาสาน ไม้กวาดธรรมดา กระดัง และฝาสาน โดยวิธีการสานไม้ไผ่ เริ่มแรกตัดไม้ไผ่ให้ได้ขนาดที่ต้องการ จากนั้นใช้มีดพร้าทำการผ่าไม้ไผ่ให้กว้างประมาณ 1 นิ้วและบางประมาณ 3-5 มิลลิเมตร ถ้าเกิดหนาจนเกินไปเวลาสานไม้ไผ่ขึ้นลวดลายต่างๆจะขึ้นยาก หลังจากนั้นนำไม้ไผ่ที่ได้มาสานขึ้นเป็นลวดลายต่างๆ ที่ต้องการส่วนใหญ่ที่ทำกันจะสานแบบลายขัดธรรมดาซึ่งมีวิธีการสาน ดังนี้ เริ่มแรกวางตอกเส้นขึ้นเป็นหลัก เรียงเป็นแนวตามต้องการ ต่อมาสอดตอกเส้นนอนสานลาย โดยยก 1 เส้นข้าม 1 เส้น สลับกันไปตลอดแนว และสานเส้นนอนเส้นที่ 2 ข้าม 1 เส้น ยก 1 เส้น สดท้ายสานเส้นนอนเส้นที่ 3 เหมือนข้อ 2 เส้น นอนเส้นที่ 4 เหมือนข้อ 3ทำต่อไปจนได้ความกว้างตามต้องการจนเสร็จและพร้อมจำหน่าย

รายละเอียดของเครื่องมือการผลิต ประกอบด้วย ไม้ไผ่ ,ตลับเมตร ,เลื่อย ,จอบา(เหล็กฝาดอก), มีด,ถุงมือ ,ลูกมั่ว(ม้านั่ง), หัวเคียง โดยมีขั้นตอนการผลิต คือ นำไม้ไผ่มาตามขนาดที่ต้องการวัดให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ แล้วเลื่อยทั้งสองด้าน หลังจากนั้นก็นำไม้ไผ่ดังกล่าวมาผ่าด้วยเหล็กจอบา แล้วนำมาวางบนหัวเคียง โดยให้ปลายของไม้ไผ่อยู่บนหัวเคียง หลังจากนั้นก็เตรียมอุปกรณ์ให้เรียบร้อย แล้วก็เตรียมสวมถุงมือเพื่อความปลอดภัยในการลอกตอกแล้วลอกตอกออกมาเป็นซี่ ๆ ซึ่งเราจะได้ตอกเขียวและตอกขาว หลังจากนั้นก็นำมาสานเป็นลายลูกแก้ว หลังจากสานเป็นแผ่นเสร็จแล้ว เราก็จะทำการกำจัดขนบนฝาสานออกเพื่อความสวยงาม แล้วนำไปตากแดด เพื่อความมันวาวและเพื่อความคงทนของฝานสาน แล้วส่งออกและวางจำหน่ายทั่วไป โดยชาวบ้านเล่าว่า ภูมิปัญญาชาวบ้านในการผ่าไม้ไผ่ให้ผาจากโคนไม้ไผ่ เพราะจะทำให้ผาไม้ไผ่ได้สะดวกกว่า การผ่าจากปลายเพราะจะไม่คิดที่ข้อปล้องของไม้ไผ่ (นายเพียน คุ่มกัน) ผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า วิธีการดูไม้ไผ่ว่าแก่หรืออ่อน ควรสังเกตว่าไม้ไผ่จะแก่หรืออ่อนนั้นให้ดูจากลำไม้ไผ่ หากที่ลำไม้ไผ่มีขุยสีขาวมากก็แสดงว่าไม้ไผ่ยังอ่อน ไม่สามารถนำมาทำฝาสานได้ แต่ถ้ามีลำสีขาวน้อยหรือไม่มีลักษณะออกเป็นสีส้มเหลืองก็แสดงว่า ไม้ไผ่นั้นแก่จัดสามารถนำมาใช้งานได้แล้ว (นาย เหม มรรคาเขต) เป็นผู้ให้ข้อมูล ว่าวิธีการดูไม้

ไผ่ว่าสมบูรณ์หรือไม่ สังเกตได้จากการจักตอก หากไผ่ไผ่หักบริเวณข้อในขณะที่ทำการจักตอกนั้น แสดงว่าไผ่ไผ่ที่ทำนั้น ต้นของไผ่ไผ่ไม่สมบูรณ์เนื่องจากไผ่ไผ่ยอดด้วน (นาย เหม มรรคาเขต) ผู้ให้ข้อมูล

5.ความต้องการใช้ไผ่ไผ่

ในอดีตบ้านค่ายรวมมิตรมีสภาพพื้นที่ที่ใช้ปลูกไผ่ไผ่จำนวน 100 ไร่ ไผ่ไผ่และป่าไผ่ไผ่ไม่มีความอุดมสมบูรณ์เพราะเมื่อก่อนชาวบ้านไม่เห็นคุณค่าของไผ่ไผ่จึงมีการลักขโมยและตัดไผ่ไผ่ทิ้ง

5.1 ปริมาณการใช้ไผ่ไผ่ ในแต่ละวันชาวบ้านต้องการไผ่ไผ่จำนวน 50-60 ลำไผ่ไผ่ ไผ่ไผ่ที่ใช้เป็นปริมาณไผ่ไผ่ในพื้นที่และนอกพื้นที่ ที่สำคัญไผ่ไผ่ที่มีกลับไผ่ไผ่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้นจึงต้องหามาจากข้างนอกจากหมู่บ้านใกล้เคียง อ.มะนัง, อ.วังประจัน, อ.ละงู จ.สตูล, จ.ตรัง และ จ.พัทลุงโดยมีรายละเอียดการสานฝาค้างนี้

ขนาด 2 x 2 = 240 บาท ใช้ไผ่ไผ่ 4 ลำ ใช้เวลา 1 ชม. 30 นาที

ขนาด 2 x 3 = 360 บาท ใช้ไผ่ไผ่ 6 ลำ ใช้เวลา 2 - 3 ชม.

ขนาด 2 x 2.5 = 300 บาท ใช้ไผ่ไผ่ 5 ลำ ใช้เวลา 2 ชม.

ขนาด 1 x 2 = 120 บาท ใช้ไผ่ไผ่ 2 ลำ ใช้เวลา 1 ชม.

ปัจจุบัน มี 25 ครอบครัวที่สานฝาค้างไผ่ไผ่ขาย โดยใช้ไผ่ไผ่ที่ปลูกไว้กับซื้อมาจากภายนอกซึ่งปริมาณไผ่ไผ่ 1 กอ มี 100 ลำอายุครบ 5 ปี จึงสามารถใช้ประโยชน์ได้ ปริมาณไผ่ไผ่ในพื้นที่จึงไม่เท่าทันความต้องการ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตรจึงต้องนำเข้าไผ่ไผ่จากภายนอก ปริมาณ 1,000 ลำต่อสัปดาห์

5.2 การขายผลิตภัณฑ์ จะเห็นได้ว่าสองข้างทางเรียงรายไปด้วยร้านค้าขายผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไผ่ไผ่ ไผ่ หวายและสินค้าอย่างอื่นปะปนมาด้วยเป็นจำนวนมากรวมแล้วร้านค้าทั้งหมดมี 10 ร้านชาวบ้านบางรายจะทำเองแล้วมาตั้งขายและมีบางรายที่รับซื้อมาจากโดยเฉพาะ ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีที่ชาวบ้านทำและรับซื้อมาจากข้างนอก นางปรีดา ฮาโตะเป็นชาวบ้านคนแรกที่ริเริ่มการขายผลิตภัณฑ์เช่น หมวก ไผ่กวาด เสื่อ ปีนก เป็นต้นซึ่งขายผลิตภัณฑ์ได้มา 20 ปีแล้ว

6.การขยายพันธุ์ไผ่ไผ่ มีทั้งหมด 5 วิธี ดังนี้

1.การขยายพันธุ์โดยใช้ปล้องกิ่งตัด หรือใช้ลำต้น การใช้ลำ (Culm cutting) ใช้ลำไผ่ไผ่ที่มีอายุ 1- 2 ปี ตัดเป็นท่อนติดข้อ จุดสำคัญคือ ต้องดูแลเรื่องน้ำและความชื้น วิธีนี้ไม่ประสบความสำเร็จเมื่อใช้กับไผ่เนื้อบาง (Banik,1985) และมีข้อเสียที่ใช้เวลานาน คือ ประมาณ 6 - 12 เดือนในการออกราก และ 12 - 30 เดือน ในการพัฒนาเป็นเหง้า (Hasan,1977) นอกจากนี้การคัดลำมาขยายทำให้เสียโอกาสให้ลำแม่เลี้ยงเหง้า เพื่อแตกหน่อในปีต่อไป และเสียการใช้ประโยชน์จากนั้น

การขยายพันธุ์วิธีนี้นิยมใช้กับไม้ไผ่ชนิดที่ไม่ค่อยออกเมล็ด และเป็นไม้ไผ่ที่มีลำค่อนข้างใหญ่ เช่น ไผ่สุก ไผ่ป่า ไผ่ชางคำ เป็นต้น โดยทำการคัดเลือกลำที่มีอายุประมาณ 1 – 2 ปี เมื่อได้ลำที่ต้องการแล้ว นำมาตัดเป็นท่อนๆ โดยให้แต่ละท่อนมี 1 – 2 ข้อ ดังวิธีต่อไปนี้ ท่อนที่ใช้ 1 ข้อ จะตัดตรงกลางไม้ไผ่ให้ข้ออยู่ตรงกลาง ตัดให้ห่างจากข้อประมาณ 1 คืบแล้วนำไปชำในแปลงเพาะชำ ให้ตาหงายขึ้นโดยระวังอย่าให้ตาเป็นอันตราย การชำควรให้ข้ออยู่ระดับดิน แล้วใส่น้ำลงในปล้องที่เหลือเหนือดินหรือวัสดุเพาะชำให้เต็มท่อนที่ใช้ 2 ข้อ เมื่อทำการตัดให้มี 2 ข้อ แล้วเจาะรูตรงกึ่งกลางปล้องเพื่อให้น้ำ ทำการรดกึ่ง ที่ข้อโดยตัดออกให้เหลือเพียง 2-3 นิ้ว ระวังอย่าให้ตาที่ข้อปล้องแตกหัก นำไปวางในแปลงชำ โดยฝังลงดินหรือวัสดุเพาะชำประมาณครึ่งของลำหรือใช้ดินกลบข้อให้มิด เหลือไว้เฉพาะที่น้ำหล่อเท่านั้น

การเพาะชำโดยวิธีการใช้ลำ สามารถชำในแปลงเพาะ ควรทำการปรับหน้าดินในกรณีที่เป็นที่ดอนที่น้ำท่วมไม่ถึง แต่ถ้าพื้นที่ลุ่มควรทำการยก่องเพื่อมีการระบายน้ำดี หลังจากนั้นจึงทำการย่อยดิน ตากดินทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์หรือมากกว่านั้น ทำหลุมตามแนวมะพร้าวหรือบังแดด เมื่อชำเสร็จแล้วควรรดน้ำให้ชุ่มทันที หมั่นดูแลรดน้ำทุกวันหรือวันเว้นวันหลังจากนั้นประมาณ 2-4 สัปดาห์จะพบหน่อ และรากแตกออกมาระยะนี้ต้องคอยระวังแมลง หรือเพลี้ยมาทำอันตรายหน่ออ่อน โดยการพ่นยาฆ่าเชื้อราและยาฆ่าแมลง ทำการเลียงหน่อต่อไปเพื่อให้หน่อและรากแข็งแรงเต็มที่ ประมาณ 1 – 2 เดือนจึงทำการเลื่อยลำเก่าออก แล้วจึงย้ายถุงพลาสติกขนาดประมาณ 5 x 8 นิ้ว เพื่อให้สะดวกในการขนย้ายปลูก เมื่อต้นกล้าเจริญเต็มที่จึงค่อยๆ เปิดหลุมที่คลุมไว้ ออก จนกระทั่งสามารถเจริญได้ดีในที่กลางแจ้งหลังจากนั้นประมาณ 6 ถึง 8 เดือน กล้าไม้จะแข็งแรงเต็มที่ จึงทำการย้ายปลูกได้ อย่างไรก็ตามวิธีนี้ก็ยังไม่ค่อยนิยมมากนัก เพราะใช้เวลาและเสียค่าใช้จ่ายมากกว่าวิธีใช้กิ่งแขนง และต้องตัดลำอายุ 1 ปี ซึ่งเป็นลำแม่ที่ควรเลี้ยงเอาไว้ เพื่อให้หน่อใหม่ในปีถัดไป นอกจากนี้ยังนิยมเก็บลำไว้ขายเพื่อประโยชน์อย่างอื่นด้วย

2.วิธีการเพาะเมล็ด ไม้ส่วนใหญ่ในประเทศไทยจะมีการออกดอกคราวๆ เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ และเมล็ดเริ่มแก่เต็มที่ที่จะร่วงหล่นลงสู่พื้นดินราวเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายนนั่นเอง การวางแผนเก็บเมล็ดไผ่นั้นในทางปฏิบัติ ไม่สามารถจะทำการคัดเลือกแม่ไม้หรือหาแม่ไม้เพื่อทำการเก็บเมล็ดได้ เช่นเดียวกับพันธุ์ไม้ชนิดอื่นๆ เพราะส่วนใหญ่กอไผ่ที่ขึ้นอยู่ในดินอุดมสมบูรณ์ย่อมจะออกดอกและให้เมล็ดช้ากว่ากอที่ขึ้นอยู่ในที่ค่อนข้างแห้งแล้ง ซึ่งเป็นไปตามหลักของทางด้านพันธุศาสตร์ และสรีระวิทยา เมื่อเห็นว่าเมล็ดไผ่ในกอเริ่มแก่ก็ดำเนินการกวาดเก็บเศษไม้ใบรอบบริเวณใต้โคนออกให้หมด เพื่อสะดวกในการกวาดเก็บเมล็ดไผ่หลังจากร่วงหล่นลงสู่พื้นดิน ปกติแล้วไม่นิยมเก็บเมล็ดไผ่ที่แก่ติดกับกึ่ง เพราะส่วนใหญ่เมล็ดจะไม่แก่เต็มที่ เมื่อนำไปเพาะแล้วอาจทำให้เปอร์เซ็นต์การงอกน้อยหรือเพาะไม่งอกได้แต่ถ้าในพื้นที่เป็นไปในลักษณะที่ไม้ไผ่ขึ้นอยู่ในที่สูงชัน และพื้นผิวดินโคนต้นไม้สม่ำเสมอทำให้ไม่สะดวกในการปรับบริเวณ และ

เก็บกวาดเศษใบไม้ออกรวมทั้งไม่มีทางที่จะเก็บกวาดเมล็ดได้ นอกจากนี้เมล็ดไผ่ยังเป็นอาหารของสัตว์บางชนิดและเป็นเมล็ด ที่มีเปลือกบางจึงง่ายต่อการเข้าทำลายของโรคแมลง การเก็บเมล็ด ภายหลังจากที่เมล็ดร่วงลงสู่พื้นดินแล้วจะได้เมล็ดที่มีคุณภาพไม่ดี เปอร์เซ็นต์การงอกต่ำ ก็ต้องพิจารณาทำการเก็บเมล็ดในขณะที่ยังติดอยู่กับต้น

3.การย้ายชำ หลังจากที่กล้าไม้ไผ่เริ่มงอก ประมาณ 3 ถึง 4 สัปดาห์ ควรทำการย้ายชำกล้า ไม้ไผ่ลงถุงพลาสติกขนาด 5 x 8 นิ้ว ดินที่ใช้ในการชำควรใช้ดินผิวดิน หรือดินปนทราย ไม่ควรใช้ดิน เหนียวหรือดินทรายล้วนๆ เพราะดินเหนียวทำให้ระบายน้ำไม่ดี ดินมักเกาะจับกันแน่น ส่วนดิน ทรายล้วนจะทำให้ไม่สะดวกในการขนย้ายตอนนำไปปลูก เพราะดินทรายมักจะร่วงหล่นออกจาก ถุงพลาสติกได้ง่ายทำให้กล้าไม้ไผ่เหี่ยวเฉาทันที จึงควรให้มีเปอร์เซ็นต์ของดินเหนียวปนอยู่บ้าง เล็กน้อยหลังจากทำการย้ายชำแล้วควรรดน้ำทุกๆ 2 หรือ 3 วัน แล้วแต่ความเหมาะสมและ สภาพแวดล้อมเป็นหลัก ระยะเวลาการชำที่ดีที่สุดคือ 6 ถึง 12 เดือน เนื่องจากทำให้ได้กล้าไม้ที่ แข็งแกร่งเต็มที่ ระยะเวลาสั้นหรือยาวกว่านี้จะทำให้ได้กล้าไม้ที่เล็กเกินไป หรือสูงเกินไป ทั้งยัง ลื่นเปลือง

4.ขยายพันธุ์โดยการเลียงเนื้อเยื่อ มีการศึกษาเกี่ยวกับการขยายพันธุ์ของไผ่ ส่วนมากอยู่ใน แถบเอเชีย Surendran และคณะ (1983) นำลำไผ่ *B. arundinacea* อายุ 2 – 3 ปี ที่มีข้อ 2 ข้อ ใส่สาร ควบคุมการเจริญเติบโตลงในช่องที่เจาะกลางปล้อง นำมาปักชำในเดือนสิงหาคม เทียบกับเดือน สิงหาคม คือ ถ้าใช้ NAA 200 mg จะออกราก 80 % ถ้าใช้ NAA 20 mg/1 ผสมกับ boric acid 200 mg/1 จะออกราก 60 % ส่วน Control จะไม่ออกราก ถ้าเป็นเดือน สิงหาคม จะออกรากได้ดีเมื่อ ใช้ Coumarin 20 mg/m 1 ส่วน Control อออกราก 20 % และในปี 1985 ก็ทดลองปักชำไผ่ป่าและไผ่ ชางโดยใช้ลำอีก ร่วมกับการใช้สารควบคุม การเจริญเติบโต พบว่าควรทำในเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนพฤษภาคม โดยไผ่ *B. arundinacea* เหมาะกับสาร IBA หรือ NAA เข้มข้น 100 ppm และควร ชำในเดือนมีนาคม ถ้าเป็นไผ่ *D. strictus* ชำได้ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์จนถึงเดือนมีนาคม โดยใช้สาร NAA 100 ppm ซึ่งแตกกิ่งใหม่และออกรากมากที่สุด

ปัจจุบันได้มีการนำเทคนิคการเลียงเนื้อเยื่อพืชมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางเกษตร และป่าไม้ อย่างกว้างขวาง เพราะเป็นวิธีการที่ทำให้สภาพปลอดเชื้อ ทำให้สะดวกในการดูแลรักษาสามารถ ขยายพันธุ์ได้ปริมาณมากในระยะเวลาอันสั้น และมีประโยชน์ในด้านการรักษา พันธุ์และปรับปรุง พันธุ์ โดยเฉพาะในพืชที่ไม่สามารถขยายพันธุ์ด้วยตัวเองได้หรือมีอัตราการขยายพันธุ์ต่ำ การเลียง เนื้อเยื่อไม้ไผ่มีวัตถุประสงค์ในการผลิตกล้าไผ่จำนวนมากในระยะเวลาสั้น โดยมุ่งเน้นในการ ขยายพันธุ์ไม้ไผ่ที่ผลิตเมล็ดจำนวนน้อยหรือไม่สามารถผลิตเมล็ดได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม้ไผ่ เศรษฐกิจ เช่น ไผ่ตง และไผ่เลี้ยง อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้ศึกษาการเลียงเนื้อเยื่อไม้ไผ่ไว้หลายชนิดโดยเลียง

ส่วนของคัพภะ ส่วนของใบอ่อนและส่วนของกิ่งอ่อนที่มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 – 3 มิลลิเมตร ซึ่งถือว่าไม่ไผ่เป็นพืชชนิดหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในการขยายพันธุ์โดยวิธีนี้ หลังจากที่ได้กล้าไผ่จากเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อแล้วสามารถปฏิบัติต่อกกล้าเช่นเดียวกับกล้าที่ได้จากการเพาะเมล็ด เนื่องจากมีขนาดใกล้เคียงกัน

5.การขยายพันธุ์โดยใช้กิ่งแขนง การใช้กิ่งแขนง (Branch cutting) นิยมใช้สำหรับการขยายพันธุ์ไผ่ตงเป็นอย่างมาก และเป็นวิธีที่นิยมมากที่สุด เนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวกต่อการดูแลรักษาขยายพันธุ์ได้รวดเร็วกว่าวิธีอื่น และประการสำคัญประหยัดงบประมาณมากกว่าการขยายพันธุ์ด้วยวิธีอื่น ไม่ต้องสูญเสียลำ หรือเหง้าของต้นแม่ แต่จะต้องพิถีพิถันมากต่อการดูแลรักษา ก่อนนำมาขยาย และการเลือกกิ่งแขนงมาใช้เพื่อทำให้เกิดราก และพัฒนาเป็นเหง้า โดยดูที่ส่วนฐานของกิ่งแขนง ซึ่งจะต้องมีปุ่มรากใหญ่ รากมาก รากค่อนข้างแก่จนมีสีน้ำตาล การใช้กิ่งแขนงจึงมีประสิทธิภาพ

การชำกิ่งแขนงไม่ไผ่อาจชำในถุงพลาสติกโดยตรง หรือชำในแปลงเพาะชำแล้วจึงย้ายลงถุงภายหลัง แต่การปักชำกิ่งแขนงเพื่อการค้าในปัจจุบันนิยมชำในถุงพลาสติกโดยตรงตั้งแต่แรกเพื่อป้องกันการกระทบกระเทือนขณะย้ายชำกล้าและสะดวกในการขนย้ายไปปลูกตามที่ต่างๆ ปกตินิยมใช้ถุงขนาด 5 x 8 นิ้ว ก่อนทำการปักชำควรมีการเตรียม

ดินที่จะนำมาใช้เป็นวัสดุเพาะชำโดยทำการย่อยดินและผสมดินกับขี้เถ้าเกลบในอัตราส่วน 1 ต่อ 1 โดยประมาณแล้วตากดินทิ้งไว้ 1 ถึง 2 สัปดาห์หรือมากกว่านั้น ทำการปรับพื้นที่ที่จะวางกิ่งชำ ทำหลังกาทางมะพร้าวพรางแดด เมื่อชำกิ่งลงถุงแล้วควรกดดินให้แน่นรดน้ำทันทีเพื่อให้กิ่งชำสดอยู่เสมอ หลังจากนั้นหมั่นดูแลรดน้ำทุกวันหรือวันเว้นวันจนกระทั่งกิ่งแขนงที่ชำไว้แตกใบและราก ใช้เวลาอีกประมาณ 6 เดือนก็ย้ายไปปลูกในแปลงได้ ก่อนทำการย้ายปลูกควรนำกล้าไผ่ออกวางกลางแจ้งเป็นเวลา 1 ถึง 2 เดือนเพื่อให้กล้าแก่เต็มที่ โดยปกติชาวสวนไผ่ตงมักทำการชำกิ่งแขนงในปลายฤดูฝนแล้วปลูกในต้นฤดูฝนปีถัดไป ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 8 เดือน วิธีนี้ทำให้ได้กิ่งพันธุ์ที่แข็งแรงและเปอร์เซ็นต์การรอดตายสูง

6. แนวทางการฟื้นฟูไม่ไผ่ ปัจจุบันชาวบ้านค่ายรวมมิตรมีการการเพาะ,การปลูกเพิ่ม, การปลูกทดแทนจากต้นที่ถูกตัดไป การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์ ให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของไม่ไผ่ตัดไม่ไผ่ที่สามารถใช้งานได้เท่านี้ปัจจุบันชาวบ้านจะปลูกตามบ้านละ 40-50 หรือมากกว่านั้นถึง 100-200 ต้น

บทที่ 4

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ก. อภิปรายข้อมูล

การสานฟามัไฟได้เริ่มต้นขึ้นครั้งแรกที่หมู่ที่ 8 บ้านค่ายรวมมิตร ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล โดยการแนะนำจากคุณอุโมค กาญจนวานิช เจ้าของลำปารีสอร์ท อ.เมือง จ. พัทลุง ได้แนะนำ นายอนันต์ คุ่มกัน ถอดลายลูกแก้วมาจากย่านลิเภา ซึ่งอยู่ที่ไม้เท้าของน้องชาย โดยการผ่าตอกจากการสานแข่ง เพื่อนำมาเป็นฟาสาน โดยการครั้งแรกทำเป็นลายสาม และพัฒนามาเป็นลายลูกแก้วธรรมดาโดย ตระกูลคุ่มกัน ผู้ให้กำเนิดฟาสานมัไฟลายลูกแก้ว บ้านค่ายรวมมิตร คือ นายเพียร คุ่มกัน(นายอนันต์ คุ่มกัน)โดยการ สานทำเป็นฟา และประกอบเป็นบ้านหลังแรกของลำปารีสอร์ท โดยใช้มัไฟที่อยู่ในพื้นที่บ้านค่ายรวมมิตร

มัไฟคือวัตถุดิบของชาวบ้านที่ทำจักสาน เมื่อก่อนต้นมัไฟจะขึ้นเองตามธรรมชาติและสภาพของดินในสวนของชาวบ้านเอง ที่ปลูกกันเองแต่ก็ไม่เยอะ ชาวบ้านจะเริ่มทำจักสานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540, 2541, 2543, 2544, 2545, 2546 ตามลำดับการเข้ามาของสมาชิก บางคนเริ่มทำตั้งแต่อายุ 9 ปี ความรู้หรือภูมิปัญญาในการจักสานได้มาจากบรรพบุรุษและทางโรงเรียนบ้านค่ายรวมมิตรก็ได้มีการอบรมให้เหมือนกันและมีความคิดที่จะถ่ายทอดให้กับรุ่นลูก หลานต่อไป

ต่อมาฟาสานเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และสร้างรายได้ให้กับกลุ่มในชุมชน โดยเป็นอาชีพเสริมที่มีรายได้ดี ทางกลุ่มยังไม่หยุดยั้งในการพัฒนาทุก ๆ ด้านของการจักสาน บางลายพัฒนาขึ้นมาเอง ประมาณ 10 ลาย เช่น ลายลูกแก้ว ลาย 2 ลาย 3 ลายพิกุล ลายเกล็ดปลา ลายลูกแก้วล้อมเดือน โดยมีแนวคิดใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อพัฒนาสินค้า เลยได้เก็บส่วนที่เหลือใช้จากการสานฟา มาเป็นงานวางของเศษมัไฟ และเป็นไม้กวาด โดยการเวทีการประกวดได้อันดับที่ 1 ของภาคใต้

ในอดีต, พื้นที่บ้านค่ายรวมมิตร มีลักษณะดินและป่าที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชไร่ แต่ปัจจุบันป่าเสื่อมโทรมไปมากเพราะขาดการดูแล ความรัก เอาใจใส่ และถูกทำลายจากคนในพื้นที่และคนต่างถิ่น โดยการเข้ามาบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า เพราะจะนำพื้นที่ส่วนเหล่านั้นไปปลูกยางพารา และสวนผลไม้ เช่น ส้มโอ ลองกอง มะพร้าว มะละกอ

โดยประเภทไม้ที่ใช้ในการจักสานมีที่มา 2 แหล่ง คือ ประเภทมัไฟในชุมชน ชนิดของมัไฟ ที่มีในชุมชนมี 6 ประเภท ได้แก่ ไม้ไผ่มัน(ไผ่ตากวาง) ไม้ไผ่บาง ไม้ไผ่ตง ไม้ไผ่น้ำเต้า ไม้ไผ่สีสุก ไม้ไผ่งาช้าง ที่นำมาทำฟาสาน คือ ไม้ไผ่บาง, ไม้ไผ่มัน ซึ่งมีในพื้นที่โดยขึ้นตามธรรมชาติ และปลูกโดยคนในชุมชน และประเภทไม้ไผ่นอกชุมชน เช่น ไม้สีสุก, ไม้ตง, ไม้เหลียง, ไม้เลียง, ไม้ลวก,

ไผ่รวกคำ, ไผ่ป่า, ไผ่ล่ำมะลอก, ไผ่ข้าวหลาม, ไผ่เลี้ยะ, ไผ่น้ำเต้า, ไผ่ฝาก, ไผ่โป(ทอง), ไผ่โคนลาย, ไผ่บาง ซึ่งต้องหามาจากข้างนอกจากหมู่บ้านใกล้เคียง อ.มะนัง, อ.วังประจัน, อ.ละงู จ.สตูล, จ.ตรัง และ จ.พัทลุง

ปัจจุบันครอบครัวที่สานฟ้ามไผ่ทั้งหมดมี 36 ครัวเรือน ทำเป็นประจำมี 15 ครัวเรือนใช้ไม้ไผ่ประมาณ 50 ลำ/วัน เป็นไผ่ในชุมชน 20250 ลำ (ต่อปี) ไผ่นอกชุมชน 249,750 ลำ (ต่อปี) ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตารางรายละเอียดการใช้ไม้ไผ่ในชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร (เปรียบเทียบกรณีฟาสาน)

รายละเอียด(15 ครัวเรือน: 1 ครัวเรือน ใช้ 50 ลำ)	ปริมาณการใช้ไม้ไผ่ (ลำ)	จำนวนฟาสาน (ผืน)
1 วัน	750	125
1 เดือน (30 วัน)	22500	3750
1 ปี (365 วัน)	270000	45000

2. ตารางเปรียบเทียบปริมาณไม้ไผ่ในชุมชน และไผ่นอกชุมชน คิดเป็นจำนวนเงิน ในราคาลำละ 16

ที่มาของไม้ไผ่	จำนวนลำ /ปี	จำนวนเงิน (บาท)
ไผ่ในชุมชน	20,250 ลำ	324000 บ.
ไผ่นอกชุมชน	249,750 ลำ	3,996,000 บ.

จากข้อมูลดังกล่าว ทีมวิจัย จึงเสนอทิศทางการพัฒนาไม้ไผ่บ้านค่ายรวมมิตร 3 แนวทาง คือ 1. การเพาะ,การปลูกเพิ่ม, การปลูกทดแทนจากต้นที่ถูกตัดไป 2 . การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์ ให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของไม้ไผ่ และ 3. ตัดไม้ไผ่ที่สามารถใช้งานได้เท่านั้น

ปัจจุบันชาวบ้านเริ่มปลูกไม้ไผ่ตามบ้านและสวนยางพารา บ้านละ 40-200 ต้นแล้ว โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การลดการนำเข้าไม้ไผ่จากนอกชุมชน ซึ่ง หมายความว่า หากลดการนำเข้าลงได้มากเท่าไร หมายถึงว่า เงินที่จะต้องจ่ายออกไปจำนวนเกือบ 4 ล้านบาท ก็จะลดลงตามไปด้วย.

ส่วนเศษไม้ไผ่สามารถนำมาผลิตเป็นปุ๋ยชีวภาพ กระดาษ ที่ตั้งโทรศัพท์ ทีมวิจัยคิดว่าทำไม่ไม่ทำ ผลิตกันท้ออย่างอื่นเพิ่มเติม เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ เพราะส่วนใหญ่เศษไม้ไผ่มาเผา

ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศเกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซเรือนกระจก ที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน
ข้อเสนอแนะ นำเศษไม้ไผ่มาทำเป็นกรอบรูป ที่ใส่กระดาษทิชชู กระดาษคั่นไม้ โบบาย กระดาษ
เนื้อไม้ไผ่นำมาคิดว่า รongเท้า เพื่อเพิ่มรายได้กับชุมชน

กลุ่มสตรีสาธิตไม้ไผ่ มีนายอิมเหม มรรคาเขต ประธานกลุ่มสตรีสาธิตไม้ไผ่ มีสมาชิก
ทั้งหมด 30 คน ทีมวิจัยคิดว่า ทำไมสมาชิกในกลุ่มถึงมีแต่สมาชิกผู้หญิงทำไมไม่มีผู้ชาย และทำไม
กลุ่มสตรีสาธิตจึงทำแต่สาธิตอย่างเดียวไม่ทำผลิตภัณฑ์อย่างอื่นบ้าง ข้อเสนอแนะ น่าจะให้เพิ่ม
กลุ่มผลิตภัณฑ์อื่นบ้าง เช่น กรงไก่ ขน้า เป็นต้น สมาชิกในกลุ่มน่าจะมีผู้ชายมาช่วยเพราะผู้ชายมี
แรงกำลังมากกว่า และรู้เกี่ยวกับการตลาดมากกว่าสามารถช่วยเราได้มาก

ข. อภิปรายผลด้านนักวิจัย นักวิจัยมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ มากขึ้น ดังนี้

1. วิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โครงการวิจัยทำให้เราเกิดพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

การสังเกต เมื่อเราคิด สงสัย สังเกต เห็น แล้วก็นันทิก อยากรู้ สังเกต เห็น บันทิก ทำให้
เราได้รู้ถึงสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งบางครั้งอาจจะตั้งคำถามในใจว่าทำไมสิ่ง ๆ นั้นต้องเป็นแบบนี้ การสังเกตเรา
ทำได้ตลอดเวลาทุกกิจกรรม ทั้งในการลงพื้นที่ ในการสัมภาษณ์ ในการรับฟังคำแนะนำ การไป
ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เช่น สังเกตวิธีการสาธิตไม้ไผ่ สังเกตความแตกต่างของลายไม้ไผ่ เป็นต้น

การสอบถาม เมื่ออยากรู้อะไรก็จะสอบถาม เช่นสอบถามเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของชาวบ้าน
สอบถามผลผลิตของไม้ไผ่ สอบถามวิธีการปลูก สอบถามขั้นตอนการทำ เป็นต้น

การสัมภาษณ์ ใช้วิธีการผูกมิตร โดยการยิ้มกล่าวคำว่าสวัสดีพร้อมยกมือไหว้เข้าไปกระซิบ
มิตร ซึ่งจะทำให้เราสบายใจในการสัมภาษณ์ และผู้ที่เราสัมภาษณ์นั้นจะได้ไม่เจินและให้ ความเป็น
กันเองกับเรา

การกล้าแสดงออก กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ทำให้มีพัฒนาการการกล้า

แสดงออกมากที่สุดเห็นได้ชัดเจนที่สุด เพราะได้ทำกิจกรรม ได้นำเสนอผลงานในสถานที่
ต่าง ๆ เช่น การทดลองนำเสนอโครงการให้คณะกรรมการได้รับฟัง ณ หอศูนย์วัฒนธรรมโรงเรียน
สตูลวิทยา,การนำเสนอโครงการเพื่อการชี้แจงโครงการให้ชาวบ้านเข้าใจ ได้ฝึกอย่างเต็มตัว เป็นการ
ประชุมชาวบ้านและผู้ปกครองเป็นครั้งแรก ก่อนข้างกลัว ตื่นเต้น เพราะเราต้องพูดกับชาวบ้านด้วย
ตัวเราเอง ชาวบ้านเหล่านี้เราไม่รู้จักมาก่อน เราต้องรวบรวมความกล้าเป็นอย่างมาก , การลงพื้นที่

เก็บข้อมูล เราต้องสัมภาษณ์ สอบถามชาวบ้าน บ้านค่ายรวมมิตร สัมภาษณ์ผู้ปลูกไม้ไผ่ กลุ่มแม่บ้าน ผู้สานฝาไม้ไผ่ ผู้นำชุมชน สัมภาษณ์แม่ค้าผู้ขายสินค้าจักสาน เป็นต้น ซึ่งเราต้องเดินตามบ้าน ชาวบ้าน ไปที่กลุ่มจักสาน ไปที่ร้านค้าริมทางเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูล การเดินตามบ้านแต่ละบ้านเรา ต้องใช้ความกล้าหาญมาก ๆ ต้องกล้าถาม กล้าแสดงออก ,การนำเสนอโครงการวิจัยนี้ในงาน 100 ปี โรงเรียนสตูลวิทยา และงานมหกรรมวิชาการแสดงผลงานนักเรียนครั้งที่ 3 ณ โรงเรียนพิมานพิทยาสรรค์ มีคนให้ความสนใจมาดูจำนวนมาก ทั้งนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ครูโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดสงขลา เราต้องนำเสนองานให้ฟัง วนเวียนกันหลายรอบ เรามั่นใจ มีความกล้าแสดงออก กล้านำเสนองานมากขึ้น ,การนำเสนอข้อมูลโครงการ ในเวทีคืนข้อมูลให้ชุมชน ,การนำเสนอรายงานโครงการในเวทีปิดโครงการ ณ หอประชุมโรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

ด้านการพูด นักวิจัยมีความกล้าพูด กล้าสอบถาม กล้าสนทนา หลักการในการพูดที่ดีมากยิ่งขึ้น โดยการใช้คำเชื่อมที่ดีให้น่าสนใจ เช่น ซึ่ง ที่ และ โดย เนื่องจาก เกิดจาก เป็นต้น ยืม ยืมยืม มีมารยาทในการพูดแนะนำตัว การกล่าวคำสวัสดิ พุดมีหางเสียง รู้ว่าวัยไหนควรทำอย่างไร มีการใช้ลักษณะ ท่าทางที่ดี มั่นใจ ยืมยืม ไม่กังวล มีความชัดเจนมีความหมายในคำที่พูดมากขึ้น ทั้งนี้จากการที่ทีมวิจัยได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดบ่อยครั้งซ้ำ ๆ เกี่ยวกับการสอบถาม สัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักท่องเที่ยว พ่อค้า-แม่ค้า ที่มาจำหน่ายอาหารที่บ่อน้ำร้อน คนดูแลบ่อน้ำร้อน ชาวบ้านหมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 5 บ่อน้ำร้อน คนมาแช่น้ำร้อน การรายงานความก้าวหน้าแต่ละครั้งต่อ สกว.สตูล การรายงานข้อมูลที่ได้ต่อทีมวิจัยใหญ่ เป็นการฝึกทักษะการพูด ความกล้าแสดงออก มีความมั่นใจในการพูดในสถานที่ ๆ มีคนจำนวนมาก กล้าพูดกับคนแปลกหน้า ในการนำเสนองานแต่ละครั้ง ได้พัฒนาเป็นแบบพูดคุยกุยกเล่าได้ดีมากขึ้นทำให้ผู้ฟังเข้าใจและเป็นการนำเสนอที่น่าติดตาม

ด้านการอ่าน ทีมวิจัยพัฒนาการอ่านได้ดีมากขึ้น ก่อนนี้พวกเราอ่านหนังสือเพื่อการจับใจความไม่ได้ อ่านหนังสือไม่ค่อยได้ อ่านช้า เราอ่านเป็นท่อน อ่านเป็นระยะพอเข้าใจ การจับใจความไม่ต่อเนื่อง ต่อมาการวิจัยสอนให้เราอ่านให้ตลอดเรื่องฟังให้จบ และฝึกจับความ เราจึงได้พัฒนาเป็นเป็นการอ่านตลอดเรื่อง จึงจับใจความประเด็นสำคัญ และมีความเข้าใจในเรื่องรavnันมากขึ้น นอกจากนั้นพวกเรายังได้ความคิดจากการอ่านการจดว่า เมื่อจดบันทึกและตั้งเอาไว้โดยไม่อ่านก็จะมีประโยชน์ เราควรอ่านสมุดบันทึกบ่อย ๆ เพื่อต่อยอดสิ่งที่เราทำมาในวันก่อน

ด้านการนำเสนองาน การทำวิจัยในครั้งนี้ มีหลายกิจกรรมที่ทำให้ทีมวิจัยเรื่องไม้ไผ่ได้ฝึกนำเสนอหลายครั้งหลากหลายวิธี คือ นำเสนอโดยการพูดปากเปล่าโดยไม่ใช้สื่อต่าง ๆ เข้าช่วย นำเสนอโดยใช้ Mind Mapping นำเสนอโดยการเขียนในกระดาษชาร์ต นำเสนอโดยเพาเวอร์พอยต์ นำเสนอโดยใช้แผ่นพับช่วยในการพูดให้ผู้ฟังเข้าใจมากขึ้น นำเสนอโดยใช้ป้ายไว้นิล และพูดเสริม นิดหน่อยช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น เพราะมีภาพประกอบ นอกจากนี้กิจกรรมการนำเสนอโครงการเพื่อการพิจารณา กิจกรรมรายงาน ความก้าวหน้าของโครงการ กิจกรรมการเสนอโครงการงาน 100 ปี โรงเรียนสตูลวิทยา, การรายงานโครงการในเวทีปิดโครงการ ซึ่งแต่ละกิจกรรมต้องมีการฝึกซ้อมซ้ำ ๆ หลายครั้ง มีการทดลองทดสอบและการวิพากษ์วิจารณ์แนะนำจากสมาชิก ทีมวิจัยใหญ่ และทีม สกว. จึงทำให้ทีมวิจัยมีทักษะในการนำเสนองาน เช่น ใช้มือประกอบท่าทาง สบตาผู้ฟัง และยิ้มให้กับผู้ฟังทุกคน สามารถสามารถขยายความเพิ่มเติมได้ คือเมื่อเรานำเสนองานเราจะมีกระดาษเล็กๆ ที่จดไว้เฉพาะหัวข้อสำคัญ ส่วนเนื้อความก็จะขยายความตามความเข้าใจของเราและผู้ฟังก็สามารถ เข้าใจเราเช่นกันและมีการพูดเชื่อมความ อย่างเช่น นำคำว่า และ เพราะ ก็ เพราะฉะนั้น มาใช้ในการเชื่อมความเพื่อให้ข้อความที่เราพูดมีความสละสลวยและน่าฟังมากขึ้น นำเสนองาน ได้อย่างเป็น ระบบ มีการเกริ่นนำก่อนการนำเสนอ อีกทั้งยังมีการพูดแนะนำตัวและนำเสนอสมาชิก และยังมีมารยาท ในการแนะนำโดยสับตาผู้สนทนา ยิ้ม และรู้วิธีรู้คน ในการพูดส่วนของเนื้อหา พูดถึงที่มาของ โครงการ วัตถุประสงค์ และสรุปให้เห็นผลที่ได้รับ การเชื่อมประโยค หากมาเชื่อมร้อยเรื่องให้ลื่นไหล รวมถึงมีการพูดอย่างมีกาลเทศ การพูดมีท่าทางการพ่นเสียง และการนำเสนอควรพูดแบบ ธรรมชาติ ไม่พูดตะกุกตะกัก พูดหัวข้อ แล้วจึงพูดขยายความ สำหรับกิจกรรมการนำเสนอรายงาน ความก้าวหน้าของโครงการ ทำให้นักวิจัยได้เข้าใจวิธีการออกมาสรุปกิจกรรมอย่างถูกต้อง ว่าการ สรุปกิจกรรมจะต้องมีองค์ประกอบคือ วันที่ทำกิจกรรม จำนวนผู้เข้าร่วม วัตถุประสงค์ การ เตรียมการ กิจกรรมครั้งนี้เกิดผลอะไรบ้าง อุปสรรคในการทำงาน และข้อเสนอแนะ ได้รู้วิธีการ ประชุมทีมและประชุมสรุปข้อมูล และรู้ว่าที่เราไปลงพื้นที่แล้วได้ปฏิบัติตรงตามวัตถุประสงค์หรือ เปล่า

การวิเคราะห์ นักวิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบ วิเคราะห์กันว่า ควรที่จะหาข้อมูลเพิ่มเติมหรือไม่/ข้อมูลที่ได้นำมาเป็นที่น่าสนใจกับการลงพื้นที่สัมภาษณ์ และมีความครอบคลุมเกี่ยวกับคำถามหรือไม่ และควรที่จะถามคำถามแบบไหน ที่จะทำให้ผู้ตอบ ตอบได้ง่ายเข้าใจในคำถามชัดเจนมากขึ้น ข้อมูลน่าเชื่อถือได้หรือไม่ ควรที่จะถามใคร ใครที่น่าจะให้คำตอบที่ดีและมีความชัดเจนพอ นอกจากนั้นยังได้คิดวิเคราะห์ถึงจุดด้อยจุดเด่นของทีมวิจัย วิเคราะห์ปัญหาของงานเพราะโดยทั่วไป

พวกเราไม่เคยคิดอะไรให้ลึกและคิดให้ยาวอย่างนี้ แต่งานวิจัยทำให้เรามีการพัฒนามากขึ้นในเรื่อง
ของความคิด

ด้านการเขียน (จันจิรา) นักวิจัยกลุ่มวิจัยประโยชน์ไม้ไผ่ฯ ได้เรียนรู้และเกิดทักษะในการ
เขียนมากขึ้น คือ เขียนได้อย่างถูกต้อง เขียนไม่ผิด เขียนไม่ตกระหรือพยัญชนะอย่างใดอย่างหนึ่ง
การจดบันทึกบ่อย การได้เขียนงานลงกระดาษรูปบ่อย ๆ ทำให้พวกเรามีความชำนาญมีทักษะใน
การเขียนมากขึ้น มีการเรียงลำดับการเขียน เรียงจากความสำคัญเป็นอันดับแรก เมื่ออ่านทวนจะได้
ไม่สับสน และการใช้คำพูดในการเขียนและใช้คำเชื่อมในการเขียน คือ นำคำพูดมาปรับใช้เป็น
ภาษาเขียนและรู้จักเชื่อมคำต่อประโยคในการเขียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม การจดบันทึกข้อมูล
ต่าง ๆ ในการลงพื้นที่ สัมภาษณ์ สังเกตนั้น เมื่อเราได้ฟังหรือต้องการใช้เป็นการเตือนความจำ เรา
มีหลักในการจดการเขียนมากขึ้น คือ ฟังก่อนแล้วค่อยจด โดยนำเอาสิ่งสำคัญขึ้นก่อน ตามด้วย
เนื้อหาและสรุปพอเข้าใจ การเรียงลำดับเรื่องราวได้เป็นขั้นเป็นตอน การจดบันทึก ซึ่งมีทุกกิจกรรม,
การสอบถาม สัมภาษณ์ สรุปข้อมูล เขียนรายงาน โดยเฉพาะการเขียนเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูล เช่น
การจดบันทึก การนำข้อมูลมาเขียนสรุป 7 ข้อ จากนั้นนำมาเขียนเป็นความเรียง นอกจากนั้นยังได้
แนวทางในการเขียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการไปสัมภาษณ์ สังเกต และสอบถามจากกลุ่มเป้าหมาย
ได้แนวคิดในเรื่องของการเก็บข้อมูลจากอาจารย์สมเจตนา มุณีโมไนย ที่ปรึกษา สกว.สตูล ถาม
ให้ลึก บันทึกให้ละเอียด ไม่เครียด สบาย ๆ เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บข้อมูลที่ได้ ผลที่ได้
ได้แนวทางในการเขียนบันทึกข้อมูลที่ได้จากการไปสัมภาษณ์ สังเกต และสอบถามจาก
กลุ่มเป้าหมาย ได้รู้แนวการเขียนวิธีรายงาน ดังนี้ เริ่มจากเลือกกิจกรรม (มีวิธีการปรับปรุงแก้ไข
ปัญหาอย่างไร โดยการสัมภาษณ์)ทำอะไรบ้างเพื่อให้ข้อมูล(ทำโดยการลงสัมภาษณ์ สอบถาม)โดย
การสัมภาษณ์ ชาวบ้าน คนปลูกไม้ไผ่ คนจักสานไม้ไผ่ คนสำคัญของชุมชน ผู้นำชุมชน
หลังจากได้ข้อมูล นำข้อมูลมาเขียนเป็นองค์ความรู้ เพื่อให้ได้คำตอบของคำถามแต่ละข้อ

ด้านการวางแผน การทำกิจกรรมโครงการศึกษา ศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทาง
ในการฟื้นฟูไม้ไผ่ชุมชนบ้ายคำรวมมิตร ฯ ทุกครั้ง ทุกกิจกรรมต้องมีการวางแผน เพื่อความพร้อม
โดยจะมีการนัดประชุมพูดคุยเพื่อทำความเข้าใจถึงเป้าหมายในกิจกรรมนั้น และจัดแบ่งงานแบ่ง
หน้าที่ ให้ได้ผลงานกลับมาตามเป้าหมายที่เราต้องการ และอีกทั้งยังทำให้งานเดินหน้าได้สะดวกมาก
ยิ่งขึ้น รวมทั้งข้อมูลที่ต้องการได้ก็สมบูรณ์ชัดเจน การวางแผนครั้งสำคัญ เช่น เตรียมการลงพื้นที่
เก็บข้อมูล เราต้องตั้งคำถามก่อนที่จะลงพื้นที่สอบถามสัมภาษณ์ข้อมูล เตรียมการจัดเวทีชี้แจง
โครงการให้กับชาวบ้านผู้ปกครองและผู้นำชุมชน เราต้องวางกำหนดการในการที่จะทำกิจกรรม

เตรียมการนำเสนอรายงาน เตรียมการจัดเวทีคืนข้อมูลให้ชุมชน เตรียมการอบรมการเขียนรายงาน
เตรียมการการรายงานโครงการ ทำให้ทีมวิจัยเกิดทักษะ เข้าใจและรอบรู้ในการเตรียมการ การ
วางแผนการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง

การสังเกต นักวิจัยฯ มีพัฒนาการรู้จักสังเกตที่ดีขึ้น ทั้งด้านการพูด การฟัง และการเขียนซึ่ง
นำหลักต่างๆ ที่ได้เห็นได้ฟังมาจากทีมวิจัยใหญ่ หรือทีม สกว.สตูล มาปรับใช้กับตนเองซึ่งจะทำให้
ทีมวิจัยได้พัฒนาการขึ้น ทั้งด้านบุคลิกภาพเหมาะสม การจัดแบ่งเวลา การเขียน การพูด ฯลฯ
เนื้อหาที่มีความถูกต้องตามหลักการเขียนยิ่งขึ้น รวมถึงการสังเกตในการพูดของทีมวิจัยใหญ่ นำมา
ปรับใช้กับกลุ่มรวมถึงตัวเองเพราะการนำเสนอเนื้อหาหากเราขาดความเข้าใจในเนื้อหา ทำให้เกิดความ
ตื่นเต้นหรืออาจจะตกหล่นในส่วนของข้อมูลที่ต้องการสื่อได้ ดังนั้นเราจึงต้องฝึกตนเองให้เป็นผู้ที่
รู้จักการสังเกตและนำมาปฏิบัติ

ด้านสังคม ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือ สมาชิกโครงการวิจัยทั้งหมด แม้จะทำการศึกษ
ต่างเรื่อง และในพื้นที่ต่างกัน แต่เพราะการได้ทำกิจกรรมต่างร่วมกันหลายครั้งจึงทำให้เกิด
ความคุ้นเคย รู้จักสนิทสนม แม้จะต่างชั้นต่างห้อง โดยที่ปกติแล้วไม่มีการพูดคุยหรือแสดงการรู้จัก
กันเลย แต่กิจกรรมนี้ทำให้เรารู้จักกัน เมื่อมีกิจกรรมใดที่ควรช่วย เราก็ไปช่วยด้วยความเต็มใจ เช่น
ไปช่วยกลุ่มวิจัยตลาดนัดปิปีฯ ระดมพลังเก็บข้อมูลวันที่ 18 - 19 เมษายน พ.ศ. 2553 ณ ตลาดนัด
ปิปี และที่โรงเรียนสตูลวิทยา ไปช่วยกลุ่มน้ำร้อน ระดมพลังเก็บข้อมูลวันที่ 3 - 4 เมษายน พ.ศ.
2553 ณ บ้านน้ำร้อน อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล ไปช่วย กลุ่มจรรยาจร ระดมพลังเก็บข้อมูล
วันที่ 27 - 28 เมษายน พ.ศ. 2553 ณ หมู่ที่ 5 บ้านพรุ อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล และพื้นที่
ใกล้เคียง ไปช่วยกลุ่มธาราสวรรค์ ระดมพลังเก็บข้อมูลวันที่ 12 - 13 มิถุนายน พ.ศ. 2553 ณ
พื้นที่หมู่ที่ 5 บ้านพรุ อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล และพื้นที่ใกล้เคียง

2.องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นกับนักวิจัย มีดังนี้

1. **การทำ power point** การเลือกภาพ การแบ่งเฟรม การจัดคำ การเลือกสี ขนาด
ตัวหนังสือ รูปแบบตัวอักษร ที่สื่อได้ชัดเจนเหมาะสม

2. **การสรุปงานกิจกรรมด้วย 7 ข้อ** คือ ชื่อกิจกรรม วันเวลา สถานที่ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
การเตรียมการ ข้อมูลที่ได้ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ทำให้ได้หลักฐานการบันทึกที่ชัดเจน
สะดวกกับการนำมาจัดทำเป็นรายงานฉบับใหญ่ การสรุปงานกิจกรรมด้วยประเด็นที่เหมาะสมอย่างนี้
ทำให้ทีมวิจัยได้รู้ว่าที่เราไปลงพื้นที่ไปแล้วนั้น เราได้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์หรือเปล่า

3. การสรุปงานด้วย Mind Map ทำให้ได้ข้อมูลจำนวนมาก แดกประเด็นได้มาก เพิ่มรายละเอียดได้โดยไร้ขีดจำกัด เมื่อนำมาเขียนเรียงเป็นความเรียงก็เขียนได้ง่ายขึ้น และเขียนได้ครบ ข้อมูลไม่ตกหล่น ซึ่งทีมวิจัยกลุ่มไม้ไผ่เห็นว่าการคิดงานหรือวิเคราะห์งานเป็น Mind Map ทำให้คิดงานแต่งงานออกมาได้มาก และเมื่อสรุปงานก็เช่นเดียวกัน การสรุปข้อมูลแต่ละเรื่องแต่ละข้อที่ได้มาเป็น Mind Map สามารถนำมาขยายเขียนเป็นความเรียงได้ง่าย เขียนได้มาก แต่เราต้องเพิ่มคำเชื่อมความเข้าไปด้วย เพราะบางครั้งข้อความที่นำมาเขียนต่อกันมันสั้น ๆ ห้วน ๆ ครูชะอุ่มบอกว่า พวกเราลองอ่านทวนอีกครั้ง มันเหมือนสะพานขาดหรือไม่ ถ้าเหมือนให้เราเพิ่มคำเชื่อมเข้าไปให้มันฟังแล้วลื่นไหลไปได้ ฟังรู้เรื่อง การสรุปงานด้วย Mind Map นี้ ทีมวิจัยใหญ่ให้ทีมวิจัยแต่ละกลุ่มได้ฝึกทำหลายครั้ง และได้ทำได้ผลอย่างจริงจังมาก ๆ ในการเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์ ณ ศูนย์การท่องเที่ยวทางอน อำเภอยะหริ่ง เพื่อป้องกันการตกหล่นตอนแรกให้ทำ Mind Map แยกเป็นชุด คือกิจกรรมของทีมเด็กเองประกอบด้วย ประชุมทีม ลงพื้นที่ สัมภาษณ์สำรวจ และจัดเวที ต่อมาปรับเพิ่มแยกละเอียดขึ้น เป็น 5 - 6 ชุด คือ กิจกรรมประชุมทีมของกลุ่มตัวเอง กิจกรรมที่ทำกับครูชะอุ่ม กิจกรรมลงพื้นที่ของตัวเอง กิจกรรมที่ทำกับ สกว.สตูล และกิจกรรมที่ทำเพิ่มเติมนอกจากแผนงาน และให้แต่ละกลุ่มลงรายละเอียดแต่ละกิจกรรมให้ได้มากที่สุด ใน Mind Map ซึ่งเพิ่มเติมได้ตลอดเวลาไม่จบ

4. การเขียนรายงานโครงการ โดยเฉพาะ บทที่ 4 ซึ่ง สกว.สตูล แนะนำให้วิเคราะห์จากชื่อโครงการ โดยให้พิจารณาคำหลัก คำถามหลักคำถามรอง วัตถุประสงค์ และ แต่ละประเด็นก็ให้แตกประเด็นย่อย ๆ ให้ได้รายละเอียดให้มากที่สุด เพื่อให้เห็นว่าเราต้องเขียนถึงเรื่องอะไรบ้าง

รูปแบบของรายงานประกอบด้วย

บทที่ 1 ตัวโครงการ

บทที่ 2 กิจกรรมทั้งหมดที่ทีมวิจัยทำทุกกิจกรรม

บทที่ 3 ผลการดำเนินงาน

บทที่ 4 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ทั้งในส่วนของคุณข้อมูล และของนักวิจัย

5. ระบบการใช้จ่ายเงินของโครงการ งานวิจัยนี้ทำให้ได้รู้ระบบการใช้จ่ายเงิน ว่าการประชุมทีมกินน้ำกับขนมได้กินข้าวไม่ได้ ลงพื้นที่กินข้าวและน้ำได้ ชื่อของอุปกรณ์ประกอบการลงพื้นที่ เช่น สมุด ปากกา ชื่อได้ และชื่อทุกอย่างต้องมีหลักฐานเป็นใบเสร็จ หรือใบสำคัญ ทีมวิจัยต้องเขียนค่าเดินทางเป็นรายคน ค่าอาหารหัวหน้ากลุ่มเขียนคนเดียวก็ได้ การเขียนใบเสร็จต้องมีสถานที่อยู่และเจ้าของร้านต้องลงชื่อด้วย

6. พัฒนาระบบการคิดแก้ปัญหา เรามีอุปสรรคในเรื่องของเวลา เพราะภาระการเรียนที่มาก ไม่มีเวลาว่าง วันเสาร์ - อาทิตย์ หลายสัปดาห์ติดต่อกันที่พวกเราติดภาระการเรียน พวกเราจึง

ลงความเห็นกันว่า เราต้องมาทำงานวิจัยกลางคืน บางครั้งวันโรงเรียนปิดการเดินทางก็เป็นอุปสรรค เพราะรถรับส่งนักเรียนไม่วิ่ง เราก็แก้ปัญหาโดยการนั่งรถไปทำต่อที่บ้าน และส่งงานให้ทีมวิจัยใหญ่ตรวจปรึกษาด้วย E-mail นอกจากนั้นการได้ไปสร้างความสัมพันธ์ระหว่างทีมวิจัยสตูดิโอวิทยากับเยาวชนบ้านยาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทำให้เราได้ความคิดที่จะต่อสู้กับงานวิจัย เพราะเห็นเยาวชนบ้านยางทำได้ดีเราก็ต้องทำได้

7.การนำพัฒนาการที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยไปใช้ การวิจัยฝึกให้พวกเราได้คิด ได้วางแผน ได้ทำ ได้วิเคราะห์ ได้สรุปงานด้วยตน โดยเฉพาะการฝึกการตั้งคำถามที่สงสัย ประเด็นที่เราอยากรู้ ดังนั้นในการทำโครงการใน รายวิชาต่าง ๆ การคิดวิเคราะห์ การตั้งแบบสอบถามหรือตั้งคำถามให้เหมาะสม จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งและได้นำไปใช้ในหลายวิชา คือ **วิชาโครงงานสร้างสรรค์สังคม** ได้นำเสนอเกี่ยวกับเรื่องศึกษาขยะรีไซเคิลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับขยะในโรงเรียนสตูดิโอวิทยา ,**วิชาสังคม** นำเสนองานการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย และวางแผนตัวนำเสนอ ,**วิชาคณิตศาสตร์** ทำโครงงานเรื่อง ความพึงพอใจกับขยะภายในโรงเรียนสตูดิโอวิทยา มีการตั้งคำถามและ ทำแบบสอบถามให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น,**วิชาวิทยาศาสตร์** ได้นำกระบวนการวิจัยมาใช้คือ ตั้งคำถาม คิดชื่อเรื่องหรือปัญหาที่สงสัย และออกแบบตารางการดำเนินงาน (การวิจัย – พวกเราได้เรียนรู้ตาราง 4 ช่อง จากการพัฒนาโจทย์วิจัย) เป็นต้น, **วิชาภาษาอังกฤษ** ได้มีการนำเสนองานเรื่อง my vacation plan ก่อนที่จะมีการนำเสนอ ได้นำประโยชน์จากงานวิจัยไปใช้ในการวางแผน เตรียมการ ได้มีการเตรียมตัวคือ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา ซ้อมการนำเสนอร่วมกับเพื่อน โดยการพูดให้เพื่อนฟังและให้เพื่อนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เราพูดว่าเป็นอย่างไร ,**วิชาภาษาไทย** การสรุปงานเรื่องศิลาจารึก คือสรุปใจความสำคัญเรื่องศิลาจารึกหลักที่ 1 ได้นำวิธีการและความเข้าใจในการสรุปข้อมูล ไปใช้กับการสรุปงานเรื่องศิลาจารึก

8.การนำพัฒนาการที่ได้ไปใช้ในวิถีชีวิต ทีมวิจัยมีความภูมิใจที่ได้ร่วมโครงการวิจัย ทำให้มีความมั่นใจในพัฒนาการ ภูมิใจในความเปลี่ยนแปลงในทางที่พัฒนา จนเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในสังคม ทั้งในระดับเพื่อน ๆ ครูอาจารย์ และสถานศึกษา ได้เป็นตัวแทน เป็นหัวหน้า นอกจากนั้นผู้ปกครองเข้าใจและชื่นชมภูมิใจกับพัฒนาของเรา และได้รับคำชื่นชมจากผู้ใหญ่ในชุมชน ได้ชื่นชมว่าเก่ง ดี ได้ฝึกจริง ๆ ได้เห็นของจริง พูดแล้วฟังรู้เรื่องขึ้นมาก กล้าพูดกล้าคิดกล้าทำมากขึ้น ทำให้พวกเรามีความสุข สนุกกับการดำเนินงานชีวิตในสังคม นอกจากนั้นเราได้นำไปใช้ในการวางแผนในการดำเนินชีวิต จัดแบ่งเวลาในการปฏิบัติตนประจำวัน คือแบ่งเวลา ช่วยทำงานโรงเรียน - ช่วยทำงาน/ทำการบ้าน - กลับจากโรงเรียน ไปโรงเรียน วางแผนการศึกษาต่อ วางแผนติดต่อ

ประสานงานกับมหาวิทยาลัย / กำหนด / นัดหมาย เราต้องอาศัยการวางแผนทั้งนั้นเพื่อเตรียมการ และ
บรรลุเป้าหมายในการดำเนินชีวิต

สิ่งที่เกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้นักวิจัยได้สังคมที่กว้างขึ้น การทำกิจกรรมวิจัยไม่ได้อยู่
กับครูซะอึด ทำให้พวกเราได้สังคมกว้างขึ้นมาก ๆ กล้าแสดงออก กล้านำเสนองานเสนอความคิด
จากการที่เมื่อก่อนนี้สังคมพวกเราแคบมาก ๆ เรารู้จักเฉพาะเพื่อนร่วมห้อง (สนิทเพียงกลุ่มเล็ก) กับ
เพื่อนเก่าโรงเรียนเดิมเท่านั้น แต่งานวิจัยทำให้เรารู้จักสนิทกับเพื่อน ที่ ต่างระดับชั้น ต่างห้อง เช่น
ได้รู้จักเดชสิทธิ์ ม.2 (ปี 2552) นุศรา (ม.4) กรรณิการ์ (ม.4) ยุทธพิชัย (ม.5) พีจินจิรา (ม.5) น้อง
อณัฐชา (ม.2) ได้รู้จัก สกว.สตูล รู้จักน้ำพงษ์(สมพงษ์) น้ำบุหลัน พี่ต๋ोक(มานพ) พี่เชษฐ์(พิเชษฐ์)
รู้จักอาจารย์สมเจตนา มณีโมไนย ที่ปรึกษา สกว. รู้จักอาจารย์สมบุรณ์ รู้จักองค์กรสาธารณะ
ประโยชน์ “คนรักสตูล” รู้จัก น้ำไท(ญาณินท์) ครูฉ่ำ(สำสุมเต็น) จำมัด(สมักร) มะศรี(เยาวศรี)
(ประธานคนรักสตูล) รู้จักคนในชุมชนเดียวกัน รู้จักคนในชุมชนและบุคคลสำคัญของชุมชน รู้จัก
แกนนำต้นกำเนิดการสานผ้าไหมฝั้ว รู้จักวิถีชีวิตของคนในชุมชน เมื่อนำเสนองานก็ได้รู้จักผู้หลัก
ผู้ใหญ่ รู้จักครูอาจารย์ต่างโรงเรียน เช่น กิจกรรมนำเสนองาน 100 ปีโรงเรียนสตูลวิทยา ได้รู้จัก
ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล

ภาคผนวก

บุคคลานุกรม

- กอเริ่ม นิยม หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิฐา บุญศรี เป็นผู้
สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล
- กวี กุสกูล บ้านเลขที่ 169 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จันจิรา สุข
สวัสดิ์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล
- ขอลิเยาะ มรรคาเขต บ้านเลขที่ 45 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์,
อดิศักดิ์ มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควน
กาหลง จ.สตูล
- คม พรหมจรรย์ บ้านเลขที่ 75 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จันจิ
รา สุขสวัสดิ์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.
สตูล
- จรี บุญทรัพย์ บ้านเลขที่ 95/1 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิศักดิ์
มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.
สตูล
- จำเนียร ไตรภพ บ้านเลขที่ 2 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์
พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.
สตูล
- เจ้มีเด๊ะ นิยมเดชา บ้านเลขที่ 47/1 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิ
ระพงษ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควน
กาหลง จ.สตูล
- ทอง จันทวี บ้านเลขที่ 139 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์
พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.
สตูล
- เจื้อยะ ฝ่าห๊ะเหบ บ้านเลขที่ 100 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์,
อดิศักดิ์ มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควน
กาหลง จ.สตูล 1 - 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2553
- ไช้ะ ยูโ๊ะ หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิฐา บุญศรี เป็นผู้
สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เมื่อวันที่ 2 - 3
เมษายน พ.ศ. 2553

ณรงค์เดช เหมเดิน บ้านเลขที่ 17 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จันจิรา สุขสวัสดิ์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

ณัฐกานต์ หมัดระหีม บ้านเลขที่ 57/1 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จันจิรา สุขสวัสดิ์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล วันที่ 1 - 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

คนกอหนี เจ๊ะมะ หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

เด๊ะ เจ๊ะมะ บ้านเลขที่ 169 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จันจิรา สุขสวัสดิ์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

ติ่มะ กะเหริม บ้านเลขที่ 57 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติศักดิ์ มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

ทรงพล เอาประธาน หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศิริลักษณ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล 1 - 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

นันทิกานต์ อาดำ หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติศักดิ์ มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล 23 มีนาคม 2553 เมื่อวันที่ 1 - 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

นุชนารก หนูทรัพย์ บ้านเลขที่ 132 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

นุ้ย สายวาริ หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

ผาฮุน เกยม หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อณัฐชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

ประจวบ เกตศรี หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

มาหมุด นิยมเดชา หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์
 พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.
 สตูล
 มาเรียม นุ้ยเด็น บ้านเลขที่ 12 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์
 พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.
 สตูล
 มิเม๊ะ เหมเด็น บ้านเลขที่ 6 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระ
 พงษ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง
 จ.สตูล 1-2 พฤษภาคม พ.ศ. 2553
 มีนา หัตถาเจ บ้านเลขที่ 113 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จันจิรา
 สุขสวัสดิ์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.
 สตูล
 มุฮัมหมัด หมัดศิริ บ้านเลขที่ 98 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิ
 ศักดิ์ มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควน
 กาหลง จ.สตูล
 ยามีน สมาน หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์ พรหมจรรย์
 เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 4 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล
 ยาหยา หมัดศิริ บ้านเลขที่ 125 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิ
 ฐา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.
 สตูล เมื่อวันที่ 1-2 พฤษภาคม พ.ศ. 2553
 รอซิดี นุ้ยเด็น บ้านเลขที่ 12 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิ
 ฐา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล
 รอเลด ยูโตะ หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์ พรหมจรรย์
 เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล
 ล้วน บุญทรัพย์ หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์ พรหมจรรย์
 เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล
 วนิดา เหลาะเหม บ้านเลขที่ 139 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จัน
 จิรา สุขสวัสดิ์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง
 จ.สตูล

วรารัตน์ หวันเต๊ะ บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติศักดิ์ มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

วัลนิภา พิมพ์สิน บ้านเลขที่ 51/1 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 4 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

วิเชียร เกตุศรี หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

สมพร คู่กัน บ้านเลขที่ 131/1 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

สมศักดิ์ หวันเต๊ะ บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

สะอาหลี สาติน บ้านเลขที่ 9 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

สาว หล้าเป็ญสะ บ้านเลขที่ 47/3 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติศักดิ์ มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

สัน นิยม บ้านเลขที่ 64 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

สุกัญญา นมะโน บ้านเลขที่ 124 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติศักดิ์ มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

สุชาติ ยูโซ๊ะ หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

สุภาพร แกสมาน บ้านเลขที่ 41/1 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

สุนันทา มรรคาเขต บ้านเลขที่ 45 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศิริลักษณ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

สุรินทร์ ถายาวารี หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติศักดิ์ มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

สุวิทย์ มะหมัดโหนด หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

เสาด๊ะ นิยมเดชา บ้านเลขที่ 47/1 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

โล๊ะ หวันเต๊ะ บ้านเลขที่ 62 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติศักดิ์ มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

อติดยา พิมพ์สิน บ้านเลขที่ 150 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

อภิชาติ เสียรแก้ว บ้านเลขที่ 150 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติศักดิ์ มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

อับดุลกอเดช หมั่นเหม หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

อับดุลรอเลด ยูโล๊ะ บ้านเลขที่ 174 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ศิริลักษณ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

อ้วน ปัญญาโย บ้านเลขที่ 159 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จันจิรา สุขสวัสดิ์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เมื่อวันที่ 1 - 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

อิบเหม มรรคาเขต บ้านเลขที่ 45 หมู่ที่ 8 บ้านโตน ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล 1-2 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

อาหาวา บินยาโกบ หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อดิษฐ์ชา บุญศรี เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เมื่อ

อาดี้กะ มะหมัดโหนด บ้านเลขที่ 76 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์,
ศิริลักษณ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควน
กาหลง จ.สตูล 1-2 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

อารี หวันเต๊ะ บ้านเลขที่ 173 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อติศักดิ์
มรรคาเขต เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.
สตูล 1-2 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

แอ หวันเต๊ะ บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, จิระพงษ์
พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 4 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.
สตูล เมื่อวันที่ 1-2 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

ฮาวอ ศักดิ์ไกรทอง บ้านเลขที่ 66 หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ศิริ
ลักษณ์ พรหมจรรย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร หมู่ที่ 8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควน
กาหลง จ.สตูล

แบบสอบถามข้อมูล โครงการศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไฟ
ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

1. ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ.....สกุล.....อายุ.....ปี

ที่อยู่.....อาชีพ.....

ที่อยู่ทำงาน/ปฏิบัติงาน

น.....2. คำถาม กลุ่มผู้จัก

สถานผลิตภัณฑ์ไม้ไฟ

1. คุณชื่ออะไร.....

2. เดิมเป็นคนที่นี่.....

ย้ายมาอยู่ที่นี่นานหรือยัง/เมื่อไหร่.....

3. คุณเริ่มทำจักสานเมื่อไหร่.....

กี่ปีมาแล้ว.....

4. ไม้ไฟที่ใช้ได้มาจากที่ใดบ้าง.....

5. คุณสั่งซื้อไม้ไฟมาจากที่ไหน.....

6. พอไหม.....

7. ผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่ได้จากไม้ไฟมีอะไรบ้าง.....

8. ไม้ไฟสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง.....

9. เศษไม้ไฟที่เหลือสามารถนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง.....

10. ผู้จักสานมีความต้องการใช้ไม้ไฟในแต่ละวันจำนวนเท่าไร.....

12. ไม้ไฟที่มีอยู่ในชุมชนมีกี่ประเภท/ชนิดอะไรบ้าง.....

13. คุณได้ความรู้และวิธีการจักสานมาจากใคร.....

14. คุณคิดที่จะถ่ายทอดวิธีการสานฝ้ายไม้ไฟให้แก่เด็กรุ่นหลังบ้างหรือไม่.....

15. คุณมีรายได้แต่ละเดือน/ปี ประมาณเท่าไร.....

16. ภาครัฐให้การช่วยเหลือและสนับสนุนอะไรบ้าง.....

17. คุณมีความภาคภูมิใจในการทำอาชีพจักสานหรือไม่.....

18. คุณมีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้างในการจักสาน.....
19. จำนวนไม้ไผ่ในปัจจุบันมีมากน้อยเพียงใด เพียงพอต่อความต้องการหรือไม่.....
20. ทำอย่างไรให้เกิดการเพียงพอ.....
21. ปลุกไว้ใช้เองหรือไม่..... จำนวนกี่กอ.....
22. ผลิตภัณฑ์จักสานลายใด แบบใด ที่เป็นที่ต้องการ.....
23. ได้มีการจดลิขสิทธิ์ให้เป็นทรัพย์สินทางปัญญา ของบุคคล / ชุมชนหรือยัง.....
- ถ้าคนอื่นขโมย (ลักไป) จะทำอย่างไร.....
24. ผลผลิตที่ทำได้ในแต่ละวัน มีจำนวนเท่าไร.....

3. ผู้สัมภาษณ์

ชื่อ.....สกุล.....วัน/เดือน/ปี.....

เวลา.....สถานที่.....

แบบสอบถามข้อมูล โครงการศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไฟ

ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

1. ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ.....สกุล.....อายุ.....ปี

ที่อยู่.....อาชีพ.....

ที่อยู่ทำงาน/ปฏิบัติงาน

น.....2. คำถาม กลุ่มแม่ค้า

ขายของริมทาง

1. คุณขายมากี่ปีแล้ว.....
2. สินค้าชนิดไหนที่ขายดีที่สุด.....
3. คนกลุ่มใดคือลูกค้าประจำ.....มาจากที่ใดบ้าง.....
4. ผลิตภัณฑ์ไม้ไฟชิ้นใดคือสินค้า OTOP
5. ผลิตภัณฑ์ไม้ไฟชิ้นใดบ้างที่ซื้อมาจากภายในชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร.....
6. ผลิตภัณฑ์จากไม้ไฟกับผลิตภัณฑ์จากหวายหรือไม้อื่นๆแบบไหนขายดีกว่ากัน.....
7. รายได้ในแต่ละเดือน/ปีเท่าไร.....
8. ปริมาณที่ขายได้ในช่วงหน้าแล้งและหน้าฝนมีความแตกต่างกันอย่างไร.....
9. ผลิตภัณฑ์ใดบ้างที่ซื้อมาจากที่อื่น.....ซื้อจากที่ใด.....
10. ผลิตภัณฑ์จากไม้ไฟประเภทใด ขายดีที่สุด.....
11. ทำอย่างไร จะให้ผลิตภัณฑ์ไม้ไฟขายดีมากกว่านี้.....

3. ผู้สัมภาษณ์

ชื่อ.....สกุล.....วัน/เดือน/ปี.....

เวลา.....สถานที่.....

แบบสอบถามข้อมูล โครงการ การศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไฟ

ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

1. ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ.....สกุล.....อายุ.....ปี

ที่อยู่.....อาชีพ.....

ที่อยู่ทำงาน/ปฏิบัติงาน

น.....2. คำถาม ผู้นำชุมชน

(ผู้ใหญ่บ้าน, ประธานกลุ่ม, โต๊ะอิหม่าม)

1. คุณชื่ออะไร.....

2. เคยเป็นคนที่นี่ไหม.....

ย้ายมาอยู่ที่นี่นานหรือยัง/เมื่อไหร่.....

3. วันที่ไม่ไฟไหม้ คนที่นี่จะอยู่กันอย่างไร.....

4. ทำอย่างไรให้ชาวบ้านหันมาสนใจปลูกไม้ไฟให้เยอะๆ.....

5. ชาวบ้านค่ายรวมมิตรที่สนใจจักสานไม้ไฟมีกี่บ้านแต่ละบ้านทำผลิตภัณฑ์ไม้ไฟอะไรบ้าง..

6. มีแนวทางในการรณรงค์ให้ชาวบ้านเกิดความตื่นตัว ในการปลูกไม้ไฟอย่างไร.....

7. ในฐานะท่านเป็นผู้นำของที่นี่ ท่านมองเห็นปัญหาของไม้ไฟว่ามี อย่างไรบ้างหัวหน้า.....

มีแนวทาง แก้ไขปัญหาและอุปสรรค อย่างไรบ้าง

8. ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูไม้ไฟอย่างไร.....

3. ผู้สัมภาษณ์

ชื่อ.....สกุล.....วัน/เดือน/ปี.....

เวลา.....สถานที่.....

แบบสอบถามข้อมูล โครงการศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไฟ

ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

1. ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ.....สกุล.....อายุ.....ปี

ที่อยู่.....อาชีพ.....

ที่อยู่ทำงาน/ปฏิบัติงาน

น.....2. คำถาม ชาวบ้านที่

ปลูกไม้ไฟ

1. คุณชื่ออะไร.....

2. เคยเป็นคนทำไหม.....

ย้ายมาอยู่ที่นี่นานหรือยัง/เมื่อไหร่.....

3. จำนวนไม้ไฟที่ปลูกในที่ดินของตัวเองมีเท่าไร เดือนหนึ่งตัดได้กี่ต้น.....

3. มีวิธีการปลูกไม้ไฟอย่างไร.....

4. วิธีการปลูกไม้ไฟมีกี่วิธีและวิธีใดสะดวกที่สุด.....

5. ไม้ไฟที่ปลูกกว่าจะตัดมาใช้งานได้ ใช้ระยะเวลากี่ปี.....

6. ดินประเภทใดที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ไฟ.....

7. ประเภทของไม้ไฟที่มีอยู่ในชุมชนมีกี่ประเภทอะไรบ้าง.....

8. ในปัจจุบันที่นี้ มีการขายพันธุ์ไม้ไฟหรือไม่.....คุณขายพันธุ์อย่างไร.....

9. บ้านไหนที่เพาะพันธุ์ไม้ไฟ.....

10. จำนวนไม้ไฟในปัจจุบันมีมากน้อยเพียงใดเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่.....

11. ทำไมชาวบ้านไม่ปลูกไม้ไฟเยอะๆ.....

12. คิดจะฟื้นฟูโดยวิธีใดบ้าง.....

13. ทำไมที่นี้ชื่อบ้านค่ายรวมมิตร.....

ทำไมถึงชื่อภูเขาสามยอด.....

14. ที่มีสายน้ำ ห้วย ลำธาร ไหลผ่านหมู่บ้านหรือไม่ มีความสำคัญอะไรบ้าง และมีที่มา
อย่างไรบ้าง.....
15. ลักษณะดินและป่าที่นี่ เป็นอย่างไร.....
16. สถานที่สำคัญของชุมชนนี้คือ อะไรบ้าง.....
17. ความเป็นมาของวัดเป็นอย่างไร.....
18. ความเป็นมาของมัสยิดอย่างไรบ้าง.....
19. มีความเชื่อ ประเพณี เกี่ยวกับป่าอะไรบ้างไหม.....

3. ผู้สัมภาษณ์

ชื่อ.....สกุล.....วัน/เดือน/ปี.....

เวลา.....สถานที่.....

แบบสอบถามข้อมูล โครงการศึกษาการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการฟื้นฟูไม้ไฟ
ชุมชนบ้านค่ายรวมมิตร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

1. ผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ.....สกุล.....อายุ.....ปี

ที่อยู่.....อาชีพ.....

ที่อยู่ทำงาน/ปฏิบัติงาน.....

2. คำถาม กลุ่มผู้จักสานผลิตภัณฑ์ไม้ไฟ

1. คุณชื่ออะไร.....

2. เดิมเป็นคนที่ไหน.....

ย้ายมาอยู่ที่นี้นานหรือยัง/เมื่อไหร่.....

3. คุณเริ่มทำจักสานเมื่อไหร่.....

กี่ปีมาแล้ว.....

4. ไม้ไฟที่ใช้ได้มาจากที่ใดบ้าง.....

5. คุณสั่งซื้อไม้ไฟมาจากที่ไหน.....

6. พอไหม.....

7. ผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่ได้จากไม้ไฟมีอะไรบ้าง.....

8. ไม้ไฟสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง.....

9. เศษไม้ไฟที่เหลือสามารถนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์อะไรบ้าง.....

10. ผู้จักสานมีความต้องการใช้ไม้ไฟในแต่ละวันจำนวนเท่าไร.....

12. ไม้ไฟที่มีอยู่ในชุมชนมีกี่ประเภท/ชนิดอะไรบ้าง.....

13. คุณได้ความรู้และวิธีการจักสานมาจากใคร.....

14. คุณคิดที่จะถ่ายทอดวิธีการสานฝามาไม้ไฟให้แก่เด็กรุ่นหลังบ้างหรือไม่.....

15. คุณมีรายได้แต่ละเดือน/ปี ประมาณเท่าไร.....

16. ภาครัฐให้การช่วยเหลือและสนับสนุนอะไรบ้าง.....

17. คุณมีความภาคภูมิใจในการทำอาชีพจักสานหรือไม่.....

18. คุณมีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้างในการจักสาน.....

19. จำนวนไม้ไฟในปัจจุบันมีมากน้อยเพียงใด เพียงพอต่อความต้องการหรือไม่.....

20. ทำอย่างไรให้เกิดการเพียงพอ.....

21. ปลุกไว้ใช้เองหรือไม่..... จำนวนกี่กิโล.....

22. ผลิตภัณฑ์จักสานลายใด แบบใด ที่เป็นที่ต้องการ.....
23. ได้มีการจดลิขสิทธิ์ให้เป็นทรัพย์สินทางปัญญา ของบุคคล / ชุมชนหรือยัง.....
- ถ้าคนอื่นขโมย (ลักไป) จะทำอะไร.....
24. ผลผลิตที่ทำได้ในแต่ละวัน มีจำนวนเท่าไร.....

3. ผู้สัมภาษณ์

ชื่อ.....สกุล.....วัน/เดือน/ปี.....

เวลา.....สถานที่.....

ภาพประกอบ

สภาพป่าพื้นที่ หมู่ที่ 8 บ้านทุ่งนุ้ย

สานฝาไม้ไผ่/ฝาสานที่เสร็จแล้ว

ร้านขายสินค้าริมทาง

เวทีนำเสนอโครงการ

ลงพื้นที่พบปะผู้นำกลุ่มจักสาน ในพื้นที่

ระดมพลังช่วยกลุ่มตลาดนัดบีบี 19 – 20 เมษายน 2553

ระดมพลังบ่อน้ำร้อน 2 – 3 พฤษภาคม 2553

ระดมพลังกลุ่มธาราสวรรค์ 12 – 13 มิถุนายน 2553

เวทีชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการไม่ไฟ

เวทีคืนข้อมูลชุมชนกลุ่มไม่ไฟ

อบรมการเขียนรายงาน ณ สวนสายน้ำ

งานครบรอบ 100 ปี โรงเรียนสตูลวิทยา

รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1 และ 2

ประชุมทีม

เวทีปิดโครงการวิจัย

เขียนรายงานวิจัย 20-22 ธันวาคม 2553 บ้านนาทอน อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล

ลายฟาสานไม้ไผ่ที่นิยม (ลายลูกแก้ว) น

ลายลูกแก้วสองชั้น

ลายเมล็ดข้าวโพด

นำเสนองาน 100 ปี การศึกษาสตูล

รายชื่อและประวัติทีมวิจัยฯ

1. ชื่อนายทศพล

วัน/เดือน/ปีเกิด

ที่อยู่ปัจจุบัน

เบอร์โทรศัพท์

ปัจจุบัน

โคกเขา

หัวหน้าโครงการ

2 พฤศจิกายน 2508

142 ม.9 (บ้านหินปูน) ต.น้ำผุด อ.ละงู จ.สตูล

089 - 8694724

ครูชำนาญการ(คศ.2) โรงเรียนสตูลวิทยา อ.เมือง จ.สตูล

เริ่มรับราชการ วันที่ 16 กันยายน 2534

2. ชื่อนางสาวจันจิรา

วัน/เดือน/ปีเกิด

ที่อยู่ปัจจุบัน

เบอร์โทรศัพท์

ประวัติการศึกษา

สุขสวัสดิ์

4 พฤษภาคม 2535

95/1 ม.11 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

081 - 2985532, 080 - 7038851

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 โรงเรียนสตูลวิทยา อ.เมือง จ.สตูล

3. ชื่อเด็กชายจิระพงษ์

พรหมจรรย์ ทีมวิจัย

วัน/เดือน/ปีเกิด

29 พฤษภาคม 2538

ที่อยู่ปัจจุบัน

147 ม.8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

เบอร์โทรศัพท์

074 – 771740

ประวัติการศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนสตูลวิทยา อ.เมือง จ.สตูล

4. ชื่อเด็กชายธิปก

ขุนพล ทีมวิจัย

วัน/เดือน/ปีเกิด

23 มกราคม 2539

ที่อยู่ปัจจุบัน

30 ม.2 ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล

เบอร์โทรศัพท์

083 - 6513462

ประวัติการศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนสตูลวิทยา อ.เมือง จ.สตูล

5. **ชื่อนางสาวปิยะดา**

วัน/เดือน/ปีเกิด

ที่อยู่ปัจจุบัน

เบอร์โทรศัพท์

ประวัติการศึกษา

ทองนอก ทิมวิชัย

23 ตุลาคม 2535

79/2 ม.3 ต.อุไคเจริญ อ.ควนกาหลง จ.สตูล

087 – 2635265, 082 – 4336172

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนสตูลวิทยา อ.เมือง จ.สตูล

7. **ชื่อนายอดิศักดิ์**

วัน/เดือน/ปีเกิด

ที่อยู่ปัจจุบัน

เบอร์โทรศัพท์

ประวัติการศึกษา

มรรคาเขต ทิมวิชัย

23 เมษายน 2534

45 ม.8 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

082 - 2685175

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนควนโดนวิทยา อ.ควนโดน จ.สตูล

8. ชื่อเด็กหญิงอณัฐชา	นามสกุล	บุญศรี	ทีมวิจัย
วัน/เดือน/ปีเกิด	16 มกราคม	2538	
ที่อยู่ปัจจุบัน	ม. ต.ทุ่งนุ้ย	อ.ควนกาหลง	จ.สตูล
เบอร์โทรศัพท์			
ประวัติการศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 โรงเรียนสตูลวิทยา อ.เมือง จ.สตูล		